8/2026

RAPPORT

Evaluering av erfaringsbaserte mastere i ledelse: spørreundersøkelse blant studenter og kandidater

2026

NOKUT

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har et eget styre og er faglig uavhengig i oppgaver som gjelder akkreditering, tilsyn og evalueringer for å vurdere kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I tillegg har NOKUT forvaltningsoppgaver på vegne av departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene. NOKUTs formål og oppgaver er forankret i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet skal NOKUT søke å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet deres.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

Tittel	Evaluering av erfaringsbaserte mastere i ledelse: spørreundersøkelse blant studenter og kandidater
Forfatter(e)	Pål Bakken og Ingebjørg Flaata Bjaaland
Dato	22.10.2026
Rapportnummer	8/2026
ISSN-nr	1892-1604

Miljøfyrtårn SERTIFISERT VIRKSOMHET

© **NOKUT** Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

NOKUT gjennomfører en evaluering av elleve erfaringsbaserte masterprogrammer i ledelse i 2025–2027.

Evalueringen skal gi NOKUT, utdanningssektoren og andre interessenter kunnskap om sentrale aspekter ved kvaliteten i disse utdanningene. Den skal også gi institusjonene og myndighetene et solid grunnlag for å vurdere om, og eventuelt hvordan, kvalitetsutviklingen bør følges opp.

Erfaringsbaserte mastergrader er i Forskrift til universitets- og høyskoleloven definert til å være på 90 eller 120 studiepoeng og bygge på bachelorgrad eller tilsvarende. Det kreves minst 2 års relevant arbeidserfaring. Utdanningen skal omfatte et selvstendig arbeid på minimum 30 studiepoeng. Det finner slike masterutdanninger innen ulike fagfelt, deriblant med innretninger som ikke kan karakteriseres som ledelsesfag. I denne evalueringen har vi valgt ut elleve masterprogrammer innen ledelesefag.

Evalueringen har to hovedtemaer: «forskningsbasert og erfaringsbasert utdanning» og «studentenes avsluttende selvstendige arbeid / masteroppgave».

Spørreundersøkelser, intervjuer, institusjonenes selvevalueringer og øvrig dokumentasjon inngår i evalueringens informasjonsgrunnlag.

Som en del av evalueringen gjennomførte NOKUT en spørreundersøkelse blant studenter som var registrert på de elleve studieprogrammene vinteren 2026. Parallelt gjennomførte vi en spørreundersøkelse blant studenter som hadde fullført disse utdanningene i 2025. Rapporten presenterer deskriptive resultater fra undersøkelsene.

Følgende studieprogram og institusjoner inngikk i evalueringen og spørreundersøkelsene:

- BI: Executive MBA (Oslo)
- Universitetet i Innlandet: Master i offentlig ledelse og styring
- Nord universitet: Master i kunnskapsledelse
- NHH: Executive MBA (spesialisering i økonomisk styring og ledelse)
- NTNU: Master i organisasjon og ledelse
- OsloMet: Master i styring og ledelse
- Universitetet i Agder: Master i ledelse
- Universitetet i Stavanger: Executive Master of Business Administration
- UiT Norges arktiske universitet: Master i strategisk ledelse og økonomi
- Universitetet i Sørøst-Norge: Executive Master of Management
- VID: Master i verdibasert ledelse

Informasjon om evalueringen finnes på nokut.no.

Innhold

1 Kort om undersøkelsen 12
2 Spørreskjema 12
3 Gjennomføring av undersøkelsen 13
4 Hvem besvarte undersøkelsen? 15
5 Om resultatene i denne rapporten 21
6 Analyseenheter 24
7 Alder, kjønn og tidligere karakterer 26
8 Respondentenes studentstatus og progresjon 29
9 Tidligere utdanning 32
10 Overordnet om studiene 35
11 Bakgrunn for valg av master 37
12 Nåværende jobb og tilrettelegging fra arbeidsgiver 39
13 Studentenes tidsbruk på studiene 43
14 Undervisning, forskning og erfaringsdeling 45
15 Masteroppgaven 63
16 Utbytte av utdanningen 73
17 Hvordan forbedre studiet? 76

Sammendrag

Om undersøkelsen

Rapporten presenterer resultater fra en spørreundersøkelse blant studenter og kandidater ved elleve erfaringsbaserte masterprogrammer i ledelse. Undersøkelsen ble gjennomført som en del av NOKUTs evaluering av programmene og skal belyse evalueringens to hovedtemaer: sammenhengen mellom forskningsbasert og erfaringsbasert utdanning samt studentenes avsluttende selvstendige arbeid (masteroppgaven).

Datagrunnlaget omfatter 770 respondenter, noe som tilsvarer en svarprosent på om lag 40. Analysene viser at respondentene i stor grad er representative for populasjonen.

Alder, kjønn, studie- og yrkesbakgrunn

Studentene er mellom 23 og 64 år. Nesten en tredjedel er 35 år og yngre, en drøy tredjedel er mellom 36 og 45 år, mens en tredjedel er 46 år og eldre. Median alder blant studentene er 41. Median alder varierer en del mellom institusjonene, fra 33 til 47. Det er 44 prosent menn. Andelen menn varierer betydelig mellom institusjonene, fra 20 til 82 prosent.

Studentene har i hovedsak en bachelorgrad som høyeste utdanning ved opptak til masteren (73 prosent), mens 23 prosent allerede hadde en mastergrad. De kommer fra mange ulike fagfelt. Særlig helse-, sosial- og idrettsfag, økonomiske og administrative fag samt naturvitenskapelige og tekniske fag er godt representert. 30 prosent arbeider i kommunal og fylkeskommunal sektor, 28 prosent i privat sektor og 36 prosent i statlig og annen offentlig virksomhet. Det er stor variasjon mellom institusjonene når det gjelder hvilke fagfelt størstedelen av studentene deres kommer fra. Det samme gjelder hvilken sektor studentene deres arbeider i.

Så å si alle jobber fulltid ved siden av studiene, og to tredjedeler har lederstilling.

Forskjeller mellom undergrupper

Det er få og små forskjeller i svarmønsteret blant de som ikke har begynt med masteroppgaven, de som holder på med den og de som er ferdige med den (kandidater). Det er også få og små forskjeller i svarmønster når vi bryter ned data på kjønn og alder. Det er imidlertid en del ulikheter i svarmønster når vi bryter ned på institusjon. Dette gjør vi rede for i rapporten.

Studentene er positive!

Respondentene vurderer gjennomgående studiene positivt. Hele 84 prosent er i stor eller i svært stor grad enige i at det er god faglig sammenheng mellom emnene, 77 prosent opplever studiet som relevant for arbeidshverdagen, og 74 prosent mener det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet. Omtrent to tredjedeler oppgir at studiet forbedrer måten de leder på.

I tillegg svarer flertallet i den «positive enden» av svarskalaen på nesten alle spørsmålene, mens andelen som svarer i den «negative enden» sjelden er høyere enn 10 prosent.

En krevende studiehverdag

De fleste studieprogrammene går på halv fart, samtidig jobber nesten alle studentene fulltid. Dette, samtidig som mange trolig har familieforpliktelser, tilsier at de kan oppleve tidspress. Bare 15 prosent oppgir at arbeidsgiver tilrettelegger for studiene ved at de har redusert arbeidstid. Fritekstsvarene gir et klart inntrykk av at det er vanskelig å finne tid nok til studiene. Dette gjenspeiler seg ved at bare en tredjedel oppgir at de forbereder seg godt til samlingene. Dette spørsmålet skiller seg ut i undersøkelsen ved at en svært høy andel er kritiske. Bare rett under en tredjedel mener at de i stor eller i svært stor grad forbereder seg godt, mens noe over halvparten oppgir at de i noen grad forbereder seg godt.

Undervisning, forskning og erfaringer fra yrkeslivet

Undersøkelsen viser at det er variasjoner i respondentenes erfaringer og vurderinger. Dette gjelder særlig opplevelsen av relevans, koblingen mellom teori og praksis og studiets betydning for utvikling av lederkompetanse. Likevel er hovedbildet at et stort flertall vurderer disse sidene ved studiene positivt.

Respondentene er særlig positive til at underviserne bruker forskning i undervisningen og formidler forskning som oppleves som relevant. Vurderingene av pedagogisk kvalitet er noe mindre positive, selv om flertallet vurderer undervisningen positivt.

Studentene er noe kritiske til undervisningens kobling til yrkeslivet og til hvordan erfaringsdeling foregår. Bare noe over halvparten mener undervisningen er godt knyttet til erfaringer fra arbeidslivet, enten det dreier seg om studentenes egne eller undervisernes erfaringer.

Mye av undervisningen foregår på samlinger. Tre fjerdedeler av studentene mener de får god informasjon i forkant og at organiseringen av samlingene er god.

Fritekstsvarene gir et bilde av hva studentene mener kjennetegner god undervisning. Mange fremhever erfaringsdeling og studentaktiv læring, koblingen mellom teori og praksis, dyktige forelesere og bruk av case og praksisnære problemstillinger. Flere beskriver dette som sentrale styrker ved studiene.

Fritekstsvarene gir også et bilde av hva som kjennetegner dårlig undervisning. Mange fremhever undervisning som oppleves som dårlig strukturert eller pedagogisk svak. Noen peker på for lite praksisnær undervisning, utfordringer knyttet til digitale læringsformer, logistikk og koordinering mellom emner. Samtidig oppgir flere at de i liten grad opplever vesentlige svakheter ved undervisningen.

Masteroppgaven

Svært mange oppgir at de får innføring i relevante tema som kvalitativ og kvantitativ metode (98 og 93 prosent), vitenskapsteori (75 prosent), forskningsetikk (82 prosent) med mer. Imidlertid oppgir litt færre studenter (66 prosent) at de har fått tilstrekkelig metodeopplæring til å møte kravene til masteroppgaven. Relativt mange oppgir i et fritekstfelt at det er utfordringer knyttet til datainnsamling eller metode.

Nesten alle skriver en masteroppgave som er koblet på arbeidslivet, de fleste gjennom valg av tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag. Datagrunnlaget til masteroppgavene er i stor grad egne innsamlede intervjudata, 76 prosent oppgir dette. Mellom 13 og 20 prosent oppgir at de bruker eksisterende data, at de bruker registerdata eller at de selv samler inn surveydata. Nesten halvparten bruker flere datagrunnlag.

De fleste (tre fjerdedeler) mener at veiledningen de får er tilstrekkelig og at den i stor eller svært stor grad gjør oppgaven bedre. Nesten like mange oppgir at «masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet».

Utbytte av mastergraden

Kandidatene besvarte flere påstander om utbytte av masteren. Svært mange av dem oppgir at de fikk faglig oppdatering/utvikling, personlig utvikling og økt lederkompetanse. Færre oppgir at de har fått lønnsopprykk eller annen stilling, noe som til dels kan forklares av at de besvarte undersøkelsen kort tid etter de tok masteren.

Innledningsvis i spørreskjemaet spurte vi om motivasjonen for å begynne på masteren. Årsakene som blir ansett som viktigst blant flest respondenter, er personlig utvikling, faglig oppdatering/utvikling, heving av formalkompetansen og heving av lederkompetansen. Færre oppga høyere lønn eller andre stillinger som motivasjon. Motivasjonen for å begynne på studiene samsvarer altså godt med opplevd utbytte av studiene.

Flertallet oppga at de har fått et godt læringsutbytte. Det gjelder både at studiene gjorde dem bedre i stand til å lese og hente ut sentral informasjon fra forskning, bedre i stand til kritisk tenkning og til å forstå problemstillinger i arbeidslivet. I tillegg kommer at de, mer enn før, innser betydningen av å være faglig oppdatert.

Ønsker om forbedring

Til slutt i spørreskjemaet stilte vi respondentene fritekstspørsmålet «Har du noen ønsker eller ideer som kan forbedre studieprogrammet?».

Mange respondenter skriver noe om arbeidslivsrelevansen til studiet. Vanlige kommentarer går ut på at fagene ikke var relevante nok, eller at de ønsket en sterkere kobling mellom teori og praksis – gjerne i form av flere gjesteforelesere eller bruk av case. Flere gir også uttrykk for at det er problematisk at mange av studentene ikke hadde ledererfaring og pekte på at dette forringet erfaringsdelingen mellom studentene.

Videre skriver flere om undervisningen, foreleserne og samlingene. Det er stor bredde i besvarelsene, men det er noen tematikker som gjentar seg. Flere kommentarer handler om pedagogikk og hvordan undervisningen kan gjøres mer engasjerende, for eksempel gjennom mer studentinvolvering i forelesningene. I tillegg er det flere som skriver om kompetansen til foreleserne i hovedsakelig negativ, men også positiv, valør. Videre skrives det om innretningen, i form av fysisk eller digitalt format, på undervisningen og samlingene. Noen ønsker mer digital undervisning, mens andre ønsker flere fysiske treff og samlinger.

Flere skriver også om masteroppgaven, og om undervisning og veiledning knyttet til den. Majoriteten av disse kommentarene handlet om dårlig veiledning, for eksempel i form av at veileder ikke kunne nok om tematikken eller svarte for sent på henvendelser og var lite tilgjengelig. Noen skriver også om å legge om undervisningen, slik at man forberedes bedre til masteroppgaveskrivingen – for eksempel gjennom mer oppgaveskriving, innføring i akademisk skriving og tidligere metodeinnføring.

Til slutt skal det også bemerkes at mange gir uttrykk for at de er fornøyde eller skriver at de ikke har forslag til forbedringer. Det trekkes frem at studiet og underviserne holder høy kvalitet, at det er godt organisert samt preges av god integrasjon mellom teori og praksis.

Abstract

About the Survey

This report presents the results of a survey of students and graduates from eleven Post-Experience Master's Programmes in Management. The survey was conducted as part of NOKUT's evaluation of the programmes and is intended to shed light on the evaluation's two main themes: the relationship between research-based and experience-based education, and students' final independent project (the master's thesis).

The dataset comprises 770 respondents, corresponding to a response rate of 40 per cent. The analyses indicate that the respondents are representative of the population.

Age, Gender, Educational and Professional Background

The students are between 23 and 64 years of age. Nearly one third are aged 35 or younger, just over one third are between 36 and 45 years old, and one third are aged 46 or above. The median age of the students is 41. Median age varies considerably across institutions, ranging from 33 to 47 years. Men account for 44 per cent of respondents. The proportion of men varies substantially between institutions, from 20 to 82 per cent.

Most students held a bachelor's degree as their highest qualification when they enrolled in the Master's programme (73 per cent), while 23 per cent already held a Master's degree. They come from a wide range of disciplinary backgrounds. Health, social care and sport-related disciplines, business and administration, and natural sciences and engineering are particularly well represented. Thirty per cent work in municipal and county government, 28 per cent in the private sector, and 36 per cent in central government and other public organisations. There is considerable variation between institutions regarding the disciplinary backgrounds from which most of their students are drawn, as well as the sectors in which their students are employed.

Virtually all students work full-time alongside their studies, and two thirds hold managerial positions.

Differences Between Subgroups

There are few and relatively minor differences in response patterns between those who have not yet started their master's thesis, those currently working on it, and those who have completed it (graduates). There are also few and minor differences in responses when the data are broken down by gender and age. However, some variation is observed when responses are analysed by institution. These differences are discussed in the report.

Students Are Positive!

Overall, respondents evaluate their programmes positively. As many as 84 per cent agree to a large or very large extent that there is good academic coherence between courses, 77 per cent consider the programme relevant to their working lives, and 74 per cent believe there is good integration between theory and workplace experience. Approximately two thirds report that the programme has improved the way they lead or manage.

In addition, the majority of respondents select responses towards the “positive end” of the scale for almost all questions, while the proportion responding at the “negative end” rarely exceeds 10 per cent.

A Demanding Study Situation

Most programmes are offered on a part-time basis, while almost all students work full-time. Combined with the likelihood that many also have family responsibilities, this suggests that students may experience considerable time pressure. Only 15 per cent report that their employer facilitates their studies by providing reduced working hours. The free-text responses strongly indicate that students find it difficult to allocate sufficient time to their studies. This is also reflected in the finding that only one third report that they are preparing thoroughly for in-person sessions. This question stands out within the survey, as a particularly high proportion of respondents are critical of their own preparation. Just under one third state that they prepare well to a large or very large extent, while slightly more than half say that they prepare well to some extent.

Teaching, Research and Workplace Experience

The survey reveals variation in respondents’ experiences and assessments. This is particularly the case regarding perceived relevance, the connection between theory and practice, and the programme’s contribution to the development of management competence. Nevertheless, the overall picture is that a large majority assess these aspects positively.

With regard to teaching, respondents are especially positive about lecturers’ use of research in teaching and their communication of research that is perceived as relevant. Assessments of pedagogical quality are somewhat less positive, although most respondents still evaluate the teaching positively.

Students are somewhat critical of the teaching’s connection to professional practice and of how experience-sharing takes place. Only slightly more than half believe that teaching is well linked to workplace experience, whether through students’ own experiences or those of the lecturers.

Much of the teaching takes place during in-person sessions. Three quarters of students believe that they receive sufficient information beforehand and that the organisation of these sessions is good.

The free-text responses provide insight into what students consider good teaching. Many highlight experience-sharing and active student participation, the integration of theory and practice, skilled lecturers, and the use of case studies and practice-oriented problems. Several describe these as key strengths of their programmes.

The free-text responses also illustrate what students regard as poor teaching. Many point to teaching that is poorly structured or pedagogically weak. Some mention insufficient practice-oriented teaching, challenges associated with digital learning formats, logistical issues, and lack of coordination between courses. At the same time, several respondents report experiencing few substantial weaknesses in the teaching.

The Master's Thesis

The vast majority of students report receiving instruction in relevant topics such as qualitative and quantitative methods (98 and 93 per cent respectively), philosophy of science (75 per cent), research ethics (82 per cent), and related subjects. However, a somewhat smaller proportion (66 per cent) report receiving sufficient methodological training to meet the requirements of the master's thesis. A relatively large number mention challenges related to data collection or methodology in the free-text responses.

Almost all students write a thesis linked to professional practice, most often through the selection of a topic and research question based on their own work experience. The data underpinning the theses largely consist of students' own interview data, with 76 per cent reporting this. Between 13 and 20 per cent report using existing datasets, administrative register data, or self-collected survey data. Nearly half use more than one source of data.

Most students (three quarters) believe that the supervision they receive is sufficient and that it improves the thesis to a large or very large extent. Almost as many agree that "the Master's thesis will be useful to me in my working life".

Benefits of the Master's Degree

Graduates were asked a number of questions about the benefits they had gained from the Master's programme. Very many report academic updating and development, personal development, and enhanced leadership competence. Fewer report having received salary increases or new positions, which may partly be explained by the fact that they completed the survey shortly after graduating.

At the beginning of the questionnaire, respondents were asked about their motivation for starting the programme. The motivations that were considered most important by the largest proportion of respondents were personal development, academic updating and development, enhancement of formal qualifications, and development of leadership competence. Fewer identified higher pay or career advancement as motivations. Thus, motivations for undertaking the programme correspond closely with the benefits the respondents report having gained from it.

We also asked about perceived learning outcomes. Around 70 per cent reported that they had achieved good or very good learning outcomes. This applied both to their ability to read and extract key information from research, to think critically, and to understand issues encountered in working life. In addition, many respondents report that the programme has increased their appreciation of the importance of remaining academically up to date.

Suggestions for Improvement

At the end of the questionnaire, respondents were asked the open-ended question: "Do you have any suggestions or ideas that could improve the study programme?"

Many respondents commented on the programme's relevance to professional practice. Common remarks were that courses were not sufficiently relevant or that there should be a stronger connection between theory and practice, for example through more guest lecturers or greater use of case studies. Several also expressed concern that many students lacked management experience, suggesting that this reduced the value of experience-sharing among students.

Many respondents also commented on teaching, lecturers, and in-person sessions. While responses covered a wide range of topics, some themes recurred. Several comments focused on pedagogy and ways of making teaching more engaging, for example through greater student involvement during lectures. In addition, a number of respondents commented on lecturers' competence, mainly in negative terms but occasionally in positive ones. Others discussed the mode of delivery, whether face-to-face or digital. Some wanted more online teaching, while others preferred more in-person meetings and sessions.

Several respondents also discussed the Master's thesis, thesis-related teaching, or supervision. Most of these comments concerned poor supervision, for example supervisors lacking sufficient expertise in the topic, responding too slowly to enquiries, or being insufficiently available. Some also suggested redesigning the programme to provide better preparation for thesis writing, for example through more written assignments, greater focus on academic writing, and earlier introduction to research methods.

Finally, it should be noted that many respondents expressed satisfaction with their programme or stated that they had no suggestions for improvement. They highlighted the high quality of the programme and its lecturers, good organisation, and strong integration of theory and practice.

1 Kort om undersøkelsen

NOKUT evaluerer elleve erfaringsbaserte masterprogrammer i ledelse i perioden 2025–2027.[1] Spørreundersøkelsene blant studenter og kandidater på disse masterne ble gjennomført i januar–mars 2026. Resultatene inngår som en del av grunnlaget for denne evalueringen, sammen med blant annet institusjonenes selvevalueringer og intervjuer på institusjonsbesøk.

Datagrunnlaget for spørreundersøkelsene ble hentet ut fra Felles Studentsystem (FS) av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, i tillegg mottok vi data direkte fra BI. I datagrunnlaget inngikk alle som var registrert som studenter per 1. januar 2026 og alle som hadde fullført en av de elleve masterne i 2025, om lag 1 900 personer. Studenter som var registrert som «fullført» (kandidater), fikk et noe annerledes spørreskjema enn de fortsatt aktive studentene. Vi gjennomførte separate undersøkelser til de to gruppene, men vi presenterer dataene i samme rapport.

Formålet med spørreundersøkelsene er å belyse sider knyttet til evalueringens hovedtemaer fra studentenes perspektiv.

2 Spørreskjema

Generelt om skjemaene

Spørreundersøkelsene tar utgangspunkt i evalueringens to hovedtemaer:

- Forskningsbasert og erfaringsbasert utdanning
- Studentenes avsluttende selvstendige arbeid (som i de aller fleste programmene er en masteroppgave)

For mer informasjon om temaene, se prosjektets nettsider[1].

For enkelhets skyld vil vi i denne rapporten bruke begrepet *masteroppgave* om det avsluttende arbeidet, selv om en av institusjonene ikke bruker dette begrepet.

Respondentene svarer på mange av spørsmålene ved hjelp av en fem-delt Likert-skala (I ingen / svært liten grad – I liten grad – I noen grad – I stor grad – I svært stor grad), i tillegg til svarkategorien «Vet ikke / ikke relevant».

Undersøkelsene inneholder også en god del faktaspørsmål. Dette er blant annet spørsmål om tidligere utdanning, nåværende jobbsituasjon og masteroppgaven. Flere steder i spørreskjemaet hadde respondentene mulighet til å skrive fritekstsvar. Helt til slutt i skjemaet ba vi respondentene om samtykke til at svardataene kan kobles med bakgrunnsopplysninger.

Skjemaet inneholder en del *aktiveringer* som gjør at vi styrer grupper av respondenter til enkelte spørsmål basert på svarene de har gitt på tidligere spørsmål. Informasjon om dette kommer fortløpende i rapporten, der det er aktuelt.

Respondentene kunne velge å besvare spørreskjemaet på engelsk, bokmål eller nynorsk.

[1] https://www.nokut.no/evaluering-av-erfaringsbaserte-masterprogrammer-i-ledelse

Utviklingen av skjemaene

Evalueringens tema, med underpunkter, var sterkt førende for spørretemaene. Ansatte fra NOKUT og NOKUTs sakkyndige komité gikk gjennom evalueringstemaene, definerte informasjonsbehov og utviklet *spørretema* til hvert evalueringstema.

Et tidlig element i skjemautviklingen var å kartlegge andre spørreundersøkelser rettet mot studenter på erfaringsbaserte ledelsesmastere. Dette for å se hva som var gjort på området fra før og dra veksler på erfaringer og funn fra tidligere prosjekter, med tanke på spørsmålsformuleringer osv. I den forbindelse studerte vi surveys institusjonene har gjort blant sine kandidater, enten spesifikt rettet mot kandidater i ledelsesmastere eller mer generelle mot alle kandidater. Vi gjenbrukte enkelte av spørsmålene og formuleringene.

I tillegg gjenbrukte vi noen spørsmål fra spørreundersøkelser ifm. NOKUTs tidligere evalueringer.

I løpet av 2025 hadde NOKUT innspillsmøter med en rekke interessenter: fagforeninger, arbeidsgivere, studentorganisasjoner, høyskoler og universiteter som inngår i evalueringen. I møtene fikk NOKUT blant annet innspill til hvilke tema det ville være nyttig å se på i evalueringen. I mange møter kom det nyttige innspill til tematikk for spørreundersøkelsene.

To studenter på erfaringsbaserte mastere i ledelse gikk nøye gjennom undersøkelsen og bidro til flere forbedringer.

På bakgrunn av dette lagde vi et første utkast til spørreskjema. Deretter gikk ansatte i NOKUT og evalueringens sakkyndige komité gjennom spørreskjemaet for å forbedre spørsmålsformuleringer, sikre god begrepsbruk, sjekke om svarkategoriene var dekkende og gjensidig utelukkende og vurdere om det var spørsmål eller temaer som manglet. Denne prosessen bidro til flere justeringer av spørreskjemaet.

3 Gjennomføring av undersøkelsen

3.1 To respondentgrupper[2]

Vi gjennomførte én spørreundersøkelse rettet mot (*aktive) studenter* og én blant studenter som fullførte utdanningen sin i 2025, heretter omtalt som *kandidater*. «Aktive» studenter omtales heretter som *studenter*.

Det er to hovedårsaker til at kandidater også ble inkludert. Den ene er at de har bedre grunnlag enn studentene til å svare på spørsmål om masteroppgaven siden kandidatene har gjennomført den, mens studentene enten ikke har begynt på eller holder på med den. Den andre årsaken er at kandidatene har et annet perspektiv enn studentene siden de har gjennomført hele utdanningen og kan se den i lys av deres arbeidssituasjon i ettertid.

Disse to gruppene fikk mange av de samme spørsmålene. Studentene fikk flere spørsmål enn kandidatene, men kandidatene fikk noen få spørsmål studentene ikke fikk. Mange av spørsmålene var identiske mellom de to gruppene, bortsett fra at tidsformen var ulik.

[2] BIs studenter og kandidater fikk egne undersøkelser. Disse skilte seg bare ved at de var utelukkende på engelsk og at begrepet consultancy project ble brukt i stedet for master's thesis. BIs undersøkelser omtales derfor ikke separat.

3.2 Datagrunnlag

Populasjonen for undersøkelsen er registrerte studenter per 1. januar 2026 og alle som hadde fullført en av de elleve masterne i 2025, totalt om lag 1 950 personer. Det var cirka 1 500 studenter og 450 kandidater i populasjonen.

NOKUT trengte informasjon om hver av disse fra de studieadministrative systemene for å kunne gjennomføre undersøkelsen. Dette er kontaktdata (e-postadresser), personlige bakgrunnsvariabler (kjønn, alder, opptaksgrunnlag med flere) og en del andre data (navn på studieprogram, NUS-kode med flere).

NOKUT fikk tillatelse fra hver institusjon til å innhente disse dataene fra Felles studentsystem (FS). Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør har tilgang til FS hos alle institusjonene og foretok uttrekket av data for NOKUT. Ved å bruke én aktør til å trekke ut samme type data, med de samme spesifikasjonene, sikres et godt og sammenlignbart datagrunnlag. I tillegg er dette en svært ressurseffektiv måte å gjøre denne jobben på. I tillegg fikk vi data fra BI, som ikke bruker FS, der vi brukte de samme spesifikasjonene.

Alle dataene ble kontrollert og kvalitetssikret. Dubletter er ikke ønskelig, dette for å unngå utsending til samme person flere ganger og for at personen kun skal være oppført med ett studieprogram. Ved dubletter ble den eldste oppføringen fjernet.

Datakvaliteten er jevnt over god. Data for de fleste variablene (kontaktinformasjon, kjønn, alder etc.) finnes for så å si alle i målgruppen.

3.3 Datainnsamling

Datainnsamlingen ble gjennomført i januar–mars 2026. Respondentene fikk tilsendt invitasjon med unike lenker til sitt eget spørreskjema via deres private e-postadresse, «student-e-postadresser» og telefonnumre. Det ble sendt ut fire påminnelser på e-post og en på SMS. Totalt ble det sendt (maksimalt) fem henvendelser.

Det er en risiko for at ulike e-postleverandører (Gmail, Outlook, osv.) kan oppfatte utsendelsen som søppelpost («spam») slik at e-postene ikke kommer frem i innboksen til mottakerne. I tillegg er det en viss usikkerhet knyttet til om e-postene som kommer frem, faktisk blir *lest* av mottakerne: noen mottakere kan oppfatte e-posten som spam og ignorere eller slette den. Noen e-postkontoer kan også være inaktive: selv om vi mottok få automatiske meldinger, kan kontoer ikke være i bruk og dermed i praksis inaktive.

Det var en relativ jevn økning i svarprosent gjennom hele datainnsamlingsperioden, med markante hopp i svarprosenten de dagene det ble sendt ut påminnelser.

Totalt besvarte nesten 600 studenter og drøyt 200 kandidater skjemaet, noe som tilsvarer svarprosenter på henholdsvis omtrent 38 og 48. Dette oppfatter vi som en tilfredsstillende, til og med ganske høy, svarprosent. Mer om svarprosent og de to populasjonene senere.

All informasjon som samles inn, behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Det vil ikke bli offentliggjort data som kan identifisere den enkelte.

3.4 Frafall underveis og tidsbruk

Studenter som ga færre enn sju svar, ble kodet om til «ikke besvart». Det gjaldt 24 stykker. For kandidater gjaldt det to respondenter. Dermed blir endelig svarprosent for studenter 37,3 og for kandidater 47,6.

Blant studentene besvarte 89 prosent av respondentene skjemaets siste spørsmål, om læringsutbytte av masteren og om samtykke til kobling av data. Blant kandidatene er tilsvarende tall 95 prosent. Skjemafrafallet er dermed på henholdsvis 11 og 5 prosent.

Tidsbruken (median) på utfyllingen av spørreskjemaene lå på 12 minutter for studentene og 8 minutter for kandidatene. Respondenter som ga flere fritekstsvar, brukte en god del lenger tid på spørreskjemaet enn de som ikke ga noen fritekstsvar.

Blant studentene har 82 prosent fylt ut ett eller flere av de tolv fritekstfeltene, 39 prosent fylte ut 1–3 felt, 25 prosent 4–6 og 18 prosent 7–12. Blant kandidatene fylte 86 prosent ut et eller flere av de sju fritekstfeltene, 54 prosent fylte ut 1–3 felt og 32 prosent 4–7.

4 Hvem besvarte undersøkelsen?

4.1 Nasjonalt

Totalt var det 558 studenter som svarte på minst syv spørsmål i undersøkelsen. Det utgjør 37,3 prosent av alle i populasjonen. Tilsvarende var det 212 kandidater som besvarte minst syv spørsmål, noe som utgjør 47,6 prosent av alle i populasjonen. Denne målgruppen, altså kandidater, kan være vanskelig å nå fordi de ikke føler samme tilhørighet til utdanningen/utdanningsinstitusjonen sin lenger. Både nåværende studenter og kandidater i denne gruppen er dessuten hovedsakelig fulltidsansatte, og det kan være vanskelig for dem å prioritere å besvare undersøkelser når de må balansere jobb og studier. Ut fra dette anser vi ikke svarprosenten som lav. Slår vi sammen undersøkelsene, er det totale antallet som besvarte 770, som utgjør 39,7 prosent av den totale populasjonen. Under viser vi i hvor stor grad de svarende er representative for populasjonen.

Det er en viss risiko for at de som velger å delta i en slik undersøkelse skiller seg ut fra de som ikke deltar. Vi kan kontrollere for systematiske skjevheter mellom populasjonen og de som svarte på undersøkelsen (nettoutvalget), etter kjente variabler som kjønn, alder, utdanningsinstitusjon, oppstartsår, karaktersnitt fra videregående skole og karaktersnitt fra høyere utdanning (både tidligere utdanning[3] og så langt på den erfaringsbaserte masteren).[4]

Respondentene måtte aktivt samtykke til at svardataene fra spørreskjemaet kunne kobles til personlige bakgrunnsvariabler, 81 prosent av studentene og 90 prosent av kandidatene gjorde det.[5] Det var også mulig for de personene i populasjonen som ikke ønsket å delta, å reservere seg mot bruk av bakgrunnsopplysninger eller å bli slettet fra populasjonen. Dette ble det opplyst om i invitasjonen til å delta i undersøkelsen. Ingen kontaktet oss om dette. Imidlertid valgte ni personer å klikke på en «avabonnerings»-lenke i invitasjons-e-posten, slik at de ikke fikk flere henvendelser.

[3] I "tidligere utdanning" inngår karakterer fra all høyere utdanning frem til året studenten startet på den erfaringsbaserte masterutdanningen.

[4] Karakter-variablene vektes med hvert emnes størrelse, målt i studiepoeng. Beregnes slik: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1, F=0. Emner med karakterene Bestått / Ikke bestått inngår ikke i beregningen.

[5] 81 og 90 % gjelder for *alle* respondenter, også de som ikke besvarte samtykkespørsmålet. Tilsvarende andeler av de som svarte på samtykkespørsmålet og oppga «Ja» er henholdsvis 92 % for studentundersøkelsen og 94 % for kandidatundersøkelsen.

Tabell 4.1 viser en frafallsanalyse hvor vi sammenligner de som svarte på undersøkelsen (nettoutvalget) med alle i populasjonen for studentundersøkelsen. Tabell 4.2 viser tilsvarende for kandidatundersøkelsen.

For enkelte variabler mangler vi informasjon for en del av respondentene («missing»). Dette gjelder hovedsakelig karakterer fra videregående opplæring (VGO) og karakterer så langt på den erfaringsbaserte masteren. Andelen missing oppgis i tabellen. En årsak til høy andel missing for VGO-karakterer kan være at dette er en eldre studentgruppe, hvor det er lenge siden de fullførte videregående skole. Årsaken til høy andel missing for karaktersnitt så langt på masteren, er at vi omkoder de med få karakterer til missing. Karaktersnitt basert på få karakterer sier oss lite. Dette fikk hovedsakelig konsekvenser for andelen missing i studentundersøkelsen.

Tabell 4-1: Fordeling i populasjon og nettoutvalg etter kjente variabler. Studentundersøkelsen.

	Populasjon	Nettoutvalg	Differanse
Kjønn			
Kvinner	56 %	58 %	2 %
Menn	44 %	42 %	-2 %
Alder			
35 år og yngre	29 %	21 %	-8 %
36–45 år	39 %	38 %	-1 %
46 år og eldre	32 %	41 %	9 %
Median	41	*44*	*3*
År startet			
Før 2020	1 %	0 %	-1 %
2020	1 %	0 %	-1 %
2021	2 %	2 %	0 %
2022	5 %	2 %	-3 %
2023	22 %	20 %	-2 %
2024	33 %	35 %	2 %
2025	36 %	40 %	4 %
Institusjon			
Handelshøyskolen BI	2 %	4 %	2 %
NTNU	9 %	8 %	-1 %
Nord universitet	5 %	10 %	5 %
Norges Handelshøyskole	3 %	6 %	3 %
OsloMet	11 %	10 %	-1 %
UiT Norges arktiske universitet	12 %	9 %	-3 %
Universitetet i Agder	23 %	22 %	-1 %
Universitetet i Innlandet	18 %	14 %	-4 %
Universitetet i Stavanger	9 %	7 %	-2 %
Universitetet i Sørøst-Norge	4 %	3 %	-1 %
VID vitenskapelige høgskole	5 %	7 %	2 %

Snittkarakter fra VGO			
Missing	39 %	42 %	3 %
Under 4,0	28 %	28 %	0 %
4,0–4,49	18 %	16 %	-2 %
4,5–4,99	11 %	11 %	0 %
5,0 og over	4 %	4 %	0 %
Median	*4,04*	*4,00*	*-0,04*
Snittkarakter fra tidligere utdanning			
Missing	15 %	18 %	3 %
Under 2,5	8 %	9 %	1 %
2,5–3,49	37 %	34 %	-3 %
3,5–4,49	37 %	36 %	-1 %
4,5 og over	3 %	3 %	0 %
Median	*4,0*	*4,0*	*0,0*
Snittkarakter fra erfaringsbasert master			
Missing	31 %	32 %	1 %
Under 2,5	3 %	2 %	-1%
2,5–3,49	22 %	20 %	-2%
3,5–4,49	38 %	40 %	2 %
4,5 og over	6 %	6 %	0 %
Median	5,0	5,0	0,0

Tabell 4-2: Fordeling i populasjon og nettoutvalg etter kjente variabler. Kandidatundersøkelsen.

	Populasjon	Nettoutvalg	Differanse
Kjønn			
Kvinner	52 %	55 %	3 %
Menn	48 %	45 %	-3 %
Alder			
35 år og yngre	22 %	15 %	-7 %
36–45 år	39 %	36 %	-3 %
46 år og eldre	39 %	49 %	10 %
Median	43	*45*	2
År startet			
Før 2020	3 %	2 %	-1 %
2020	5 %	7 %	2 %
2021	9 %	10 %	1 %
2022	30 %	27 %	-3 %
2023	31 %	32 %	1 %
2024	21 %	20 %	-1 %
2025	1 %	2 %	1 %

Institusjon			
Handelshøyskolen BI	6 %	4 %	-2 %
NTNU	22 %	25 %	3 %
Nord universitet	6 %	9 %	3 %
Norges Handelshøyskole	6 %	9 %	3 %
OsloMet	10 %	11 %	1 %
UiT Norges arktiske universitet	13 %	9 %	-4 %
Universitetet i Agder	11 %	12 %	1 %
Universitetet i Innlandet	14 %	12 %	-2 %
Universitetet i Stavanger	8 %	5 %	-3 %
Universitetet i Sørøst-Norge	3 %	3 %	0 %
VID vitenskapelige høgskole	2 %	1 %	-1 %
Snittkarakter fra VGO			
Missing	42 %	47 %	5 %
Under 4,0	32 %	31 %	-1 %
4,0–4,49	14 %	12 %	-2 %
4,5–4,99	9 %	8 %	-1 %
5,0 og over	3 %	3 %	0 %
Median	*3,88*	*3,82*	*-0,04*
Snittkarakter fra tidligere utdanning			
Missing	25 %	27 %	2 %
Under 2,5	7 %	7 %	0 %
2,5–3,49	34 %	30 %	-4 %
3,5–4,49	29 %	30 %	1 %
4,5 og over	5 %	6 %	1 %
Median	*4,0*	*4,0*	*0,0*
Snittkarakter fra erfaringsbasert master			
Missing	7 %	10 %	3 %
Under 2,5	4 %	3 %	-1%
2,5–3,49	25 %	24 %	-1 %
3,5–4,49	54 %	52 %	-2 %
4,5 og over	11 %	10 %	-1 %
Median	5,0	5,0	0,0

Vi ser en liten overrepresentasjon av kvinner i nettoutvalget sammenlignet med populasjonen i begge spørreundersøkelsene. Det er også kjent fra andre spørre-undersøkelser at kvinner er mer tilbøyelige til å svare enn menn.

Det er få variabler der vi ser en større forskjell enn 3 prosentpoeng, men det er likevel noen det er verdt å poengtere. I begge undersøkelsene ser vi at den øvre aldersgruppen (46 år og eldre), har vært mer tilbøyelige til å svare. Denne overrepresentasjonen skjer i hovedsak på bekostning av den yngste aldersgruppen (35 år og yngre). Dette kan være med å forklare overrepresentasjonen av missing på variabelen for karaktersnitt fra VGO i nettoutvalget for kandidatundersøkelsen. Jo eldre respondenten er, jo større er sannsynligheten for at vi ikke

har informasjon om karakterer fra videregående skole. I studentundersøkelsen ser vi dessuten at det er noe flere ferske studenter, studenter som startet utdanningen sin i 2025, som har svart på undersøkelsen. Videre ser vi at Nord er noe overrepresentert i netto-utvalget i studentundersøkelsen, mens INN er litt underrepresentert. Dessuten er UiT noe underrepresentert i kandidatundersøkelsen. Ellers er det ikke store forskjeller mellom populasjon og nettoutvalg blant institusjonene.

Alt i alt indikerer dette at resultatene fra undersøkelsen er representative for populasjonen, og det er ingen store skjevheter for de variablene vi ser på her. I analysesammenheng bør en likevel være klar over de forskjellene som vises i tabellen, for eksempel dersom analysene inkluderer variabler der det er store forskjeller mellom aldersgrupper eller «karaktergrupper».

4.2 Institusjonene

Tabellene under viser antall i populasjon og nettoutvalg som har utdanningen sin fra de ulike institusjonene, for studentundersøkelsen og kandidatundersøkelsen.

Tabell 4-3: Populasjon, nettoutvalg og svarprosent etter utdanningsinstitusjon. Studentundersøkelsen.

		Populasjon	Nettoutvalg	Svarprosent
BI	Handelshøyskolen BI	33	23	70 %
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	134	44	33 %
Nord	Nord universitet	68	57	84 %
NHH	Norges Handelshøyskole	52	31	60 %
OsloMet	OsloMet – storbyuniversitetet	160	58	36 %
UiT	UiT Norges arktiske universitet	174	49	28 %
UiA	Universitetet i Agder	340	122	36 %
INN	Universitetet i Innlandet	271	79	29 %
UiS	Universitetet i Stavanger	134	39	29 %
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	62	18	29 %
VID	VID vitenskapelige høgskole	69	38	55 %
Totalt		**1 497**	**558**	**37 %**

Antallet studenter varierer sterkt mellom institusjonene. De to største er UiA og INN, med henholdsvis 340 og 271 i populasjonen og 122 og 79 i nettoutvalget. BI har den minste populasjonen, mens USN har det minste nettoutvalget.

Svarprosentene varierer også sterkt, der Nord har desidert høyest med 84. Andelen svarende er lavest på UiT med 28 prosent, men INN, UiS og USN følger like etter med 29.

Under følger tilsvarende oversikt for kandidatundersøkelsen.

Tabell 4-4: Populasjon, nettoutvalg og svarprosent etter utdanningsinstitusjon. Kandidatundersøkelsen.

		Populasjon	Nettoutvalg	Svarprosent
BI	Handelshøyskolen BI	26	8	31 %
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	98	52	53 %
Nord	Nord universitet	28	19	68 %
NHH	Norges Handelshøyskole	27	20	74 %
OsloMet	OsloMet - storbyuniversitetet	43	23	54 %
UiT	UiT Norges arktiske universitet	57	20	35 %
UiA	Universitetet i Agder	49	26	53 %
INN	Universitetet i Innlandet	61	25	41 %
UiS	Universitetet i Stavanger	34	10	29 %
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	12	6	50 %
VID	VID vitenskapelige høgskole	10	3	30 %
Totalt		**445**	**212**	**48 %**

Antall kandidater varierer også. Den største institusjonen er her NTNU, med 98 i populasjonen og 52 i nettoutvalget. VID er minst, der de tilsvarende tallene er 10 og 3. UiS har lavest svarprosent på 29, mens NHH har høyest på 74.

Under følger tilsvarende oversikt for begge undersøkelsene samlet.

Tabell 4-5: Populasjon, nettoutvalg og svarprosent etter utdanningsinstitusjon. Begge undersøkelser.

		Populasjon	Nettoutvalg	Svarprosent
BI	Handelshøyskolen BI	59	31	53 %
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	232	96	41 %
Nord	Nord universitet	96	76	79 %
NHH	Norges Handelshøyskole	79	51	65 %
OsloMet	OsloMet – storbyuniversitetet	203	81	40 %
UiT	UiT Norges arktiske universitet	231	69	30 %
UiA	Universitetet i Agder	389	148	38 %
INN	Universitetet i Innlandet	332	104	31 %
UiS	Universitetet i Stavanger	168	49	29 %
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	74	24	32 %
VID	VID vitenskapelige høgskole	79	41	52 %
Totalt		**1 942**	**770**	**40 %**

Tabell 4.5 viser populasjon, nettoutvalg og svarprosent for undersøkelsene samlet, for de ulike institusjonene. I analysene vil vi hovedsakelig behandle de to undersøkelsene samlet, mer om dette under.

NB! Tabellene ovenfor viser de opprinnelige tallene av studenter og kandidater. Senere i rapporten opererer vi med et høyere antall kandidater og lavere antall studenter. Dette fordi noen av respondentene i studentpopulasjonen oppga at de hadde fullført studiet.

4.3 Reliabilitet

Vi har, i tillegg til det som er beskrevet ovenfor, brukt ulike metoder for å undersøke reliabiliteten i datamaterialet:

- Vi har sammenlignet svarene på Likert-spørsmålene blant fjerdedelen med kortest tidsbruk og fjerdedelen med lengst tidsbruk på spørreskjemaet. Dette for å undersøke om (lav) tidsbruk kan ha betydning for hvor seriøst respondentene besvarer spørsmålene. Vi så etter indikasjoner på om respondenter som bruker kort tid på spørreskjemaet, gir mindre reliable svar enn de som bruker lenger tid. Vi fant at forskjellene i svarmønster mellom de med kort og de med lang responstid er svært små og ikke statistisk signifikante, og kan forklares av tilfeldig variasjon.
- Vi sammenlignet svarene på Likert-spørsmålene blant de som svarte tidlig, middels og sent i svarperioden. Dette ut fra en antagelse om at personer som svarer tidlig på en undersøkelse, typisk etter første invitasjon, svarer annerledes enn de som svarer senere, og at de som svarer sent (etter flere invitasjoner), svarer annerledes enn de som svarer tidligere. For eksempel kan de som svarer tidlig tilhøre de mest positive og de som svarer sent er kanskje de mest likegyldige. Forskjellene mellom gruppene er imidlertid små og ikke statistisk signifikante.
- Vi har sett på forskjeller i tidsbruk på spørreskjemaet, fordelt på når i svarperioden respondentene svarte. Dette ut fra antagelsen om at (lav) tidsbruk kan ha betydning for hvor seriøst respondentene besvarer og at de som svarer sent i perioden kanskje ikke bruker like lang tid på skjemaet som de andre. Vi fant ingen statistisk signifikant forskjell i tidsbruk mellom de som svarte tidlig, midt i eller sent i perioden.
- Vi undersøkte hvor mange av respondentene som ga samme vurdering på alle Likert-spørsmålene. Dette kan være en indikasjon på at respondentene raser gjennom skjemaet uten å tenke seg om, noe som igjen kan skyldes at skjemaet er for langt, eller at det er dårlig utformet på andre måter. Imidlertid kan samme vurdering også bety at respondenten er like «fornøyd» med alle tema vi spør om. Det var bare seks studenter og to kandidater som svarte likt på alle Likert-spørsmålene. Vi anser ikke såpass lave tall som problematiske.

5 Om resultatene i denne rapporten

Studenter og kandidater fikk til dels like spørsmål

Studentene og kandidatene fikk ulike spørreskjema, men mange av spørsmålene ble stilt til begge gruppene. Spørsmålene var i stor grad identiske for studentene og kandidatene, men ble formulert i henholdsvis nåtids- og fortidsform for å tilpasses deres situasjon. I rapporten presenterer vi spørsmålene som de ble stilt i studentenes spørreskjema, i de tilfellene begge gruppene fikk de samme spørsmålene.

Tallene vi presenterer

På holdningsspørsmål, der vi har en fem-delt skala («Likert»), viser vi svarfordelingen for alle svarkategoriene nasjonalt, dvs. totaltallene. For undergrupper, som institusjoner, viser vi summen av andelen som har svart «I stor grad» og «I svært stor grad», altså de to mest «positive» svaralternativene. Dette gir et litt forenklet bilde, men gjør det også lettere å lese hovedtrekkene. I omtalen av resultatene slår vi i hovedsak sammen kategoriene «I stor grad» og «I svært stor grad» og omtaler dem samlet – det samme gjelder «I liten grad» og «I svært liten grad».

Det er også beregnet gjennomsnittverdier av svarene fra Likert-spørsmålene, der «I ingen / svært liten grad» = 1, «I liten grad» = 2, «I noen grad» = 3, «I stor grad» = 4, «I svært stor grad» = 5. Tabeller med denne oversikten finnes i vedlegg. Institusjoner med spesielt høye snittverdier har nesten utelukkende spesielt høye verdier på andelen som i stor eller i svært stor grad er sa seg enige i påstandene. Og omvendt for lave verdier.

Enighet versus viktighet

I mange av påstandene tar respondentene stilling til grad av enighet. Spørreundersøkelsen måler ikke opplevd viktighet. Stor grad av enighet i en påstand kan ikke nødvendigvis tolkes som at respondentene opplever at påstanden er viktig for dem.

Vi kan imidlertid få informasjon om viktighet gjennom fritekstspørsmål. Fritekstspørsmål lar respondenten uttrykke seg om det de selv ønsker, i større grad enn batterier med fastsatte spørsmål. Samtidig setter spørsmålsformuleringene våre rammer for hva som er rimelig å skrive om i fritekstfeltene – de fleste er oppfølgingsspørsmål til spesifikke undertemaer i undersøkelsen. Derfor er det rimelig å anta at det respondentene velger å omtale i fritekstsvarene sine, er viktig for dem. Fritekstspørsmålene måler ikke viktighet *reliabelt*, da forutsetningene i begrunnelsen for å tolke fritekstspørsmål som mål på viktighet, som beskrevet over, ganske sikkert ikke holder for alle respondenter. Videre er det ikke fritekstspørsmål tilknyttet alle tema i undersøkelsen, de måler derfor heller ikke viktighet *systematisk*. Vi foreslår likevel at leseren tolker fritekstspørsmål som besvares av mange respondenter som viktige. Dersom respondentene også er svært samstemte i svarene sine, kan dette leses som svært tydelige beskrivelser av / anbefalinger til utdanningene. Videre foreslår vi at leseren tolker fritekstspørsmålene som besvares av få respondenter som mindre viktige.

Om korrelasjoner mellom påstander

I en del tilfeller omtaler vi sammenhengen mellom påstander og måler denne sammenhengen ved hjelp av korrelasjonsmålet «Pearson's r». Vi omtaler sammenhenger mellom påstander i tilfeller der det er en viss størrelse på korrelasjonene.

En sterk positiv korrelasjon mellom to påstander innebærer at mange har svart i liten grad / svært liten grad på *begge* påstandene og/eller at mange har svart i stor grad / svært stor grad på *begge* påstandene. Mulige verdier på korrelasjonskoeffisientene går fra –1 til 1, der –1 en perfekt negativ korrelasjon og 1 en perfekt positiv korrelasjon. Tallet 0 indikerer ingen korrelasjon mellom variablene (påstandene).

Merk at bivariate korrelasjoner ikke kan fortelle oss noe om en eventuell kausalsammenheng, men er et mål på retningen og styrken på det statistiske forholdet (i hvilken grad og hvordan variablene samvarierer).[6]

Vi har testet korrelasjonene og funnet at de helt ned mot 0,30 er signifikante på 0,01-nivå, som er en streng grense. Vi omtaler ikke signifikans i forbindelse med korrelasjoner senere.[7]

Om (signifikante) forskjeller mellom grupper

Vi omtaler forskjeller mellom grupper, oftest basert på andel av respondentene som valgte de to mest positive svaralternativene (i stor grad og i svært stor grad) på Likert-spørsmålene.

Typisk omtaler vi forskjellen mellom respondenter som enten ikke har begynt med, holder på med eller er ferdige med masteroppgaven. Disse tre gruppene er nokså store, og her er selv små forskjeller i svarmønstrene ofte statistisk signifikante, men ikke alltid substansielt betydelige eller interessante.

Det er ikke foretatt beregninger av statistisk signifikans av forskjellen mellom *institusjonene*. Vi har imidlertid testet om det er statistisk signifikante forskjeller mellom enkeltinstitusjoner og de *nasjonale* tallene. Testingen er gjort av verdien for en gitt institusjon opp mot verdien for alle andre institusjonene – etter at dataene for den gitte institusjonen er trukket ut av det nasjonale tallet. Vi gjennomførte t-tester på Likert-spørsmålene for å undersøke om gruppenes svar er ulike, med signifikansnivå 0,05. På kategori-spørsmålene er det brukt kji-kvadrattester. Når vi omtaler spesielle trekk ved institusjonene, er som hovedregel alle forskjellene statistisk signifikante.

Som en tommelfingerregel kan man si at forskjeller som er mindre enn rundt 15 prosent er *substansielt ubetydelige*, selv om de kan være *statistisk signifikante*. Dette kan imidlertid variere fra spørsmål til spørsmål. Små forskjeller er ofte statistisk signifikante for de største institusjonene (men substansielt ubetydelige). For de minste institusjonene er det ofte omvendt. Vi omtaler derfor nesten utelukkende forskjeller som er minst 15 prosent og samtidig statistisk signifikante.

Statistisk signifikans sier ikke noe om hvor stor forskjellen er mellom to grupper. En svært liten forskjell kan være signifikant om det er mange respondenter, mens en stor forskjell ikke trenger å være signifikant ved få respondenter.[8]

---

[6] Det finnes ingen autoritativ definisjon på hva som er en sterk, moderat og svak korrelasjon. I denne typen undersøkelser er det vanlig å operere med begreper som «sterk» eller «høy» på korrelasjoner over 0,50 (eller under –0,50 om sammenhengen er negativ), mens korrelasjoner på mellom 0,30 og 0,50 ofte betegnes som «moderat». Imidlertid vil andre kanskje sette grensene på 0,70 og 0,50.

[7] Beregningene av signifikans er gjort med basis i alle som besvarte undersøkelsen. Tester på Pearson's r viser at korrelasjonene vi omtaler i teksten er signifikante på 0,01-nivå. Dataene våre er på ordinal-nivå, derfor er «Spearman's ρ» strengt tatt et mer korrekt korrelasjonsmål å bruke. Signifikanstester på Spearman gir imidlertid samme resultat som for Pearson.

[8] Verdt å merke seg er at statistiske tester tar utgangspunkt i at populasjonen er uendelig (stor), mens populasjonen vår er begrenset og kjent. Eksempelvis er 30 svarende *svært få* av en uendelig populasjon, men i vår virkelighet er 30 svarende av 60 i en (del)populasjon *ganske mange*. Det kan derfor sies at testenes krav til signifikans er for strenge.

Analyse av fritekstsvar

I studentundersøkelsen var det ni fritekstspørsmål. Ikke alle respondentene fikk alle fritekstspørsmålene, det avhang av hvor langt i studieløpet de var kommet. I kandidatundersøkelsen var det fire fritekstspørsmål. I begge undersøkelsene var det i tillegg noen spørsmål med forhåndsgitte svarkategorier der det var mulig å utdype svaret sitt.

Godt over 200 respondenter har svart på flere av disse spørsmålene, den relativt store andelen (sett opp mot antall respondenter) indikerer at mange har et engasjement for studiet sitt og ser denne surveyen som en mulighet til å uttrykke engasjementet.

I likhet med andre spørsmål kan fritekstsvar avdekke hva respondentene mener om ulike tema, men også gi utfyllende informasjon og begrunnelser. I tillegg kan det som ofte fremheves i fritekstsvarene, gi en pekepinn på hva respondentene mener er *viktig*, fordi de står fritt til å velge hva fritekstsvarene skal handle om.

De fleste fritekstspørsmålene har en klar innretning, det er spesifisert i spørreskjemaet hva vi ønsker informasjon om, f.eks. «Hva slags kompetanse og innsikt ga arbeidet med masteroppgaven, som er nyttig i jobben din?». Denne klare innretningen gjør at svarene handler om det relativt snevre temaet vi spør om, noe som gjør det ganske enkelt å kategorisere og telle svarene.

Vi har benyttet manuell gjennomlesing og koding som metode. I tillegg har vi kvalitetssikret funnene ved hjelp av kunstig intelligens. Vi har inkludert noen fritekstsvar som sitater for å tydeliggjøre typiske trekk i datamaterialet.

6 Analyseenheter

Vi presenterer primært tall per institusjon. I en del tilfeller bryter vi ned resultatene på andre undergrupper, som f.eks. respondentenes sektortilhørighet.

Hvor langt har studentene kommet?

En viktig inndeling i denne rapporten er «Masteroppgavestatus»: Studentene har ulike forutsetninger for å besvare mange av spørsmålene ut ifra hvor langt de har kommet i studiene. Disse gruppene har også til dels fått ulike spørsmål. I mange tilfeller bruker vi derfor følgende tredeling når vi omtaler resultatene:

- de som ikke har startet på masteroppgaven
- de som holder på med den
- de som er ferdige med den, dvs. kandidater

Disse tre gruppene er store, og selv små forskjeller i svarmønstre vil ofte være statistisk signifikante. Vi omtaler svarene fra disse tre gruppene fortløpende i rapporten, i tilknytning til hvert spørsmålsbatteri. Det er imidlertid bare unntaksvis at disse tre gruppenes svarmønstre er betydelig ulike. Forskjellene i andel som svarer i den «positive» enden av skalaen er mellom 0 og 10 prosentpoeng, med noen unntak.

Andre undergrupper

Vi har sjekket om det er forskjeller i svarfordelingen hos andre undergrupper, men velger å ikke presentere dette underveis i rapporten. I stedet omtaler vi dette (samlet) her. Vi har signifikanstestet svarfordelingene for undergruppene på et svært stort antall av

spørsmålene. I de fleste tilfellene er testene gjort på svarfordelingene på Likert-variabler (5-delt holdningsspørsmål).[9]

I det store og hele er det svært små forskjeller mellom de ulike gruppene, bare unntaksvis kan forskjellene sies å være *substansielt betydelige*.[10] Under gjør vi rede for dette.

- Kjønn: Det er svært små forskjeller i svarmønstrene mellom kvinner og menn, og forskjellene er ikke statistisk signifikante.
- Alder: Vi har delt opp alder i «35 år og yngre», «36–45 år» og «46 år og eldre». Det er noen få tilfeller av betydelige *og* statistisk signifikante forskjeller:
    - På spørsmålene om koblingen mellom teori og arbeidsliv, oppfatter de yngste respondentene denne koblingen som svakere enn de eldste. Det er ikke noe i datagrunnlaget som tilsier at institusjoner med spesielt unge eller gamle respondenter kan forklare forskjellene vi observerer mellom aldergruppene.
- Tidligere utdanning – gradsnivå: Vi har undersøkt de to hyppigst forekommende kategoriene, bachelorgrad og mastergrad. Det er små forskjeller i svarmønstrene, og forskjellene er bare unntaksvis statistisk signifikante.
- Tidligere utdanning – fagfelt: Det er en del forskjeller på noen av spørsmålene. Respondenter med naturvitenskapelig bakgrunn svarer mer «positivt» enn f.eks. de med samfunnsfaglig og juridisk bakgrunn. Imidlertid kan forskjellene sannsynligvis tilskrives en «institusjonseffekt», all den tid institusjoner med spesielt mange respondenter med naturvitenskapelig bakgrunn også skiller seg positivt ut og institusjoner med spesielt mange respondenter med samfunnsfaglig og juridisk bakgrunn skiller seg negativt ut – på disse spørsmålene.
- Karakterpoeng fra videregående skole: Det er små forskjeller i svarmønstrene, og forskjellene er bare unntaksvis statistisk signifikante.
- Karaktergjennomsnitt fra tidligere høyere utdanning: Det er forskjeller i svarmønstre på noen få spørsmål, spesielt de som omhandler koblingen mellom teori og arbeidsliv. Respondenter med lavest karaktersnitt svarer mer «positivt» enn de med høyere karaktersnitt. Vi finner ingen «institusjonseffekt» her, all den tid institusjonene med spesielt store andeler av sine respondenter i laveste karaktergruppe ikke har spesielt høye («positive») verdier på disse spørsmålene.
- Lederstilling: De med lederstilling er noe mindre «positive» enn de uten lederstilling, på mange spørsmål. Det er imidlertid ganske små forskjeller, og de kan sies å være substansielt ubetydelige. Samtidig er forskjellene stort sett statistisk signifikante, noe som er naturlig fordi begge gruppene har mange respondenter.
- Sektor: Vi observerer forskjeller i svarmønstre på flere spørsmål. Respondenter som oppgir å jobbe i privat sektor, svarer mer «positivt» på disse enn respondenter som jobber i andre sektorer. De som jobber i statlig sektor, svarer mer «negativt» enn de andre. Imidlertid kan forskjellene sannsynligvis tilskrives en «institusjonseffekt», all den tid institusjoner med spesielt mange respondenter i privat sektor svarer mer «positivt» enn andre og institusjoner med spesielt mange respondenter i statlig sektor svarer mer «negativt» enn andre.

[9] Signifikanstester av svarforskjeller (sammenligne svarfordelinger) mellom undergrupper er gjort ved først å bruke Kruskal-Wallis (for å sjekke *om* det er signifikante forskjeller), deretter Dunns test (for å sjekke *hvilke* undergrupper som har signifikant ulike svarfordelinger).

[10] Med «substansielt betydelige» menes her forskjeller i andel som oppga «I stor grad» og «I svært stor grad» på 15 prosentpoeng eller mer på de 5-delte Likert-spørsmålene.

Det generelle inntrykket er at det er små forskjeller i svarmønstrene når vi bryter ned tallene på undergruppene. Og i de tilfellene det er forskjeller, er det sannsynlig at andre faktorer, typisk institusjonstilhørighet, forklarer forskjellene. For å komme helt til bunns i dette, kunne man gjennomført regresjonsanalyser. Det gjør vi imidlertid ikke, da denne rapporten er ment å være rent deskriptiv.

7 Alder, kjønn og tidligere karakterer

I dette kapittelet har vi valgt å vise data på *alle studentene:* Både de som besvarte og de som ikke besvarte undersøkelsen.[11] Vi har ikke inkludert kandidatene.[12]

Alder

Studentenes alder spenner fra 23 til 64, median alder er 41. I figuren under viser vi antall studenter (per alder) langs y-aksen, alder langs x-aksen.

Figur 7.1: Antall studenter fordelt på alder.

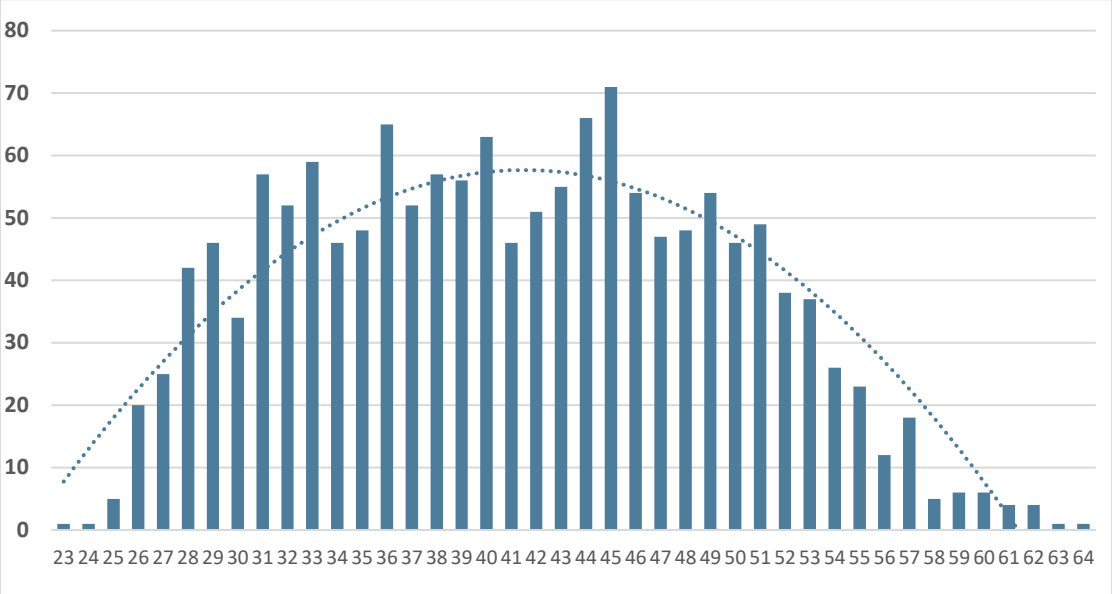

Den vanligste alderen blant studentene er 45 år. De aller fleste er mellom 28 og 53 år. Noen få er 25 år og yngre, og noen få er over 60 år. Om vi fordeler studentene på tre alderskategorier er …:

- 29 prosent 35 år og yngre
- 39 prosent mellom 36 og 45 år
- 32 prosent 46 år og eldre

Under fordeler vi studentenes alder på institusjon, basert på de tre alderskategoriene. Antall personer som ligger bak prosentfordelingene er angitt i parentes bak institusjonene.

[11] Dataene i dette kapittelet er en del av bakgrunnsinformasjonen (ikke fra spørreundersøkelsen). Vi inkluderer *hele* studentpopulasjonen, dette for å beskrive studentgruppa som helhet best mulig.
[12] Kandidatene er utelatt fordi det er få og veldig varierende antall på institusjonene og fordi vi ønsker å beskrive dagens studenter heller enn de som har studert.

Figur 7.2: Studentenes alder, fordelt på 35 år og yngre, 36-45 år og 46 år og eldre, per institusjon. Andel.

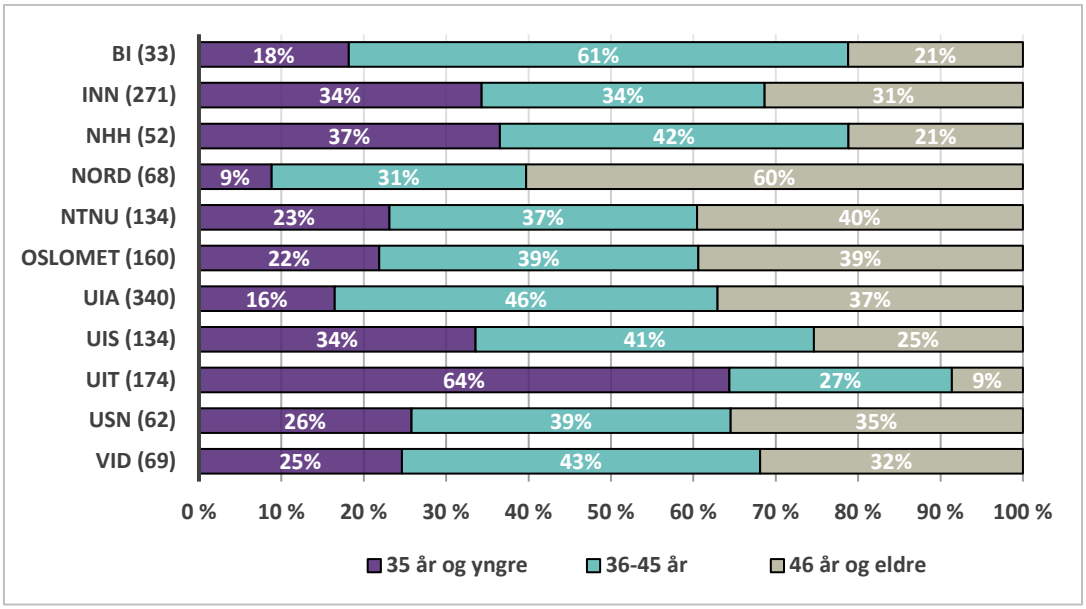

Nord har den klart eldste studentgruppen, medianen er 47 og 60 prosent av studentene er 46 år og eldre. UiT har den yngste studentgruppen, medianen er 33 og 64 prosent av studentene er 35 år og yngre. BI har et flertall av sine studenter (61 prosent) i den midtre kategorien (36–45 år). De andre institusjonene ligger relativt nært de nasjonale tallene.

Kjønn

I kapittel 4 viste vi at 44 prosent av studentene er menn og at 56 prosent er kvinner. Under fordeler vi disse dataene på institusjon. Antall personer som ligger bak prosentfordelingene er angitt i parentes bak institusjonene.

Figur 7.3: Studenter fordelt på kjønn, per institusjon. Andel.

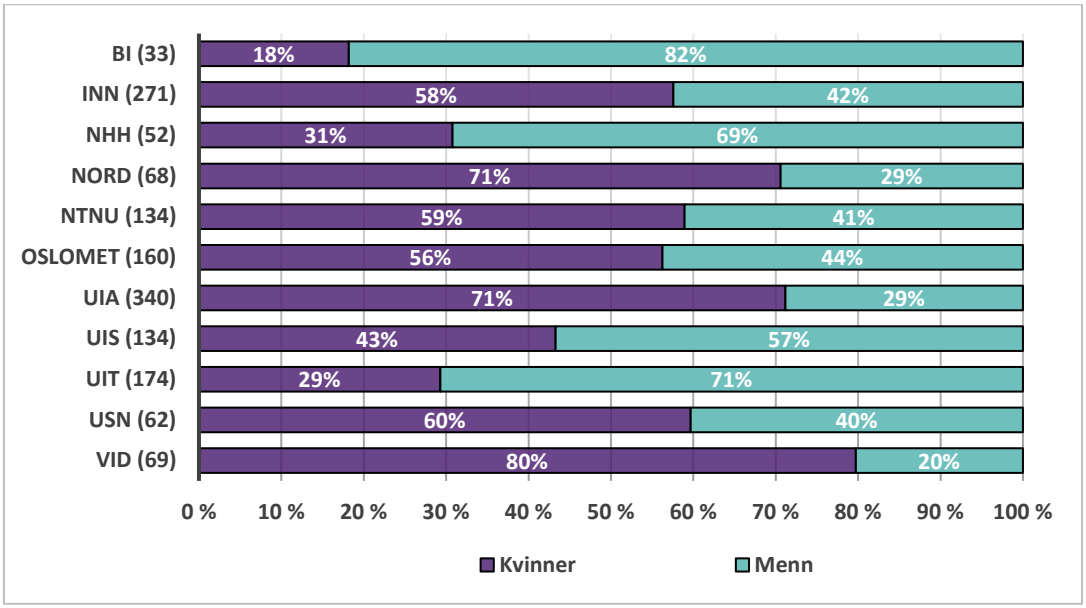

BI har størst andel menn (82 prosent), etterfulgt av UiT (71 prosent) og NHH (69 prosent). Lavest andel menn er det på VID (20 prosent), etterfulgt av Nord og UiA (begge 29 prosent).

Karakterer fra videregående opplæring

I kapittel 4 presenterte vi informasjon om karakterer fra videregående opplæring. På grunn av stor andel missing på enkelte institusjoner, presenterer vi ikke noen institusjonsoversikt. Snittkarakterene varierer betydelig mellom institusjonene (med forbehold om datakvaliteten). Blant institusjoner med relativt lav andel missing, varierer snittkarakteren fra 3,6 til 4,3. Median-verdiene ligger svært nær gjennomsnittsverdiene.

Karakterer fra tidligere utdanning

I kapittel 4 presenterte vi informasjon om karakterer fra høyere utdanning, nærmere bestemt all utdanning studentene har tatt før de begynte på den erfaringsbaserte masteren. Nasjonale tall: 8 prosent har karaktersnitt under 2,5 (D og lavere), 37 prosent har karaktersnitt mellom 2,5 og 3,49 (C), 37 prosent har karaktersnitt mellom 3,5 og 4,49 (B) og 3 prosent har karaktersnitt på 4,5 og over (A).

Under fordeler vi disse dataene på institusjon. Antall personer som ligger bak prosentfordelingene, er angitt i parentes bak institusjonene. Vi mangler data fra BI.

Det en del missing på denne variabelen: 15 prosent nasjonalt og varierende mellom 4 og 34 prosent mellom institusjonene. Det er imidlertid ingen sterk grunn til å anta at det er systematisk samvariasjon mellom missing og karakternivå.

Figur 7.4: Studentenes karakterer fra tidligere utdanning, per institusjon. Andel.

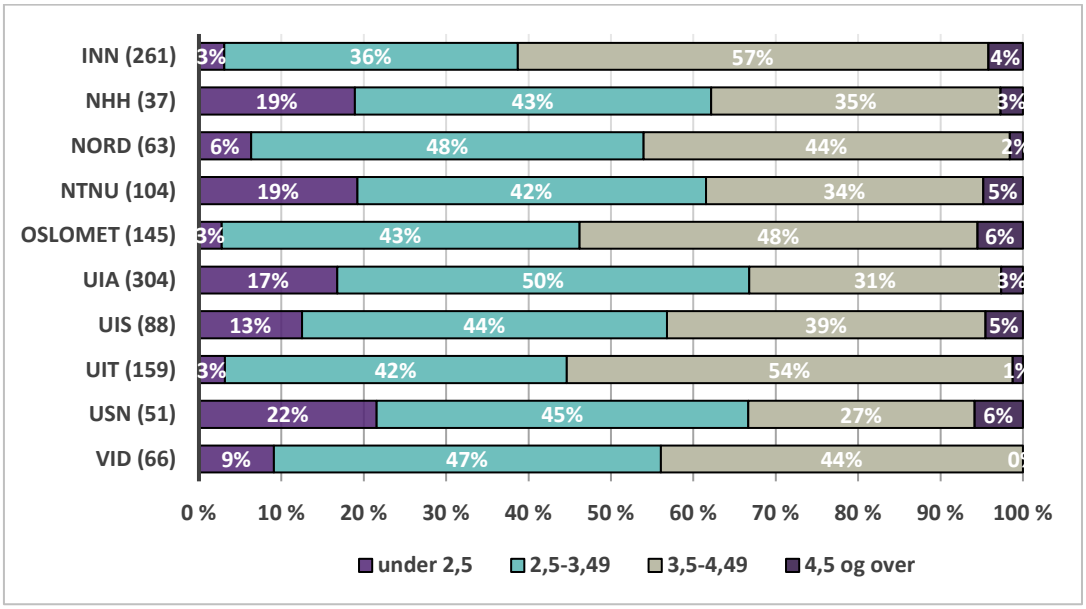

Her representerer kategorien under 2,5 et karaktersnitt på D eller lavere, 2,5–3,49 et karaktersnitt på C, 3,5–4,49 et karaktersnitt på B og 4,5 og over et karaktersnitt på A. De aller fleste av studentene ligger i de to midtkategoriene, det gjelder på alle institusjonene. Sammenlagt er det mellom 73 og 96 prosent per institusjon her.

Andel med karaktersnitt på D eller lavere varierer betydelig, fra 3 prosent på INN, OsloMet og UiT, til 22 prosent på USN og 19 prosent på NTNU.

Andel i de to øverste kategoriene, dvs. studenter med et karaktersnitt på B og bedre, varierer fra 33 prosent på UiA og USN til 61 prosent på INN og 55 prosent på UiT.

NB! Dataene inkluderer *all* tidligere utdanning, ikke bare den utdanningen de ble tatt opp på masteren med bakgrunn i.

8 Respondentenes studentstatus og progresjon

Innledningsvis fikk studentene og kandidatene spørsmål om *hva de gjør nå*.

Studentene fikk svaralternativene «Jeg går på denne masteren nå (kryss også her om du har permisjon fra studiene)», «Jeg tar bare enkeltemner, og har ikke tenkt å fullføre hele masteren», «Jeg har fullført masteren», «Jeg sluttet på masteren før jeg ble ferdig» og «Annet, spesifiser gjerne hva du gjør». Det var svært få respondenter som oppga at de bare tok enkeltemner (3), har sluttet (2) og annet (3). Disse ble kodet om til studenter, fordi de i praksis er, eller nylig har vært, studenter. Svarene deres avviker dessuten lite fra de andre studentene. Flere respondenter (41) oppga å ha fullført masteren.

Kandidatene fikk bare to alternativ: «Jeg har fullført masteren» og «Annet, spesifiser gjerne:». Ingen av kandidatene oppga noe annet svaralternativ enn at de hadde fullført.

Noen (41) av studentene som var registrert som aktive studenter i datagrunnlaget vi mottok fra FS, svarte altså at de hadde fullført, og ble derfor kodet om til kandidater.[13] Fra før har vi 212 respondenter fra surveyen blant kandidater, slik at totalt antall kandidater blir 253. Antall studenter blant de svarende er 517. Totalt antall svarende er dermed 770.

På grunn av denne omkodingen, avviker antall respondenter i denne delen av rapporten noe fra den innledende delen.

Under viser vi fordelingen på det innledende spørsmålet «Hvilken påstand passer best for deg?» Kandidatene fikk færre svaralternativer enn studentene, men alle dataene er presentert sammen. Svaralternativene kommer frem av figuren under.

Tabell 8-1: Hva gjør du nå – «Hvilken påstand passer best for deg»? Antall.

Status	Antall
Jeg går på denne masteren nå (kryss også her om du har permisjon fra studiene)	509
Jeg tar bare enkeltemner, og har ikke tenkt å fullføre hele masteren	3
Jeg har fullført masteren	253
Jeg sluttet på masteren før jeg ble ferdig	2
Annet	3
Totalt	**770**

Det er langt flere studenter enn kandidater blant respondentene (og i datagrunnlaget). Dette skyldes at vi inkluderte alle registrerte («aktive») studenter, uansett når de startet på studiet, mens vi bare inkluderte de som fullførte (kandidater) i 2025.

[13] Dette er ikke overraskende, fordi det alltid er en viss forsinkelse mellom hva som er registrert i FS på tidspunktet for uthenting av listegrunnlaget og tidspunktet spørreskjemaet besvares.

Videre i rapporten vil vi bare operere med to av kategoriene som gjengis i tabellen over: student og fullført (kandidat).[14]

I figuren under fordeler vi antall svarende studenter og kandidater på institusjon:

Figur 8.1: Respondenter fordelt på studenter og kandidater per institusjon. Antall.

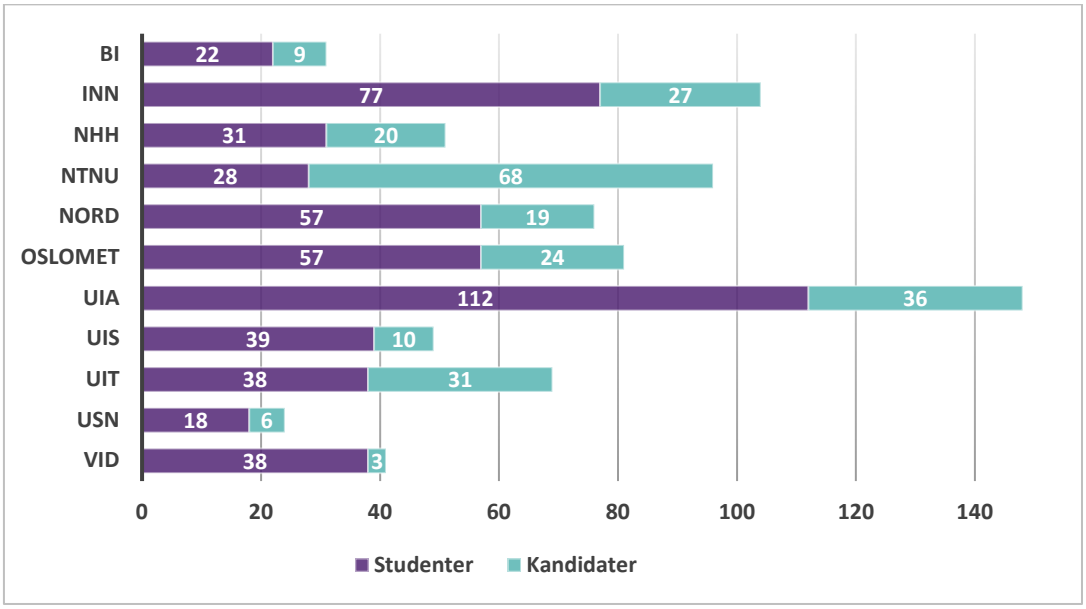

Det er flest respondenter fra UiA (148), fulgt av INN (104) og NTNU (96). Disse tre institusjonene utgjør 45 prosent av alle respondentene, UiA alene har 19 prosent av alle respondentene. Færrest svarende er det på BI (31) og USN (24). Disse to institusjonene har også færrest studenter i listegrunnlaget. Svarprosent per institusjon er omtalt i kapittel 4**.**

Det er en del variasjon mellom institusjonene i forholdstallet student-kandidat, noe som både skyldes antallet i hver av de to målgrupppene i datagrunnlaget og at de to målgruppene i varierende grad har besvart undersøkelsen. For de aller fleste institusjonene gjelder at studentene utgjør mellom 61 prosent og 80 prosent av respondentene (og kandidatene mellom 20 prosent og 39 prosent). De to ytterpunktene er:

- VID, med 93 prosent studenter og 7 prosent kandidater blant respondentene
- NTNU, med 29 prosent studenter og 71 prosent kandidater blant respondentene

Denne variasjonen kan påvirke svarene vi senere presenterer i rapporten, vi vil kommentere slike tilfeller underveis.

Vi spurte videre studentene «Hvilket år startet du på masteren?».

[14] Svarene fra de få som tar *enkeltemner*, har *sluttet* og valgte kategorien *annet* skiller seg lite fra svarene fra de som fortsatt er studenter (dvs. den første svarkategorien).

Figur 8.2: «Hvilket år startet du på masteren?». Prosent.

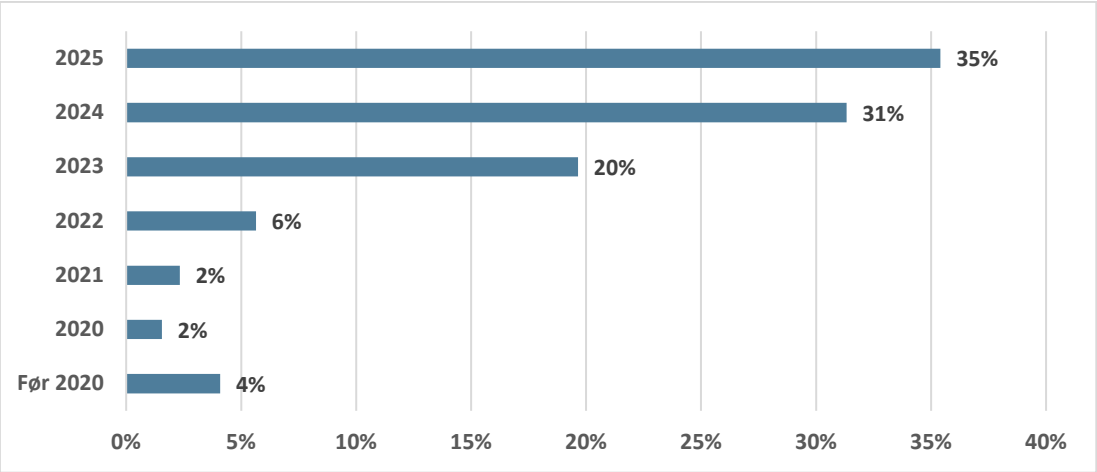

35 prosent av studentene oppga at de startet i 2025, 31 prosent i 2024, 20 prosent i 2023 og 14 prosent før det.

Det er en viss variasjon mellom institusjonene i når respondentene startet og i fordelingen av respondenter per opptaksår. Dette skyldes flere forhold:

- Normert studieløp varierer en del mellom institusjonene, fra 2 til 4,5 år.
- Andre sider ved organiseringen, som f.eks. graden av fleksibilitet i hvilke emner som aksepteres og om man melder seg opp til enkeltemner eller hele graden.
- Antall som startet på studiet, har variert en del over tid på noen av institusjonene.
- Datauttrekket på BI inneholder bare de som startet i 2025.[15]
- Ulik svarinngang på ulike kull.

BI skiller seg ut ved at alle respondentene startet i 2025, mens på NTNU startet hele 50 prosent av respondentene før 2023. Slike forskjeller kan være med på å forklare variasjoner i svarmønstre på spørsmålene i undersøkelsen. De som startet høsten 2025, har erfaringer fra bare ett (drøyt) semester. Det er derfor relevant å kontrollere for graden av studieerfaring på de senere spørsmålene. Dette tar vi høyde for, som omtalt nedenfor.

Vi har brukt opplysningene som er omtalt ovenfor, svarene på spørsmålet om de har startet på masteroppgaven (omtales senere) samt registerdata til å gruppere respondentene i tre:

- de som ikke har startet på masteroppgaven: 326 respondenter
- de som holder på med den: 188 respondenter
- de som er ferdige med den (kandidater): 252 respondenter

Denne tredelingen vil vi bruke i en del tilfeller senere i rapporten.

Studentene fikk også spørsmål om sin planlagte studieprogresjon. Svaralternativene og svarfordelingen angis nedenfor:

- «Jeg planlegger å fullføre studiet raskere enn normert tid»: 7 prosent
- «Jeg planlegger å fullføre studiet på normert tid»: 76 prosent
- «Jeg planlegger å fullføre studiet på mer enn normert tid»: 14 prosent
- «Jeg planlegger ikke å fullføre studiet»: 1 prosent

[15] Trolig pga. svikt i kommunikasjonen mellom NOKUT og BI.

Nord, NHH og BI skiller seg ut ved at over 95 prosent planlegger å fullføre på normert tid. NTNU har lavest tall (50 prosent), deretter følger UiS (65 prosent) og UiT (67 prosent). UiA og USN har størst andel som planlegger å fullføre raskere enn normert (om lag 20 prosent). Her er det verdt å nevne at studienes organisering i varierende grad gir studentene *mulighet* til å velge annen progresjon enn normert, dette forklarer deler av variasjonen mellom institusjonene.

9 Tidligere utdanning

Alle respondentene fikk spørsmålet «Hva var din høyeste fullførte utdanning da du startet på masteren?». Svaralternativene og svarfordelingen gjengis i tabellen under. Alle de 767 respondentene besvarte spørsmålet.

Tabell 9-1: «Hva var din høyeste fullførte utdanning da du startet på masteren?». Prosent.

Utdanningsnivå	Andel
Videregående skole	1 %
Fagskole	1 %
Bachelorgrad eller tilsvarende	73 %
Mastergrad eller tilsvarende	23 %
Ph.d.	2 %
Annet	1 %

Nesten tre fjerdedeler (73 prosent) har utdanning på bachelornivå, mens nesten en fjerdedel (23 prosent) har utdanning på masternivå. Svært få har videregående, fagskole eller ph.d. som høyeste utdanningsnivå. Under viser vi disse dataene fordelt på institusjon:

Figur 9.1: Respondentenes utdanningsnivå fordelt på institusjon. Prosent.

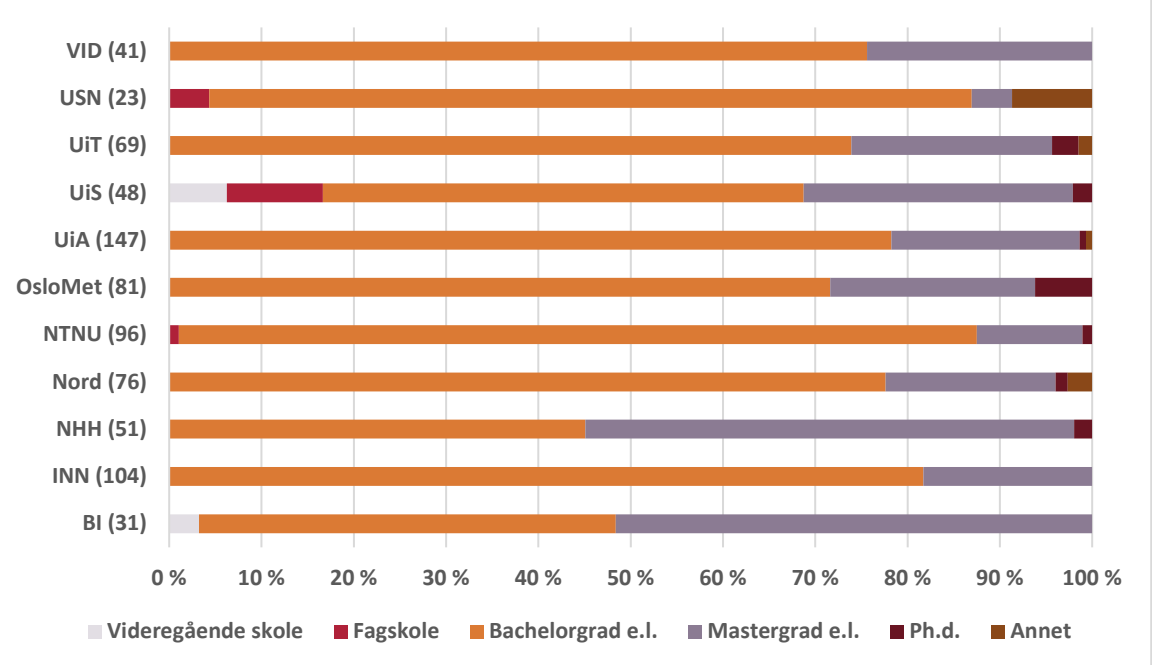

Fordelt på institusjon finner vi en del forskjeller, selv om likhetene mellom de fleste institusjonene kanskje er mer fremtredende enn forskjellene. Bachelorgrad er det klart vanligste gradsnivået på ni av de elleve institusjonene.

På ingen institusjoner er det mer enn 10 prosent som valgte videregående skole, fagskole, ph.d. eller «annet». Imidlertid har UiS totalt 17 prosent med videregående skole og fagskole som høyeste utdanningsnivå, og skiller seg dermed ut her. OsloMet har klart høyest andel med ph.d. (6 prosent). Andelen med bachelor som høyeste utdanningsnivå varierer fra 45 prosent på BI og NHH til over 80 prosent på NTNU, INN og USN. Andelen med master som høyeste utdanningsnivå varierer fra 4 prosent på USN og 11 prosent på NTNU, til drøyt 50 prosent på BI og NHH.

Vi spurte også «I hvilket fagfelt er din høyeste fullførte utdanning?». Svaralternativene og svarfordelingen gjengis i tabellen under. 761 respondenter besvarte spørsmålet.

Tabell 9-2: «I hvilket fagfelt er din høyeste fullførte utdanning?». Prosent.

Fagfelt	Andel
Helse-, sosial- og idrettsfag	24 %
Humanistiske og estetiske fag	6 %
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	13 %
Naturvitenskapelige og tekniske fag	16 %
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	7 %
Samfunnsfag og juridiske fag	13 %
Økonomiske og administrative fag	20 %
Vet ikke / annet	1 %

Det er flest respondenter i helse- sosial- og idrettsfag (24 prosent), fulgt av økonomiske og administrative fag (20 prosent) og naturvitenskapelige og tekniske fag (16 prosent). Færrest er det i humanistiske og estetiske fag (6 prosent) og samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag (7 prosent). Sistnevnte er et fagfelt med få studenter også nasjonalt, og sett på den måten er 7 prosent ganske høyt. Innen dette fagfeltet er det mange som har kommentert at de har politi- eller militærfaglig bakgrunn.

Figuren under angir fagfeltet for den tidligere høyeste utdanningen per institusjon, beregnet ut fra andelene hvert fagfelt utgjør på hver institusjon.

Figur 9.2: Respondentenes høyeste utdanning fordelt på fagfelt og på institusjon. Prosent.

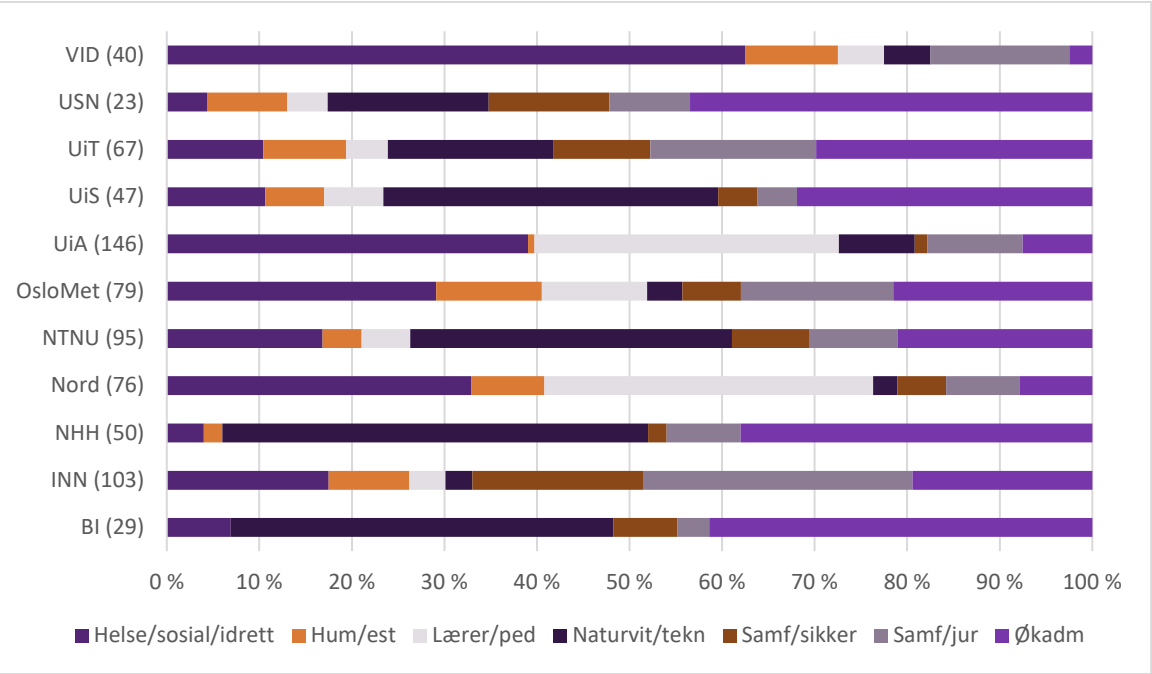

Figuren viser blant annet at økonomisk-administrativ fagbakgrunn er vanlig på flere institusjoner, at lærerutdanninger og pedagogiske fag er vanlig på to institusjoner og at humanistiske og estetiske fag ikke er vanlig på noen institusjoner.

NB! Figuren viser *ikke* hvilken institusjon som er størst (eller minst) innenfor hvert fagfelt. Eksempelvis er VID den institusjonen med størst *andel av sine* respondenter innen helse-, sosial- og idrettsfag, men siden UiA har langt flere respondenter, har UiA det største *antallet totalt* med denne utdanningsbakgrunnen. Tilsvarende gjelder for enkelte andre fagfelt.

Under kommenterer vi kort hver institusjon:

- BI har om lag 40 % med bakgrunn i naturvitenskapelige og tekniske fag og om lag 40 % i økonomiske og administrative fag.
- INN: Stor faglig spredning. Flest i samfunnsfag og juridiske fag (29 %). INN er institusjonen med flest respondenter med bakgrunn i samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag (19) og i samfunnsfag og juridiske fag (30).
- NHH har om lag 40 % med bakgrunn i naturvitenskapelige og tekniske fag og om lag 40 % i økonomiske og administrative fag.
- Nord: Flest med bakgrunn i lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (36 %) og helse-, sosial- og idrettsfag (33 %).
- NTNU: Ganske stor faglig spredning. Flest i naturvitenskapelige og tekniske fag (35 %), også mange i økonomiske og administrative fag (21 %). NTNU er institusjonen med flest respondenter (33) med bakgrunn i naturvitenskapelige og tekniske fag.
- OsloMet: Ganske stor faglig spredning. Flest i helse-, sosial- og idrettsfag (29 %), også mange i økonomiske og administrative fag (22 %).
- UiA: Ganske stor faglig spredning. Flest i helse-, sosial- og idrettsfag (39 %), også mange i lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (33 %). UiA er institusjonen

med flest respondenter med bakgrunn i både helse-, sosial- og idrettsfag (57) og i lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk (48).
- UiS: Ganske stor faglig spredning. Flest i naturvitenskapelige og tekniske fag (36 %), også mange i økonomiske og administrative fag (32 %).
- UiT: Stor faglig spredning. Flest i helse-, sosial- og idrettsfag (39 %).
- USN: Ganske stor faglig spredning. Flest i økonomiske og administrative fag (43 %).
- VID har 63 % innenfor helse-, sosial- og idrettsfag.

10 Overordnet om studiene

Både studentene og kandidatene fikk et spørsmålsbatteri hvor de ble bedt om å gi overordnede vurderinger av studiene sine. Mellom 742 og 767 respondenter tok stilling til påstandene. «Vet ikke»-andelene varierer mellom 0 og 3 prosent og er ikke medberegnet i svarfordelingene. Figuren under viser svarfordelingene på de ulike påstandene.

Figur 10.1. Svarfordeling på spørsmålsbatteri om overordnede vurderinger av studiet. Prosent.

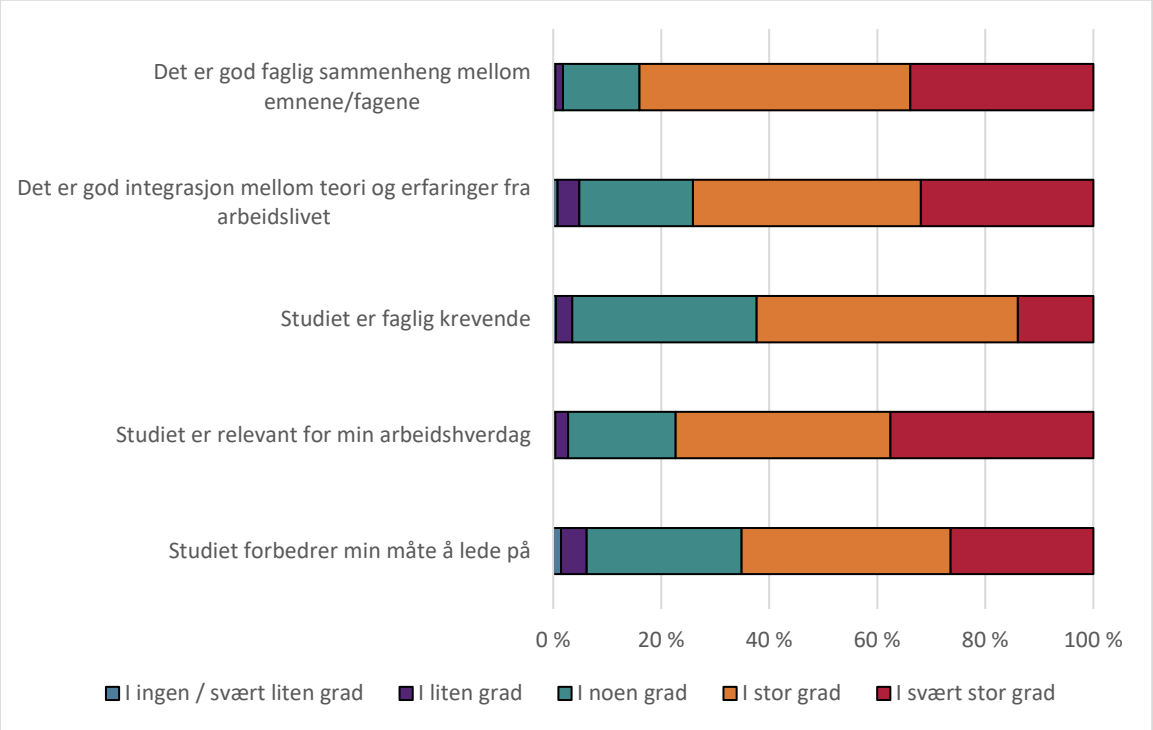

Det er svært få respondenter som krysser av i en av de nederste kategoriene. Andelen som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» er høy for alle påstandene, men særlig for påstanden «Det er god faglig sammenheng mellom emnene/fagene» (84 prosent). For de resterende påstandene varierer andelen mellom 62 og 77 prosent.

Korrelasjonen mellom påstandene varierer fra 0,23 til 0,63. Det er høyest korrelasjon mellom påstandene «Det er god faglig sammenheng mellom emnene/fagene» og «Det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet». Korrelasjonen er lavest mellom påstandene «Studiet er faglig krevende» og «Studiet er relevant for min arbeidshverdag».

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det enkelte forskjeller i svarmønstrene på påstandene. Vi har delt studentene i tre grupper: de som er ferdige

(kandidater), de som holder på med masteroppgaven og de som ennå ikke har begynt på den. Det er kun på påstanden «Det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet» at det er signifikante forskjeller, og forskjeller som er store nok til å nevnes. På denne påstanden er kandidatene mer fornøyde med integrasjonen enn de som holder på med masteroppgaven og de som ikke har startet ennå. 69 prosent av dem som ikke har startet på masteroppgaven svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden, mens 80 prosent av kandidatene gjør det samme.

Tabellen under viser andelen på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene i spørsmålsbatteriet.

Tabell 10-1: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene i batteriet om overordnete vurderinger av studiet.

	Det er god faglig sammenheng mellom emnene/fagene	Det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet	Studiet er faglig krevende	Studiet er relevant for min arbeidshverdag	Studiet forbedrer måte å lede på
BI (30)	90 %	84 %	74 %	71 %	81 %
INN (103)	70 %	48 %	52 %	54 %	42 %
NHH (51)	96 %	92 %	82 %	86 %	73 %
NTNU (96)	89 %	84 %	62 %	84 %	67 %
Nord (76)	91 %	75 %	79 %	80 %	69 %
OsloMet (81)	85 %	81 %	70 %	81 %	73 %
USN (24)	54 %	63 %	52 %	70 %	71 %
UiA (145)	85 %	70 %	54 %	76 %	63 %
UiS (48)	88 %	86 %	76 %	92 %	83 %
UiT (69)	81 %	76 %	51 %	80 %	55 %
VID (41)	90 %	75 %	45 %	85 %	72 %
Nasjonalt	**84 %**	**74 %**	**62 %**	**77 %**	**65 %**

Det er ikke foretatt beregninger av statistisk signifikans av forskjellen *mellom* institusjonene. Vi har imidlertid testet om det er statistisk signifikante forskjeller mellom enkeltinstitusjoner og nasjonalt. I teksten under, der vi omtaler spesielle trekk ved institusjonene, er som hovedregel alle forskjellene statistisk signifikante.[16]

Følgende særtrekk peker seg ut ved institusjonene. Institusjoner som ikke er nevnt, skiller seg lite ut. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- INN: Forskjellene mellom INN og nasjonalt i andelene som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» er signifikante for alle påstandene. Det er lavest andel ved INN (48 %) som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet» (74 % nasjonalt). Det samme gjelder for påstandene «Studiet er relevant for min arbeidshverdag» (54 % ved INN mot 77 % nasjonalt) og «Studiet forbedrer måte å lede på» (42 % ved INN mot 65 % nasjonalt).
- NHH: NHH har høye andeler som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på alle påstandene. Det er høyest andel ved NHH (92 %) som har svart «I stor grad»

[16] Se kapittel 5 og 6 for mer informasjon om forskjeller mellom enheter, statistisk signifikans etc.

eller «I svært stor grad» på påstanden «Det er god integrasjon mellom teori og erfaringer fra arbeidslivet» (74 % nasjonalt). Det samme gjelder påstanden «Studiet er faglig krevende», der andelen ved NHH er 82 % mot 62 % nasjonalt.

- Nord: 79 % av respondentene svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Studiet er faglig krevende» (62 % nasjonalt).
- USN: Det er lavest andel ved USN (54 %) som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Det er god faglig sammenheng mellom emnene/fagene» (84 % nasjonalt). Verdt å merke er at det er spesielt mange (46 %) som svarer «I noen grad» på USN, mot 14 % nasjonalt.
- UiS: Det er høyest andel ved UiS (92 %) som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Studiet er relevant for min arbeidshverdag» (77 % nasjonalt). Det samme gjelder påstanden «Studiet forbedrer måte å lede på» (83 % ved UiS mot 65 % nasjonalt).
- VID: Det er lavest andel ved VID som oppgir at «Studiet er faglig krevende» (45 % mot 62 % nasjonalt).

11 Bakgrunn for valg av master

Både nåværende studenter og kandidater ble spurt om hvilke forhold som var viktige når de valgt å begynne på den erfaringsbaserte masteren. De ble bedt om å krysse av for det som passet dem best av kategoriene «Ikke/lite viktig», «Viktig» og «Svært viktig». Figuren under viser svarfordelingene på de ulike påstandene. Det var mellom 760 og 764 respondenter som tok stilling til de ulike påstandene.

Figur 11.1: Svarfordeling på spørsmålet «Hvor viktig var følgende forhold for at du valgte å begynne på dette studiet?». Prosent.

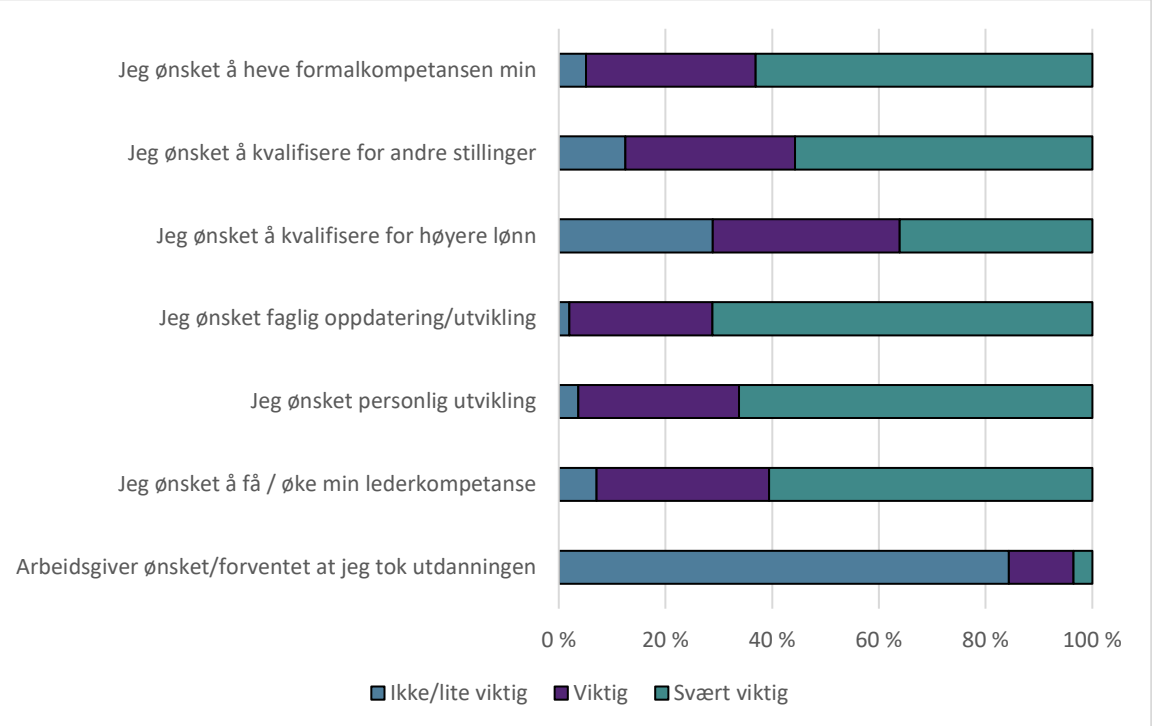

Jevnt over er det svært mange som oppgir at de ulike forholdene var enten «Viktig» eller «Svært viktig». Unntaket er påstanden «Arbeidsgiver ønsket/forventet at jeg tok

utdanningen», der hele 84 prosent svarer «Ikke/lite viktig». Det er også litt flere som svarer «Ikke/lite viktig» på påstanden «Jeg ønsket å kvalifisere for høyere lønn» (29 prosent). Forholdet som flest oppgir at var viktig for dem da de valgte å begynne på studiet, er «Jeg ønsket faglig oppdater/utvikling». Der svarte hele 98 prosent enten at det var viktig eller svært viktig for dem.

Det er svært få forskjeller i svargivningen brutt ned på institusjon for de fleste påstandene, sammenlignet med det nasjonale tallet. Det er imidlertid noen forskjeller som kan trekkes frem. Ved USN og UiT er det langt færre som svarer «Ikke/lite viktig» på påstanden «Jeg ønsket å kvalifisere for høyere lønn» (hhv. 8 og 10 prosent) sammenlignet med nasjonalt (29 prosent). Det er imidlertid kun UiT som er signifikant ulikt det nasjonale tallet, da det er få svarende på USN.

Deretter fikk studentene og kandidatene et fritekstspørsmål hvor de ble bedt om å utdype hvorfor de tok denne type utdanning og hvorfor de valgte akkurat dette studieprogrammet. Studentene fikk teksten «Her kan du utdype hvorfor du tar denne type utdanning og hvorfor akkurat dette studiet», mens kandidatene fikk «Her kan du utdype om hvorfor du tok denne type utdanning og hvorfor akkurat dette studiet». Totalt var det 212 respondenter som skrev noe i fritekstfeltet. Av disse var det 66 kandidater og 146 studenter.

- Den største kategorien er *formell kompetanse* med 45 prosent av fritekstsvarene. Svarene går ut på behovet for å formalisere kompetansen sin, gjerne for å møte masterkrav og kvalifisere for nye stillinger. Mange kommentarer handler om å gjøre seg attraktiv i et arbeidsmarked som i større grad enn tidligere krever mastergrad.
- Deretter følger kategorien *kompetanseheving eller faglig påfyll.* Det var 29 prosent av respondentene som skrev noe innenfor dette. Respondentene skriver om et ønske om å få ny eller oppdatert faglig kompetanse og kunnskap.
- Kategorien *praktisk* er tredje størst med 19 prosent. Her skriver flere at studiet var mulig å kombinere med en fulltidsjobb, at det lå i nærheten eller andre praktikaliteter.

Dessuten skriver flere at faglig interesse eller relevans av utdanningen var viktig for valg av studie. Ønsket om personlig utvikling og et behov for å være bedre rustet i sin nåværende jobb nevnes også av flere. Under følger noen typiske kommentarer, som illustrerer hovedtrekkene:

- *Min lederstilling er blitt nedbemannet og jeg ønsket å ha større faglig tyngde for å kunne søke/ være attraktiv for flere typer stillinger i et krevende arbeidsmarked.*
- *Veldig mange arbeidsgivere krever master, så jeg følte jeg måtte ta det for å komme meg videre.*
- *Er ny som leder og ønsket mer faglig tyngde i nåværende jobb. Tenker også at det er fint å ha en formell lederkompetanse dersom jeg skal søke andre lederstillinger i fremtiden.*
- *Jeg tar denne utdanningen for å utvikle mine ferdigheter og kompetanse.*
- *Jeg valgte dette studiet fordi det var praktisk mtp. plassering, og mulighet for å kombinere med jobb.*

12 Nåværende jobb og tilrettelegging fra arbeidsgiver

Respondentene fikk så en rekke spørsmål om sin nåværende jobb. Først ble studentene og kandidatene spurt om de jobber deltid, heltid eller ikke er i arbeid. Det var 764 respondenter som svarte på spørsmålet.

Figur 12.1: Andel som svarte hvert alternativ på spørsmål om de jobber deltid, heltid eller ikke er i arbeid.

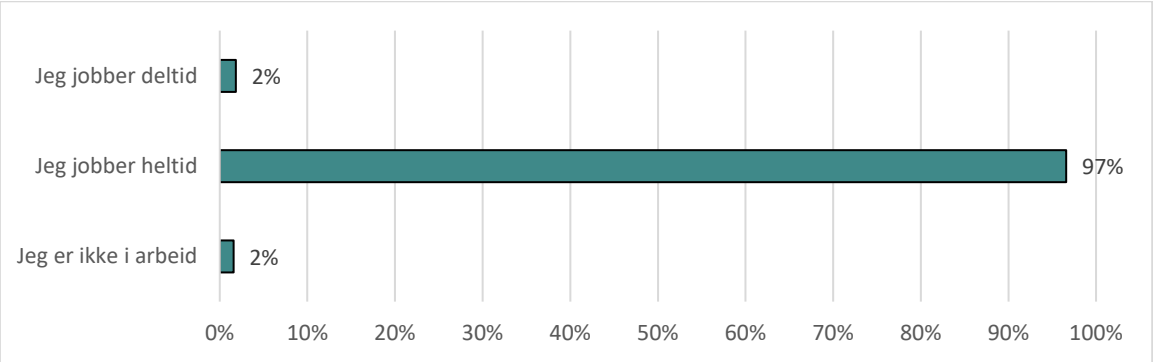

Hele 97 prosent av respondentene oppgir at de jobber heltid. Kun 2 prosent huket av for at de jobbet deltid, og det samme gjelder dem som oppga å ikke være i arbeid.

Studentene og kandidatene ble så spurt om de er ansatt i en lederstilling. På dette spørsmålet svarte 732 respondenter.

Figur 12.2: Andel som svarte på hvert alternativ på spørsmål om de er ansatt i en lederstilling.

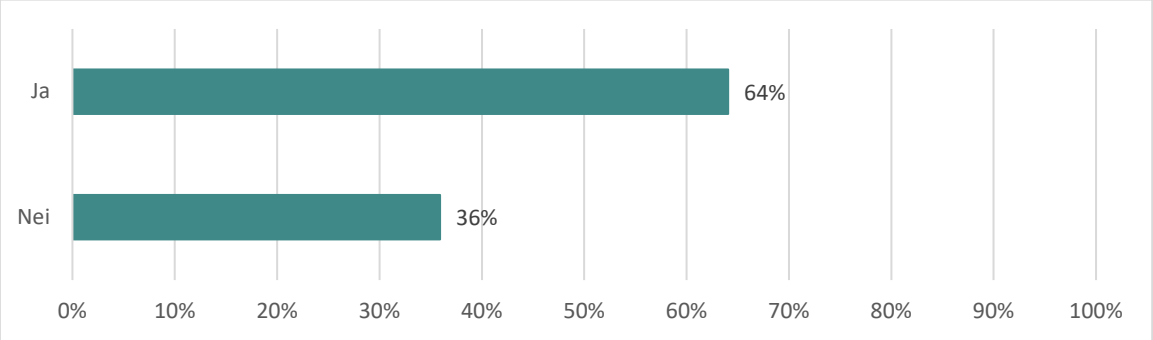

Vi ser at majoriteten av respondentene er ansatt i en lederstilling (64 prosent). Bryter vi ned på institusjon, er det noe variasjon i andelen som oppgir å være leder institusjonene imellom. Figuren under illustrerer dette.

Figur 12.3: Andel på hver institusjon som oppgir å være ansatt i en lederstilling.

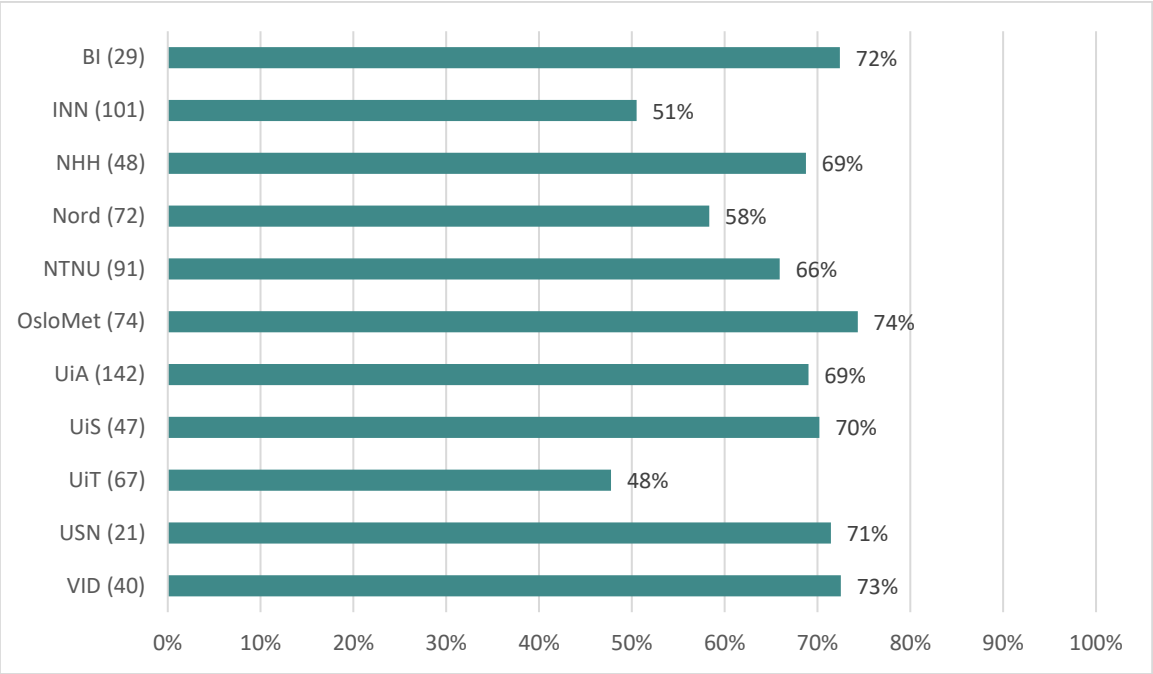

På OsloMet, VID og BI er høyest andel ansatt i lederstillinger (hhv. 74, 73 og 72 prosent), mens det er lavest andel på UiT og INN (hhv. 48 og 51 prosent). Likevel er det mest påfallende mangelen på variasjon, og brorparten av institusjonene ligger nærme det nasjonale snittet på 64 prosent. Det er kun UiT og INN som skiller seg signifikant fra det nasjonale tallet.

Kandidatene fikk spørsmål om når de fikk denne lederstillingen. Det var 143 respondenter som svarte på spørsmålet.

Figur 12.4: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmål om når de fikk lederstillingen sin.

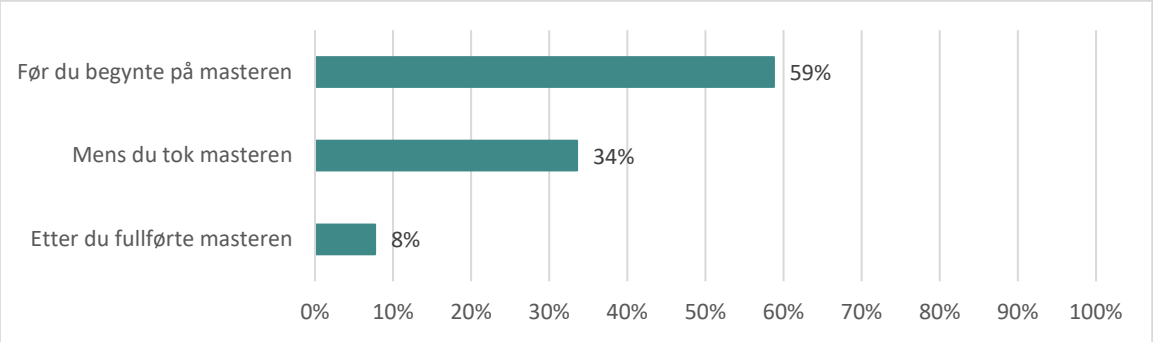

Majoriteten av kandidatene krysset av for at de fikk lederstillingen sin før de begynte på masteren (59 prosent). 34 prosent oppga at de fikk den underveis i masteren, mens kun 8 prosent fikk den etter at de fullførte studiene.

Både studenter og kandidater ble bedt om å oppgi hvilken sektor som best beskriver jobben deres. Det var 742 respondenter som besvarte spørsmålet.

Figur 12.5: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmål om hvilken sektor de jobber i.

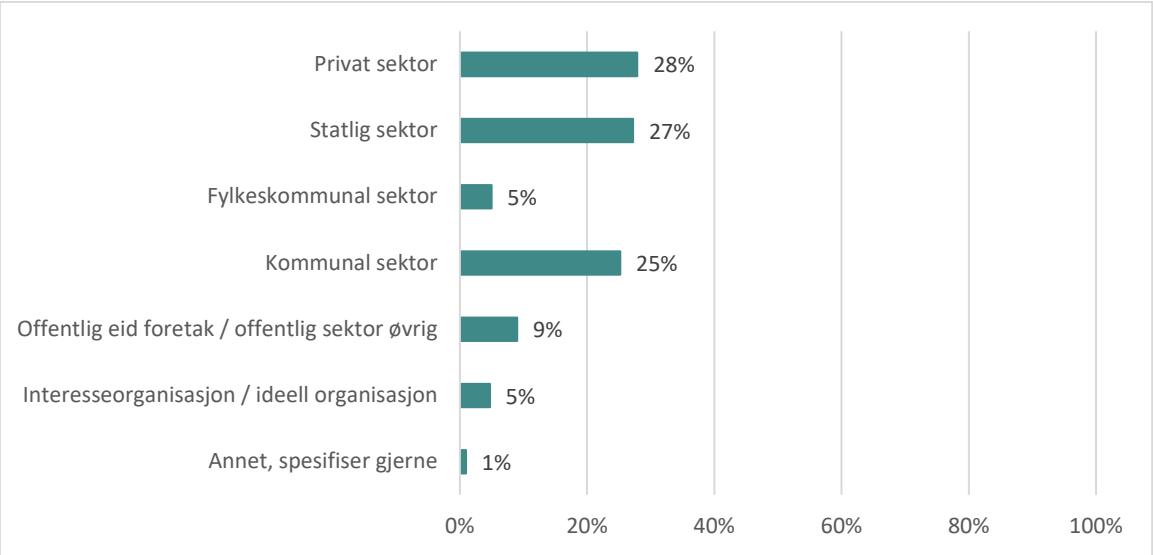

Det er omtrent lik fordeling mellom dem som oppgir at privat (28 prosent), statlig (27 prosent) og kommunal sektor (25 prosent) best beskriver jobben deres.

Bryter vi ned på institusjon, ser vi at det er ganske store variasjoner i hvilken sektor respondentene jobber innenfor. Figuren under illustrerer dette. Her har vi slått sammen kategoriene «Fylkeskommunal sektor» og «Kommunal sektor» til «Kommunal», «Statlig sektor» og «Offentlig eid foretak / offentlig sektor øvrig» til «Statlig og offentlig, øvrig» samt «Interesseorganisasjon / ideell organisasjon» og «Annet» til «Interesseorg. og annet».

Figur 12.6: Andel ved hver institusjon som jobber i ulike sektorer.

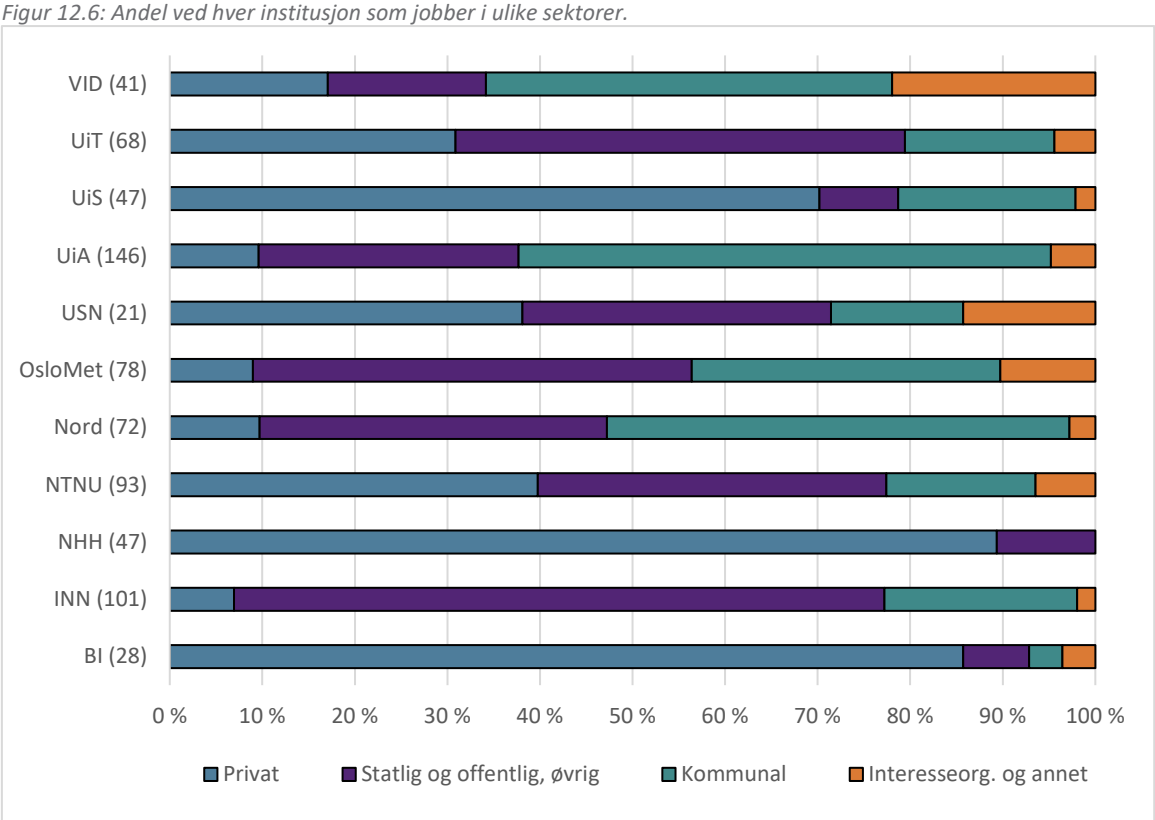

Vi ser at institusjonene tiltrekker seg studenter fra ulike sektorbakgrunner. For eksempel har NHH (89 prosent), BI (86 prosent) og UiS (70 prosent) store andeler respondenter med jobb i privat sektor. UiA (58 prosent), Nord (50 prosent) og VID (44 prosent) har mange med bakgrunn i kommunal eller fylkeskommunal sektor. Videre har INN (70 prosent), UiT (49 prosent) og OsloMet (47 prosent) mange som arbeider i statlig og offentlig sektor øvrig. VID (22 prosent) og USN (14 prosent) er institusjonene der flest respondenter huket av for at de arbeider i en interesseorganisasjon eller annet.

Nåværende studenter fikk en rekke påstander om arbeidsgivers tilrettelegging for studier. Det var mulig å huke av for flere alternativer. Det var 527 studenter som huket av for minst ett av svaralternativene og dermed anses som å ha besvart batteriet. Tallgrunnlaget tar bare utgangspunkt i disse, dette for å unngå at de som avsluttet surveyen før dette batteriet påvirker prosentene.

Figur 12.7: Andel som krysset for hvert svaralternativ på spørsmål om arbeidsgiver tilrettelegger for studiene.

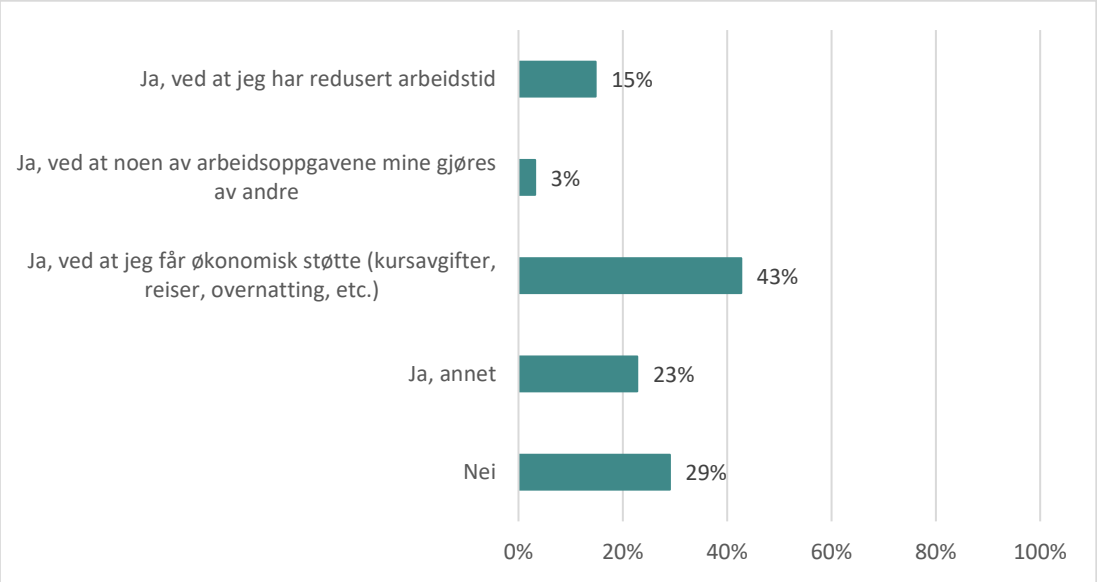

Nesten tre fjerdedeler av respondentene oppgir at de får minst én form for tilrettelegging. Blant de ulike tilretteleggingsformene er tilrettelegging fra arbeidsgiver i form av økonomisk støtte (43 prosent) den flest respondenter huker av for. Det er 29 prosent som huker av for at de ikke får noen form for tilrettelegging.

De fleste studentene (60 prosent) oppga at de hadde én form for tilrettelegging, 11 prosent to former, en halv prosent tre former, mens ingen studenter oppga fire former.

Noe over halvparten (53 prosent) av studentene som er i en lederstilling, får økonomisk støtte fra arbeidsgiver. Blant de som ikke er i lederstilling, får 25 prosent slik støtte. En forskjell på omtrent dette nivået finnes på alle institusjonene, unntatt NHH og UiT, der det ikke er noen forskjell mellom ledere og ikke-ledere.

Respondentene hadde mulighet til å utdype «Ja, annet»-kategorien i et fritekstfelt, noe 143 gjorde. Svært mange av disse poengterer at de får fri med lønn for å delta på samlinger og/eller eksamen.

Brutt ned på sektor respondentene jobber i, er det relativt små forskjeller i om arbeidsgiver gir økonomisk støtte. Andelen ligger rundt landssnittet for de fleste, varierende fra 33 prosent i statlig sektor til 52 prosent i kommunal sektor.

Det er liten variasjon mellom sektorene i andel som får tilrettelegging ved redusert arbeidstid.

Når vi bryter ned dataene per institusjon, viser vi kun andel av respondentene som har svart at de har hatt ingen, en, to eller tre former for tilrettelegging fra arbeidsgiver. Figuren viser altså ikke *type* tilrettelegging.

Figur 12.8: Andel ved hver institusjon som krysset av for henholdsvis ingen, 1, 2 og 3 former for tilrettelegging.

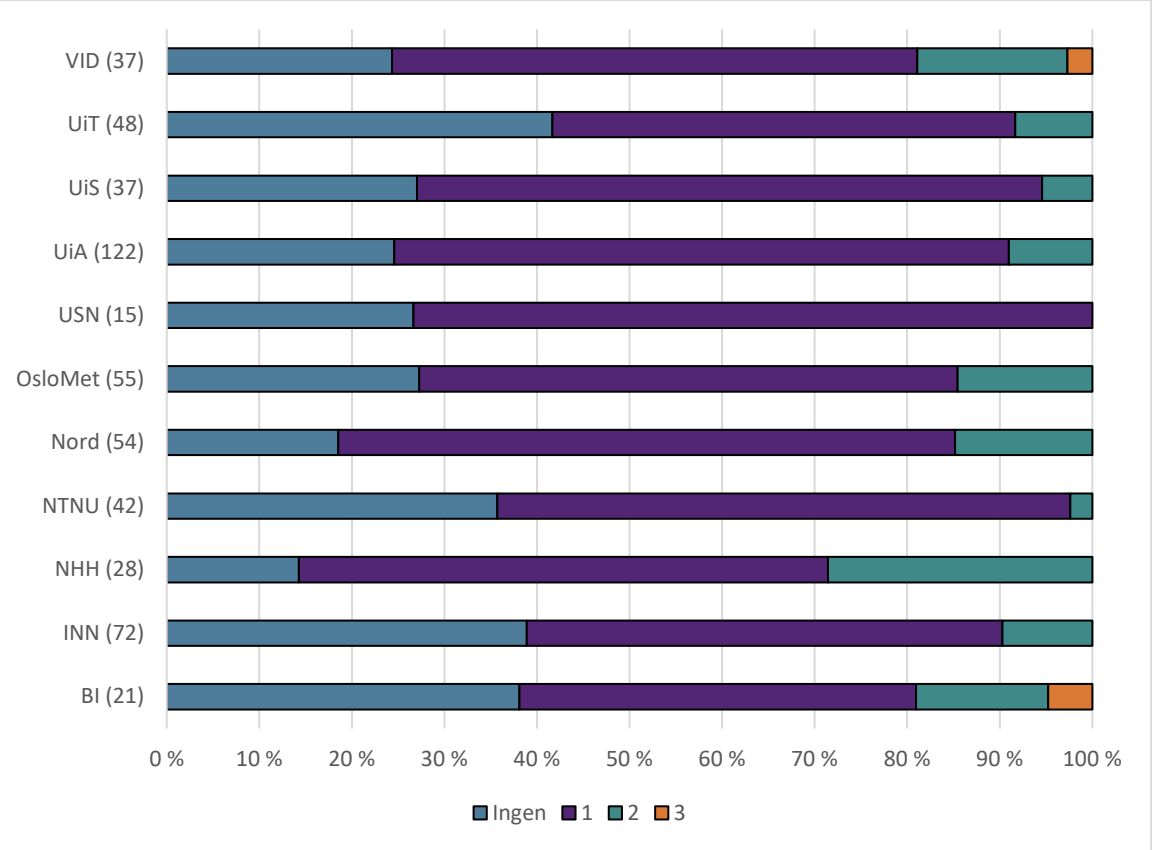

Figuren viser at er det få tilfeller av institusjoner som skiller seg vesentlig ut, og for institusjoner med få svarende er forskjellene som regel ikke statistisk signifikante.

NHH er institusjonen som skiller seg mest ut, ved at bare 14 prosent oppgir ingen tilrettelegging og så mange som 29 prosent oppgir to former for tilrettelegging. For NHH er forskjellene statistisk signifikant ulike fra de nasjonale tallene. For de andre institusjonene er ikke forskjellene fra de nasjonale tallene statistisk signifikante.

13 Studentenes tidsbruk på studiene

Studentene ble bedt om å anslå tidsbruken sin på faglige aktiviteter.

De ble forelagt følgende tekst: «Anslå hvor mange dagsverk (cirka 7,5 timer), i forrige semester, du brukte på: Oppgi hele tall mellom 0 og 80», deretter kunne de skrive inn tall bak disse to setningene:

- Samlinger organisert av institusjonen (både fysiske og digitale)
- Studiearbeid mellom samlingene (inklusive eksamen)

Om lag 45 prosent av respondentene besvarte ikke disse spørsmålene. Den viktigste årsaken er at det var vanskelig å besvare spørsmålene på en god måte, blant annet pga. at det var vanskelig å estimere over et helt semester. Dette ser vi av kommentarene i et tilknyttet fritekstfelt, der flere påpekte akkurat det. Andre skrev at de ikke fylte ut dette fordi de skrev masteroppgave, hadde permisjon e.l. I tillegg tilsier noen av kommentarene at enkelte misforsto spørsmålet. Av disse årsakene har vi fjernet ekstreme tall. Verdier over 40 ble fjernet på spørsmålet om tidsbruk til samlinger, mens verdier over 60 ble fjernet på spørsmålet om tidsbruk mellom samlingene.[17][18] I tillegg ble begge verdiene fjernet for de som oppga 0 på begge.[19]

På grunn av stort frafall på dette spørsmålet og de omtalte vanskelighetene med å besvare presist, har vi valgt å ikke bryte ned tallene på institusjonsnivå.

Vi har imidlertid brutt ned tallene etter hvor langt respondentene har kommet i studiene. De som holder på med masteroppgaven bruker om lag like mye tid som de som ennå ikke har begynt på den. Dette gjelder begge tidsbruksvariablene.

Blant de drøyt 400 som besvarte, var *median* tidsbruk på samlingene 8 dagsverk og median tidsbruk mellom samlingene 15. Oversatt til timer (7,5 timer per dagsverk) blir dette henholdsvis 60 og 112, altså 172 totalt for semesteret. Dette tilsvarer, gitt antagelsen om 16 ukers semester, om lag 11 timer per uke.

Gjennomsnittlig tidsbruk var henholdsvis 9,8 og 20,3 dager, dvs. 30,1 dagsverk per semester. Dette tilsvarer 14 timer i uka (16 ukers semester).

Populasjonen består av deltidsstudenter. Studieprogrammene som inngår i evalueringen, har et omfang på 90 studiepoeng og har en varighet på mellom to og fire og et halvt år. De går altså på halv fart eller tregere sammenlignet med tilsvarende heltidsstudier. Så og si alle studentene har fulltidsjobber ved siden av studiene. Dette er verdt å ha i mente når man vurderer den faglige tidsbruken.

Tallene kan ikke sammenlignes direkte med tall på tidsbruk fra Studiebarometeret, primært fordi spørsmålene om tidsbruk har flere ulikheter[20] med de vi brukte i undersøkelsen vår. Man skal derfor være forsiktig med å konkludere, men det ser ut som at studentene på erfaringsbaserte mastere har om lag samme faglige tidsbruk som deltidsstudentene som er blitt spurt i Studiebarometeret. Videre ser det ut som at de bruker om lag like mye tid som heltidsstudentene i Studiebarometeret, når man tar høyde for at de de fleste av de erfaringsbaserte masterne går på halv fart.

[17] Dette gjaldt henholdsvis 38 og 26 personer.
[18] Tanken bak er at høstsemesteret varte i cirka 16 uker, og at antall dager til samlinger neppe kan være mer enn 40. I tillegg kommer at så og si alle studentene har en fulltidsjobb, og at private forhold som familie, fritidsaktiviteter etc., gjør at det virker usannsynlig at man kan bruke mer enn 60 dager på studiene mellom samlingene.
[19] Det gjaldt seks personer, alle kommenterte at de var i permisjon.
[20] Ulikhetene dreier seg bl.a. om at Studiebarometeret spør om timer (ikke dagsverk), spør om en gjennomsnittlig uke (ikke hele semesteret) og at spørsmålene ikke omhandler samlinger.

14 Undervisning, forskning og erfaringsdeling

14.1 Undervisning

Studentene fikk et spørsmålsbatteri om underviserne og undervisningen. Vi ba studentene ta stilling til i hvilken grad de er enig/uenig i tre påstander og poengterte at vi ønsket «… en samlet vurdering av alle som har undervist eller veiledet deg, inkludert gjesteforelesere, på masteren.» Påstandene vises i figuren under.

Drøyt 500 studenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på hver av påstandene, svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 14.1: Svarfordeling på tre spørsmål om undervisningen. Prosent.

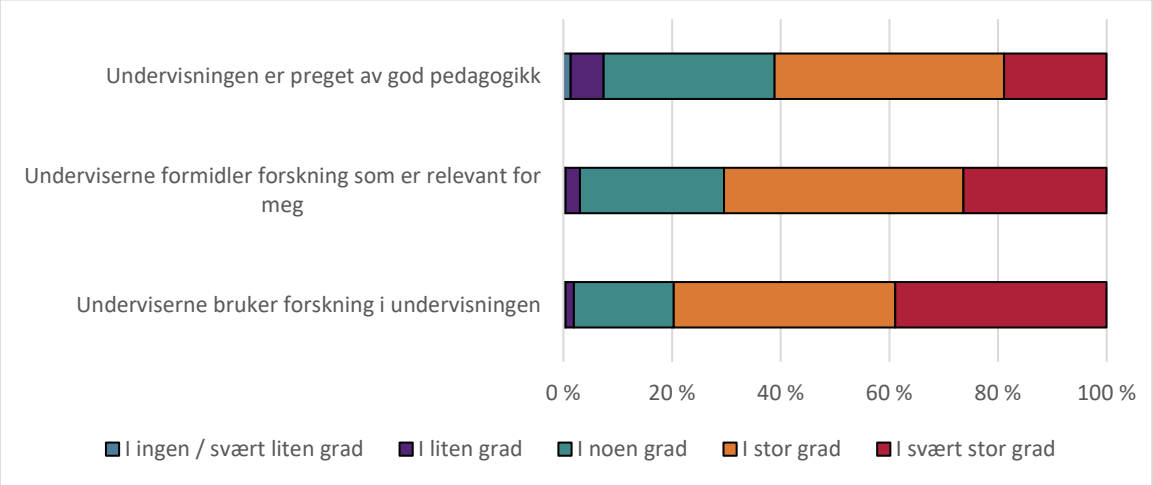

80 prosent svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden om at «underviserne bruker forskning i undervisningen», mens bare 2 prosent mente at det «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» skjer.

70 prosent er «I stor grad» eller «I svært stor grad» enige i at «underviserne formidler forskning som er relevant for meg i undervisningen», mens bare 3 prosent mente at det «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» skjer.

61 prosent er «I stor grad» eller «I svært stor grad» enige i at «undervisningen er preget av god pedagogikk», mens 7 prosent mente at det «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» er tilfelle.

Studentene er i overveiende grad positive til disse sidene ved undervisningen, men på påstanden om god pedagogikk er det et stort mindretall (39 prosent) som ikke svarer på «den positive enden» av skalaen.

De to påstandene om forskning i undervisningen har en høy korrelasjon (0,68). Dette er ikke uventet, da begge spørsmålene omhandler forskning i undervisningssituasjoner. De andre påstandene har en korrelasjon på cirka 0,5.

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det svært små forskjeller i svarmønstrene på de tre påstandene. Vi viser ikke disse tallene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 14-1: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om undervisere og undervisning. Antall svarende i parentes.

	Underviserne bruker forskning i undervisningen	Underviserne formidler forskning som er relevant for meg	Undervisningen er preget av god pedagogikk
BI (21)	100 %	86 %	71 %
INN (75)	71 %	56 %	38 %
NHH (29)	76 %	71 %	86 %
NTNU (43)	84 %	73 %	75 %
Nord (57)	68 %	65 %	53 %
OsloMet (55)	84 %	84 %	68 %
USN (17)	59 %	59 %	59 %
UiA (114)	87 %	75 %	60 %
UiS (35)	94 %	74 %	83 %
UiT (44)	75 %	65 %	65 %
VID (35)	77 %	71 %	49 %
Nasjonalt	**80 %**	**70 %**	**61 %**

På påstanden om underviserne bruker forskning i undervisningen, er det jevnt over små forskjeller mellom institusjonene om man tar bort de mest ekstreme verdiene: på åtte av elleve institusjoner er prosenttallet mellom 68 og 87 prosent. Tilsvarende gjelder for de andre påstandene: åtte av elleve ligger ganske nært det nasjonale tallet.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: *Alle* respondentene er i stor eller i svært stor grad enige i at «Underviserne bruker forskning i undervisningen». Studentene er også klart mer enige enn landssnittet på den andre påstanden om forskning (ikke signifikant ulikt nasjonalt tall). Bare 21 personer besvarte disse spørsmålene.
- INN: Lavest tall (56 %) av alle på påstanden om at «Underviserne formidler forskning som er relevant for meg». INN har også lavest andel (38 %) på påstanden «Undervisningen er preget av god pedagogikk».
- NHH: Høyest tall (86 %) av alle på påstanden «Undervisningen er preget av god pedagogikk».
- OsloMet: Høyt tall (84 %) på påstanden om at «Underviserne formidler forskning som er relevant for meg».
- USN: Lavt tall (59 %) på påstanden om at «Underviserne bruker forskning i undervisningen». Verdt å merke er at det er spesielt mange (35 prosent) som svarer «I noen grad» på USN på dette spørsmålet, mot 18 prosent nasjonalt. Lavt tall (59 %) også på «Underviserne formidler forskning som er relevant for meg» (ikke signifikant ulikt nasjonalt tall). Bare 17 personer besvarte disse spørsmålene.
- UiS: Hele 94 % av respondentene er i stor eller i svært stor grad enige i at «Underviserne bruker forskning i undervisningen». Hele 83 % av respondentene er i stor eller i svært stor grad enige i at «Undervisningen er preget av god pedagogikk».

Tilknyttet disse spørsmålene var det to fritekstfelt, et der vi ba om synspunkter på hva som fungerer spesielt godt og et om hva som fungerer spesielt dårlig når det gjelder undervisningen. Rundt 90 prosent av alle som skrev noe, skrev noe i begge fritekstfeltene.

Merk at disse fritekstfeltene ikke kan si noe om studentene er fornøyde eller ikke med undervisningen. Det fritekstfeltene kan si noe om er hva studentene mener er typiske trekk ved undervisningen som gjør at den fungerer bra eller dårlig.

«Hva synes du fungerer spesielt godt når det gjelder undervisningen?»

På det første spørsmålet, «Hva synes du fungerer spesielt godt når det gjelder undervisningen?», svarte 269 av de drøyt 500 studentene som besvarte spørsmålene som er omtalt ovenfor.

Respondentene fremhever særlig kvaliteten på undervisningen når den kjennetegnes av dyktige forelesere, tydelig kobling mellom teori og praksis og høy grad av studentaktivitet.

- Den største kategorien er *studentaktivitet.* 40 prosent av alle svarene omhandler verdien gruppearbeid og diskusjoner med andre studenter gir. Dette knyttes særlig til læring gjennom refleksjon og utveksling av erfaringer, ofte i grupper, men også i plenum.
- Kategorien *kobling mellom teori og praksis/arbeidsliv* er nest størst, med nesten 40 prosent av alle svarene. Her inngår mange kommentarer om case, som virker å være en både utbredt og verdsatt del av undervisningen. Respondentene understreker at undervisningen fungerer best når fagstoffet settes i en relevant kontekst, eksempelvis gjennom egen arbeidshverdag eller virkelighetsnære problemstillinger.
- Den tredje største kategorien (cirka 25 prosent) omhandler *dyktige forelesere*. Her fremheves verdien av at mange forelesere er faglig sterke, formidler godt og er engasjerte. En del nevner også verdien av dyktige gjesteforelesere her.
- I tillegg kommenterer en del om viktigheten av god planlegging av og struktur i undervisningen. Dessuten skriver en del at undervisningen/underviserne varierer en del.

Mange av begrepene nevnt ovenfor brukes i samme kommentar. Eksempelvis omtales casebasert og praksisnær undervisning ofte i kombinasjon med gruppearbeid og studentaktive arbeidsformer.

Under følger noen typiske kommentarer som illustrerer hovedtrekkene godt:

- *Kombinerer forskningsbasert teori, illustrert med eksempler og gruppearbeid hvor studentenes egne erfaringer blir brukt aktivt.*
- *Engasjerte forelesere! Som knyttet teori til praksis og legger opp til erfaringsdeling og diskusjon i grupper.*
- *Mange gode gjesteforelesere, kombinert med faglig sterke fagansvarlige. samlinger med variert innhold, der programmet var lagt opp bra.*
- *Vi belyser problemstillinger fra egen og andres arbeidshverdag med teorien vi lærer. Dette er et meget godt grep.*
- *Enkelte forelesere er svært strukturerte og gode formidlere.*
- *Praktiske case, tid til diskusjon, når vi får jobbe i grupper.*

«Hva synes du fungerer spesielt dårlig når det gjelder undervisningen?»

På det andre spørsmålet, «Hva synes du fungerer spesielt dårlig når det gjelder undervisningen?», svarte 244 av de drøyt 500 studentene.

Det studentene oftest beskriver som svakt, er ikke nødvendigvis innholdet, men måten undervisningen organiseres, formidles og kobles til studentenes behov.

- Den største kategorien omhandler *foreleserne og forelesningene*, med vekt på dårlige forberedelser og gjennomføring. Om lag 40 prosent av alle svarene omhandler dette. De fleste kommentarene i denne kategorien beskriver at foreleserne virker dårlig forberedte og/eller ustrukturerte, men mange dreier seg om det rent pedagogiske, som at undervisningen er for monologpreget og lite diskusjonsbasert.
- Cirka 15 prosent mener at undervisningen er for teoretisk / for lite praksisrettet.
- Cirka 15 prosent har kritiske merknader til logistikk og infrastruktur. Her inngår spesielt kommentarer om lite egnede lokaler, men også om informasjon og timeplan.
- Cirka 15 prosent har synspunkter på faglig innhold og koherens. Her inngår synspunkter på pensum, opplegg i samlingene og samhandling mellom emnene.

I tillegg er det en del synspunkter på at digitale forelesninger ikke fungerer bra. Disse kan primært knyttes til den største kategorien, men også til infrastruktur.

Et ikke ubetydelig mindretall (om lag 10 prosent) har hatt enkelte dårlige erfaringer med gruppearbeid, som oppleves som krevende på grunn av ulik innsats, dårlig læringsutbytte og dårlig logistikk.

Samtidig sier nesten 15 prosent eksplisitt at de ikke opplever noe som fungerer særlig dårlig, eller at undervisningen generelt er god, men med enkelte svakheter.

Under følger noen typiske kommentarer som illustrerer hovedtrekkene godt:

- *Enkelte forelesere som bare skal igjennom eget opplegg og ikke klarer å praksisnærme seg spørsmål eller problemstillinger.*
- *Enkelte forelesere virker veldig ustrukturert og lite forberedt.*
- *Avlesing av powerpoint og monologer.*
- *Det varierer hvor engasjerende foreleserne er, men stort sett syns jeg undervisningen er bra.*
- *Det har vært dårlige klasserom i nesten alle kurs.*
- *Har vært noe rotete ift struktur i samlingene og info.*
- *Gruppe samarbeid kan være utfordrende.*
- *Jeg var på ei gruppe der ikke alle kjøpte pensum.*
- *Uklare forventninger til hvor godt vi skal forberede oss til samlingene. Det blir brukt mye tid på ren gjennomgang av pensumlitteratur.*

14.2 Undervisernes erfaringsbakgrunn

Studentene fikk spørsmålet «Hvor har underviserne, samlet sett, hovedtyngden av sin erfaring og kompetanse fra? Velg det som passer best», av alternativene:

- Hovedtyngden er fra forskningen / universitets- og høyskolesektoren
- Hovedtyngden er fra arbeidslivet (utenom universitets- og høyskolesektoren)
- Ganske likt fordelt

Drøyt 500 studenter svarte på disse spørsmålene. 5 prosent oppga «Vet ikke» og er ikke inkludert i fordelingen under.

Figur 14.2: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmål om undervisernes erfaring og kompetanse.

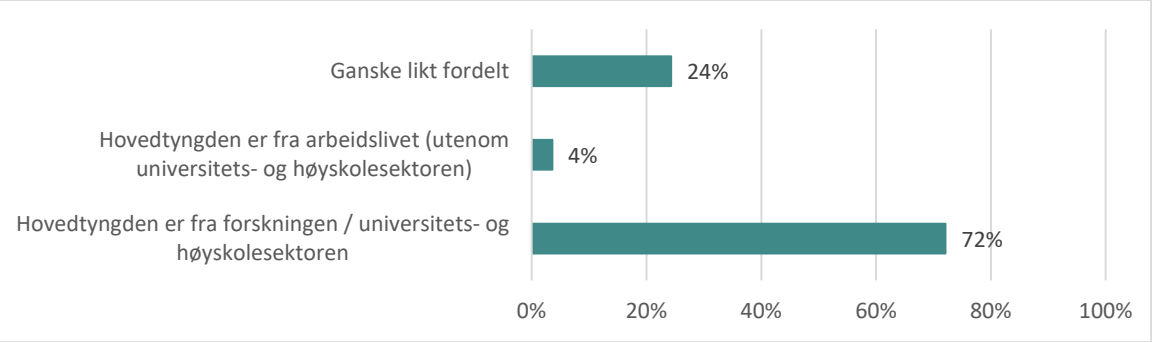

72 prosent oppga at underviserne har hovedtyngden av sin kompetanse og erfaring fra forskningen / universitets- og høyskolesektoren, 4 prosent at hovedtyngden er fra arbeidslivet og 24 prosent at det er ganske likt fordelt.

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det svært små forskjeller i svarmønstrene. Vi viser ikke disse tallene.

Under viser vi disse dataene fordelt på institusjon.

Figur 14.3: Svarfordeling på spørsmål om undervisernes erfaring og kompetanse. Antall svarende i parentes.

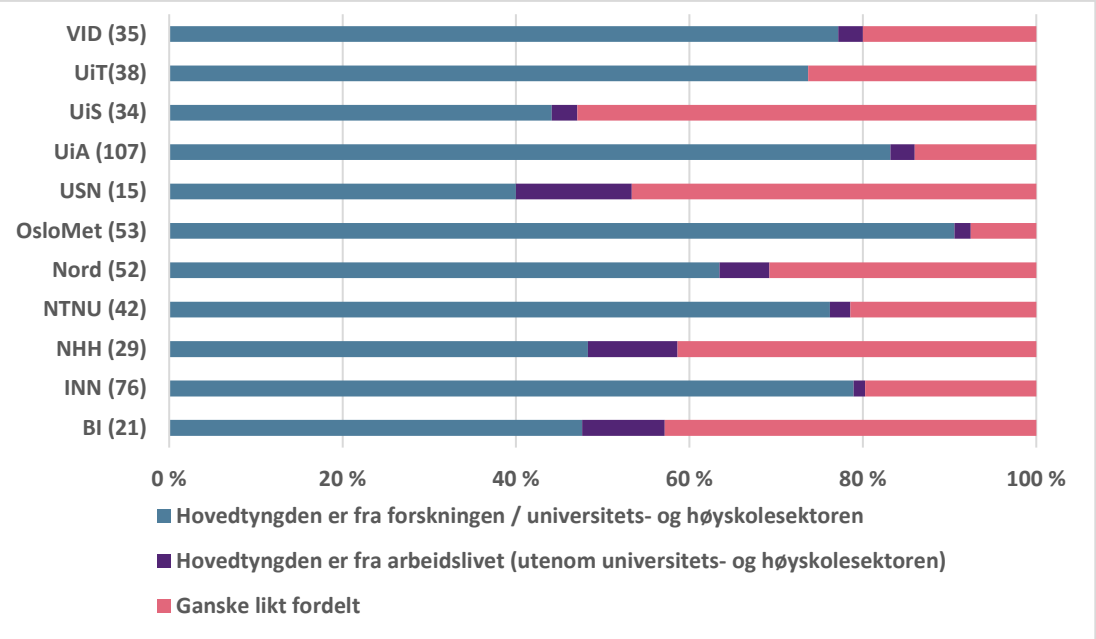

Mellom 0 og 13 prosent av respondentene valgte svaralternativet «Hovedtyngden er fra arbeidslivet (utenom universitets- og høyskolesektoren)», så her er variasjonen mellom institusjonene liten.

Variasjonen på svaralternativet «Hovedtyngden er fra forskningen / universitets- og høyskolesektoren» er stor, mellom 40 og 91 prosent. Ytterpunktene er OsloMet, der 91 prosent valgte dette svaralternativet og USN med 40 prosent, tett fulgt av UiS med 44 prosent.

På svaralternativet «Ganske likt fordelt» varierer det mye mellom institusjonene: mellom 8 og 53 prosent. Ytterpunktene er OsloMet (8 prosent), UiS (53 prosent) og USN (47 prosent).

Det er en del forskjeller mellom institusjonene. Det er ikke foretatt beregninger av statistisk signifikans av forskjellen *mellom* institusjonene. Vi har imidlertid testet om det er statistisk signifikante forskjeller mellom enkeltinstitusjoner og nasjonalt. I teksten under, der vi omtaler spesielle trekk ved institusjonene, er som hovedregel alle forskjellene statistisk signifikante.

Følgende særtrekk peker seg ut ved institusjonene. Institusjoner som ikke er nevnt skiller seg lite ut.

- BI: Relativt sett få (48 %) valgte svaralternativet «forskning», relativt sett mange valgte svaralternativet «arbeidslivet» (10 %) og «ganske likt» (43 %).
- NHH: Relativt sett få (48 %) valgte svaralternativet «forskning», relativt sett mange valgte svaralternativet «arbeidslivet» (10 %) og «ganske likt» (41 %).
- OsloMet: En svært stor andel (91 %) valgte svaralternativet «forskning», få valgte de to andre svaralternativene.
- USN: Relativt sett få (40 %) valgte svaralternativet «forskning», relativt sett mange valgte svaralternativet «arbeidslivet» (13 %) og «ganske likt» (47 %).
- UiA: En stor andel (83 %) valgte svaralternativet «forskning», få valgte de to andre svaralternativene.
- UiS: Relativt sett få (44 %) valgte svaralternativet «forskning», relativt sett mange valgte svaralternativet «ganske likt» (53 %).

14.3 Utdanningens kobling til arbeidslivet

Studentene og kandidatene fikk et spørsmålsbatteri om utdanningens kobling til arbeidslivet. Vi ba studentene ta stilling til i hvilken grad de er enig/uenig i fem påstander, og poengterte at vi ønsket «… en samlet vurdering av alle som har undervist eller veiledet deg, inkludert gjesteforelesere, på masteren.» Påstandene vises i figuren under.

Drøyt 700 respondenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på hver av påstandene, svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 14.4: Svarfordeling på fem spørsmål om utdanningens kobling til arbeidslivet. Prosent.

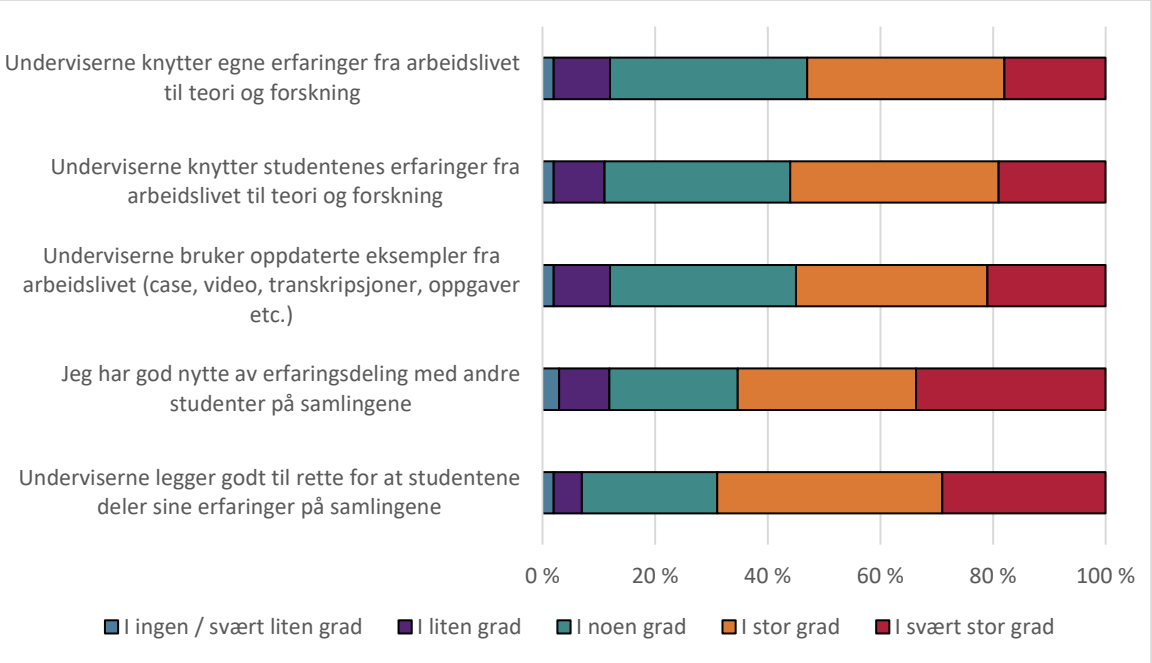

Respondentene er i størst grad enige i påstanden om at underviserne legger godt til rette for at studentene deler erfaringene sine på samlingene og at de har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter på samlingene: Her svarte nesten 70 prosent «I stor grad» eller «I svært stor grad». På de andre påstandene er tilsvarende tall rundt 55 prosent. På alle påstandene er det relativt få som svarte «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» (fra 7 til 12 prosent).

Korrelasjonen mellom påstandene varierer en del. Høyest er korrelasjonen mellom påstandene om at «Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» og «Underviserne bruker oppdaterte eksempler fra arbeidslivet …» (0,68). Deretter følger «Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» og «underviserne knytter egne erfaringer …» (0,65). Den høye korrelasjonen er ikke uventet, da påstandene omhandler samme tema. Lavest er korrelasjonen mellom påstanden «Underviserne knytter egne erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» og «Jeg har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter …» (0,31).

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det relativt små forskjeller i svarmønstrene på de fem påstandene. Størst forskjell er det på påstanden «Underviserne legger godt til rette for at studentene deler sine erfaringer på samlingene», der 64 prosent av de som ikke har startet, mot 77 prosent blant kandidatene, i stor eller i svært stor grad er enig i påstanden. På de andre påstandene er forskjellen ti prosentpoeng eller mindre.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 14-2: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om utdanningens kobling til arbeidslivet. Antall svarende i parentes.

	Underviserne legger godt til rette for at studentene deler sine erfaringer på samlingene	Jeg har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter på samlingene	Underviserne bruker oppdaterte eksempler fra arbeidslivet (case, video, transkrip...)	Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning	Underviserne knytter egne erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning
BI (27)	86 %	86 %	64 %	68 %	52 %
INN (96)	47 %	53 %	39 %	31 %	36 %
NHH (49)	82 %	65 %	88 %	76 %	84 %
NTNU (94)	79 %	67 %	56 %	62 %	53 %
Nord (75)	79 %	84 %	49 %	65 %	48 %
OsloMet(78)	84 %	81 %	59 %	68 %	46 %
USN (23)	74 %	61 %	48 %	61 %	57 %
UiA (135)	63 %	54 %	59 %	54 %	63 %
UiS (43)	81 %	74 %	67 %	67 %	65 %
UiT (60)	57 %	42 %	54 %	51 %	43 %
VID (37)	55 %	70 %	25 %	32 %	49 %
Nasjonalt	**69 %**	**65 %**	**55 %**	**56 %**	**53 %**

Det er store forskjeller mellom institusjonene på flere av disse påstandene. Størst forskjeller det på påstanden om *oppdaterte eksempler*, der andel som i stor eller svært stor grad er enige varierer fra 25 prosent (VID) til 88 prosent (NHH).

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: Har den høyeste andelen (86 %) som i stor eller i svært stor grad er enige i to av påstandene: «Underviserne legger godt til rette for at studentene deler sine erfaringer på samlingene» og «Jeg har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter på samlingene». Førstnevnte er imidlertid ikke signifikant forskjellig fra det nasjonale snittet.
- INN: Relativt sett lave tall på alle påstandene sammenlignet med nasjonale tall. Gjelder spesielt «Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» (31 %) og «Underviserne legger godt til rette for at studentene deler sine erfaringer på samlingene» (47 %). Tilsvarende nasjonale tall er 56 og 69 %. Rundt 20–25 % oppga at påstandene i liten eller i ingen grad stemmer, noe som er spesielt høyt sammenlignet med andre institusjoner.
- NHH: Høyest tall av alle på tre av påstandene: «Underviserne bruker oppdaterte eksempler fra arbeidslivet …» (88 %), «Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» (76 %) og «Underviserne knytter egne erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» (84 %).
- Nord: Spesielt høyt tall på påstanden «Jeg har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter på samlingene»: 84 %, mot nasjonalt 65 %.
- OsloMet: Høyt tall på påstanden «Underviserne legger godt til rette for at studentene deler sine erfaringer på samlingene»: 84 %, mot nasjonalt 69 %.
- UiS: Relativt høye tall (men ikke signifikant høyere enn nasjonalt) på to påstander.

- UiT: Spesielt lavt tall på påstanden «Jeg har god nytte av erfaringsdeling med andre studenter på samlingene»: 42 %, mot nasjonalt 65 %.
- VID: Spesielt lave tall på påstanden «Underviserne bruker oppdaterte eksempler fra arbeidslivet» (25 %, mot 55 % nasjonalt) og på «Underviserne knytter studentenes erfaringer fra arbeidslivet til teori og forskning» (32 versus 56 %). I begge tilfellene oppgir spesielt mange (rundt 50 %) «I noen grad».

Tilknyttet disse spørsmålene var det et fritekstfelt «Utdyp gjerne om koblingen til arbeidslivet:». 86 personer besvarte dette fritekstfeltet.

Fritekstsvarene viser at respondentene opplever koblingen mellom utdanningen og arbeidslivet som til stede, men ujevnt ivaretatt. Koblingen skjer ofte gjennom studentenes egne erfaringer, relevante oppgaver og enkelte praksisnære undervisere, men mange etterlyser en mer systematisk og oppdatert integrasjon av teori og praksis. Særlig peker respondentene på store variasjoner mellom emner og undervisere, for lite konkrete case og svak fasilitering av erfaringsdeling i store og heterogene studentgrupper.

Mange beskriver altså studentenes erfaringer som helt sentral her. Dette anses som en styrke av mange, men som en begrensning av noen.

Det er stor variasjon i kommentarene, noen er positivt ladet, andre negativt, andre nøytrale og en del er vanskelig å kategorisere langs en slik akse.

Under følger noen typiske kommentarer som illustrerer hovedtrekkene:

- *Den er veldig sterk.*
- *Underviserne har i liten grad erfaring utenom akademia.*
- *Undervisere trekker heller frem studentenes erfaringer fra arbeidslivet enn sine egne.*
- *Undervisere har svært tydelig kobling til arbeidslivet, men eksemplene kan noen ganger bære preg av gjentakelse og manglende aktualisering/ fornyelse (f.eks. angående KI).*
- *Sterke kobling mellom studiet og arbeidslivet. studentene bruker ofte egne erfaringer opp mot teori som presenteres.*
- *Opplever ikke at den er så sterk i undervisningssammenheng, men oppgavene våre er relevante med problemstillinger fra arbeidslivet.*
- *Noen ganger kan det være et større behov å gå gjennom teori i pensum fremfor for mye diskusjon av egne erfaringer. Men det er fint med begge deler.*
- *Undervisningen bar preg av at de har jobbet på universitetet i mange år. For meg fungerte det bra siden jeg ønsket innsikt i teorien.*

14.4 Eksamen og andre vurderingssituasjoner

Studentene fikk et spørsmålsbatteri om eksamen og andre vurderingssituasjoner. Vi ba dem ta stilling til i hvilken grad de er enig/uenig i fire påstander, og poengterte at vi ønsket «… en samlet vurdering hittil på masteren.» Påstandene vises i figuren under.

Rundt 500 respondenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på påstandene, unntatt «Underviserne forventer at jeg bruker kunnskap fra både forskning og arbeidsliv» (fire prosent). Svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 14.5: Svarfordeling på spørsmålene om eksamen og andre vurderingssituasjoner. Prosent.

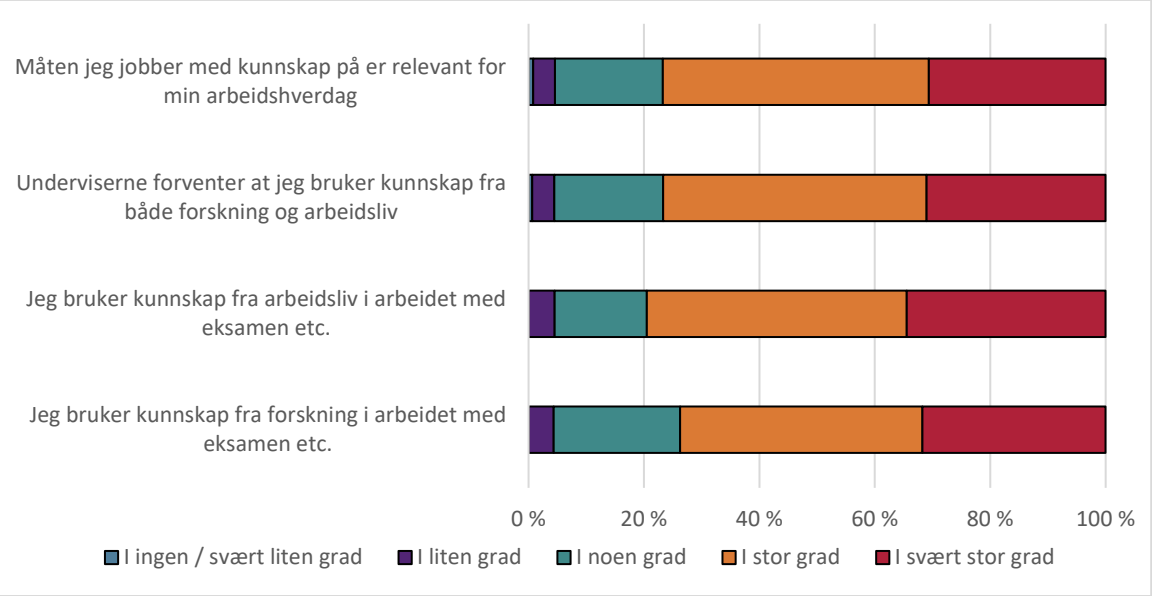

Det er svært små forskjeller mellom svarfordelingene til disse påstandene. Svært få respondenter er i ingen eller liten grad enige i påstandene, mens opp mot 80 prosent er i stor eller svært stor grad enig i dem.

Høyest er korrelasjonen mellom påstandene «Underviserne forventer at jeg bruker kunnskap fra både forskning og arbeidsliv» og «Jeg bruker kunnskap fra arbeidsliv i arbeidet med eksamen etc.» (0,58), flere av de andre korrelasjonene ligger rundt 0,40.

Lavest korrelasjon er det mellom «Jeg bruker kunnskap fra forskning i arbeidet med eksamen etc.» og «Jeg bruker kunnskap fra arbeidsliv i arbeidet med eksamen etc.» (0,22). Nest lavest mellom «Måten jeg jobber med kunnskap på er relevant for min arbeidshverdag» og «Jeg bruker kunnskap fra forskning i arbeidet med eksamen etc.» (0,29).

De relativt svake korrelasjonene mellom spørsmål som omhandler arbeidsliv og forskning, indikerer at mange av respondentene i stor grad *enten* bruker kunnskap fra forskning *eller* kunnskap fra arbeidslivet i forbindelse med eksamen og andre vurderingssituasjoner.

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det relativt små forskjeller i svarmønstrene på påstandene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 14-3: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om eksamen og andre vurderingssituasjoner. Antall svarende i parentes.

	Jeg bruker kunnskap fra forskning i arbeidet med eksamen etc.	Jeg bruker kunnskap fra arbeidsliv i arbeidet med eksamen etc.	Underviserne forventer at jeg bruker kunnskap fra både forskning og arbeidsliv	Måten jeg jobber med kunnskap på er relevant for min arbeidshverdag
BI (19)	95 %	95 %	89 %	84 %
INN (72)	65 %	62 %	56 %	65 %
NHH (29)	55 %	72 %	79 %	72 %
NTNU (42)	86 %	90 %	83 %	85 %
Nord (56)	79 %	77 %	82 %	84 %
OsloMet (57)	81 %	82 %	73 %	79 %
USN (17)	65 %	71 %	88 %	88 %
UiA (109)	66 %	88 %	87 %	79 %
UiS (32)	88 %	73 %	68 %	72 %
UiT (41)	73 %	76 %	66 %	71 %
VID (35)	80 %	91 %	79 %	77 %
Nasjonalt	**74 %**	**80 %**	**77 %**	**77 %**

På alle disse påstandene er det relativt stor enighet mellom respondentene på de ulike institusjonene: ingen av prosenttallene er under 50 noen steder. Noen institusjoner skiller seg likevel til en viss grad ut, med enten jevnt over lave eller jevnt over høye verdier.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: Høyest tall på påstanden «Jeg bruker kunnskap fra forskning i arbeidet med eksamen etc.» (95 % mot 74 % nasjonalt) og «Jeg bruker kunnskap fra arbeidsliv i arbeidet med eksamen etc.» (95 % mot 80 % nasjonalt).
- INN: Lavest tall på påstanden «Jeg bruker kunnskap fra arbeidsliv i arbeidet med eksamen etc.» (62 % mot 80 % nasjonalt) og på påstanden «Underviserne forventer at jeg bruker kunnskap fra både forskning og arbeidsliv» (56 % mot 77 % nasjonalt). I begge tilfellene oppgir spesielt mange (rundt 30 %) «I noen grad».
- NHH: Lavest tall på påstanden: «Jeg bruker kunnskap fra forskning i arbeidet med eksamen etc.» (55 %). Verdt å merke er at det er spesielt mange (34 %) som svarer «I noen grad» på NHH på dette spørsmålet, mot 22 % nasjonalt.

14.5 Samlingene

Studentene fikk et spørsmålsbatteri om samlingene sine. Vi ba dem ta stilling til i hvilken grad de er enig/uenig i tre påstander. Påstandene vises i figuren under.

Rundt 500 respondenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på påstandene. Svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 14.6: Svarfordeling på tre spørsmål om samlingene. Prosent.

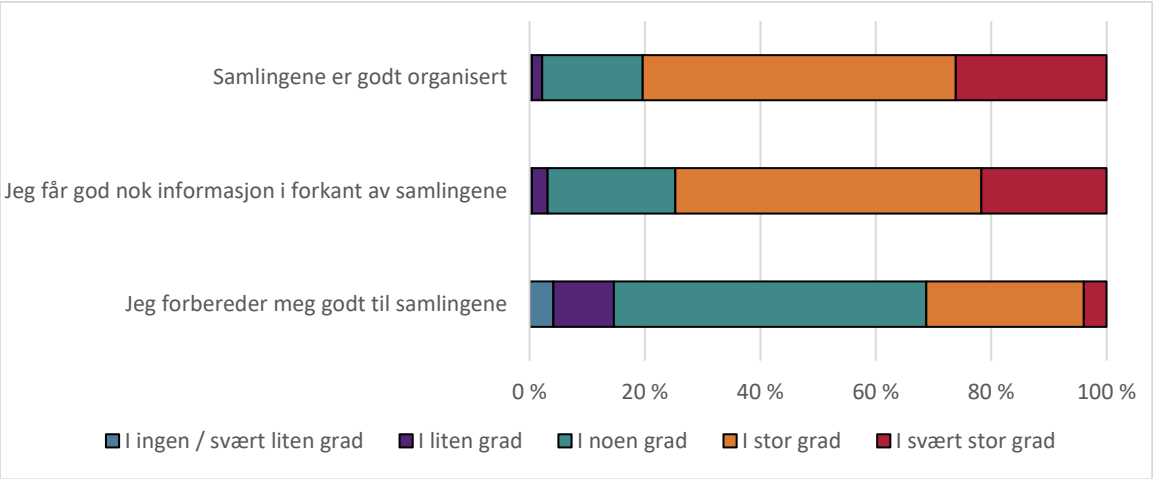

Studentene er mest enige i påstandene om at samlingene er godt organisert og at de får god nok informasjon i forkant (henholdsvis 80 og 75 prosent). De er langt mer kritiske til egen innsats, bare 31 prosent oppgir at de forbereder seg godt til samlingene, men samtidig er midtkategorien spesielt stor her, med 54 prosent. Spørsmålet om de forbereder seg godt har klart lavest gjennomsnittverdi (3,2) av alle spørsmålene i hele undersøkelsen (de andre ligger mellom 3,6 og 4,2).

Korrelasjonen mellom påstandene om organisering og informasjon er nokså høy (0,56), mens de andre korrelasjonene ligger på om lag 0,18.

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det små forskjeller i svarmønstrene på påstandene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 14-4: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om samlingene. Antall svarende i parentes.

	Jeg forbereder meg godt til samlingene	Jeg får god nok informasjon i forkant av samlingene	Samlingene er godt organisert
BI (19)	53 %	74 %	68 %
INN (75)	24 %	69 %	65 %
NHH (29)	45 %	100 %	93 %
NTNU (42)	26 %	67 %	80 %
Nord (56)	38 %	68 %	82 %
OsloMet (56)	39 %	93 %	95 %
USN (17)	35 %	41 %	71 %
UiA (109)	20 %	81 %	84 %
UiS (33)	48 %	76 %	94 %
UiT (39)	23 %	71 %	79 %
VID (34)	35 %	59 %	62 %
Nasjonalt	**31 %**	**75 %**	**80 %**

Som omtalt ovenfor er studentene kritiske til egen forberedelse. Dette mønsteret gjenfinnes også når vi bryter ned tallene på institusjon. På de mest «positive» institusjonene oppga bare om lag halvparten at de *forbereder seg godt*. På påstanden om *god nok informasjon* er forskjellene mellom institusjonene stor, andel som i stor eller svært stor grad er enige varierer fra 41 til 100 prosent. På påstanden om samlingen er *godt organisert*, er forskjellene også ganske store og varierer fra 62 til 95 prosent.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: Høyest tall på påstanden «Jeg forbereder meg godt til samlingene» (53 %, mot 31 % nasjonalt).
- INN: Relativt lavt tall på påstanden «Samlingene er godt organisert» (65 %, mot 80 % nasjonalt).
- NHH: Høyest tall på påstanden «Jeg får god nok informasjon i forkant av samlingene» (100 %, mot 75 % nasjonalt).
- OsloMet: Svært høye tall på påstandene «Jeg får god nok informasjon i forkant av samlingene» og «Samlingene er godt organisert», her er det imidlertid også en del andre institusjoner med høye verdier.
- USN: Lavest tall på påstanden «Jeg får god nok informasjon i forkant av samlingene» (41 %, mot 75 % nasjonalt). Verdt å merke er at det er spesielt mange (47 %) som svarer «I noen grad» på USN på dette spørsmålet, mot 22 % nasjonalt.
- UiA: Lavt tall på påstanden «Jeg forbereder meg godt til samlingene». Her er det imidlertid også mange andre institusjoner med lave verdier.
- UiS: Høyt tall på påstanden «Jeg forbereder meg godt til samlingene» (48 %, mot 31 % nasjonalt) og på «Samlingene er godt organisert», på sistnevnte er det imidlertid også en del andre institusjoner med høye verdier.
- VID: Nokså lavt tall på påstanden «Jeg får god nok informasjon i forkant av samlingene» (59 %, mot 75 % nasjonalt). Verdt å merke er at det er spesielt mange (41 %) som svarer «I noen grad» på VID på dette spørsmålet, mot 22 % nasjonalt. Lavt tall på påstanden «Samlingene er godt organisert» (62 %, mot 80 % nasjonalt). Også her er det spesielt mange (38 %) som svarer «I noen grad».

Flere institusjoner med lave andeler i stor eller i svært stor grad, har høye verdier i midtkategorien. Det gjelder NTNU og UiT på påstanden om de forbereder seg godt. Det gjelder VID og USN på påstanden om informasjon, men USN har også høyest andel som oppga i ingen eller i svært liten grad her. Det gjelder VID på påstanden om organiseringen, der ingen oppga i ingen eller i svært liten grad.

14.6 Kontakt med andre studenter

Studentene fikk spørsmål om kontakt med andre studenter, med teksten «I hvilken grad er du enig/uenig i disse påstandene om dine medstudenter?». Påstandene vises i figuren under.

Rundt 500 respondenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på påstandene. Svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 14.7: Svarfordeling på to spørsmål om kontakt med andre studenter. Prosent.

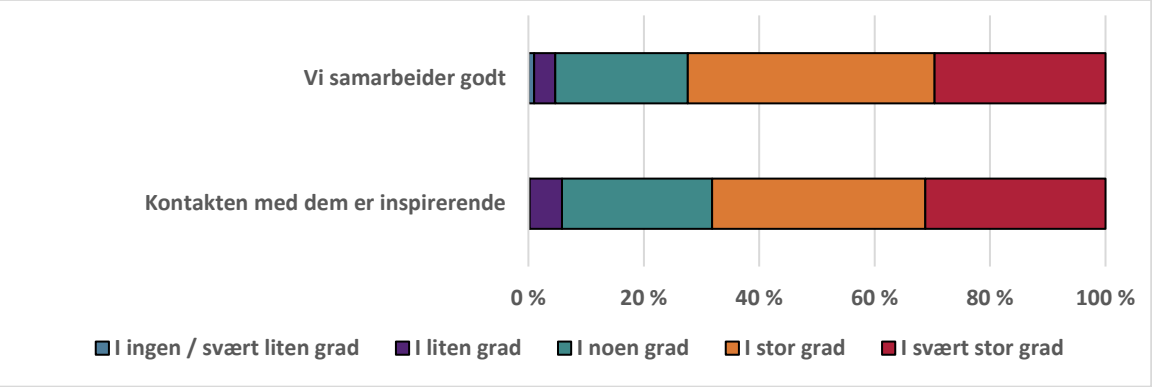

De aller fleste av respondentene (rundt 70 prosent) er i stor eller i svært stor grad enige om at de samarbeider godt og at kontakten med de andre studentene er inspirerende. Bare om lag 5 prosent er i ingen eller liten grad enige i påstandene.

Korrelasjonen mellom påstandene er svært høy (0,73).

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det små forskjeller i svarmønstrene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 14-5: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om medstudentene. Antall svarende i parentes.

	Kontakten med dem er inspirerende	Vi samarbeider godt
BI (19)	100 %	100 %
INN (74)	55 %	71 %
NHH (29)	76 %	83 %
NTNU (40)	55 %	59 %
Nord (56)	80 %	89 %
OsloMet (56)	75 %	64 %
USN (16)	69 %	75 %
UiA (107)	62 %	63 %
UiS (33)	85 %	91 %
UiT (36)	56 %	61 %
VID (33)	73 %	79 %
Nasjonalt	**68 %**	**73 %**

På begge påstandene er forskjellene mellom institusjonene stor, noe som til dels kan tilskrives BI, som er en «positiv utligger» her. Andel som i stor eller svært stor grad er enige varierer fra knappe 60 til 100 prosent.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: Høyest tall på begge påstandene, 100 %.
- INN: Relativt lavt tall på påstanden «Kontakten med dem er inspirerende» (55 %, mot 68 % nasjonalt).

- Nord: Høye verdier på begge påstandene, henholdsvis 80 og 89 % (nasjonale tall er her 68 og 73).
- NTNU: Relativt lave tall på begge påstandene. I det ene tilfellet er verdien så vidt signifikant ulik det nasjonale tallet, den andre er så vidt ikke-signifikant ulik.
- UiS: Høye verdier på begge påstandene, henholdsvis 85 og 91 %.

Enkelte institusjoner med lave andeler i stor eller i svært stor grad, har høye verdier i midtkategorien. Det gjelder i første rekke UiT, som dermed ikke har spesielt høye andeler som svarte i ingen eller i liten grad.

Vi stilte også spørsmålet «Hva stemmer best om din kontakt med medstudenter, utenom organiserte læringsaktiviteter?». Respondentene kunne krysse av et av følgende alternativ:

- Jeg har ingen kontakt med dem
- Jeg har noe kontakt med dem
- Jeg har mye kontakt med dem

Svarfordelingen vises i figuren under.

Figur 14.8: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmålet om kontakt med medstudenter, utenom organiserte læringsaktiviteter.

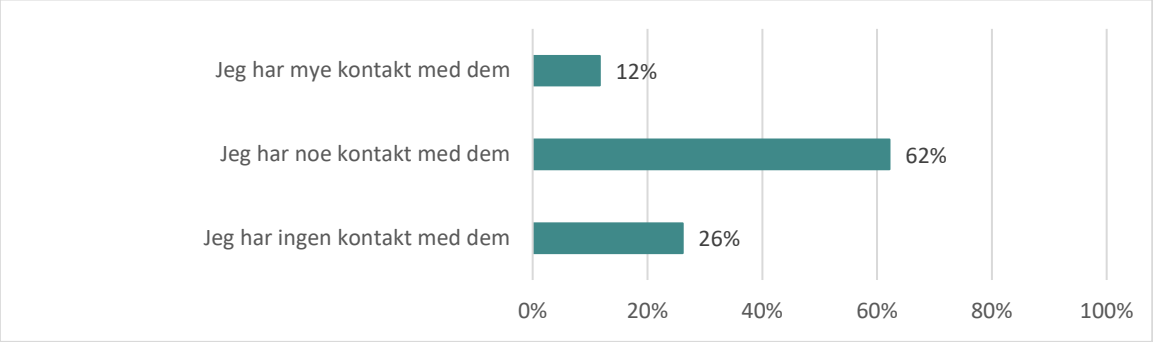

26 prosent av studentene krysset av for at de har ingen kontakt, 62 prosent noe kontakt og 12 prosent mye kontakt med medstudentene utenom organiserte læringsaktiviteter.

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det små forskjeller i svarmønstrene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Figur 14.9: Svarfordeling på spørsmålet om mengden kontakt med andre studenter. Prosent.

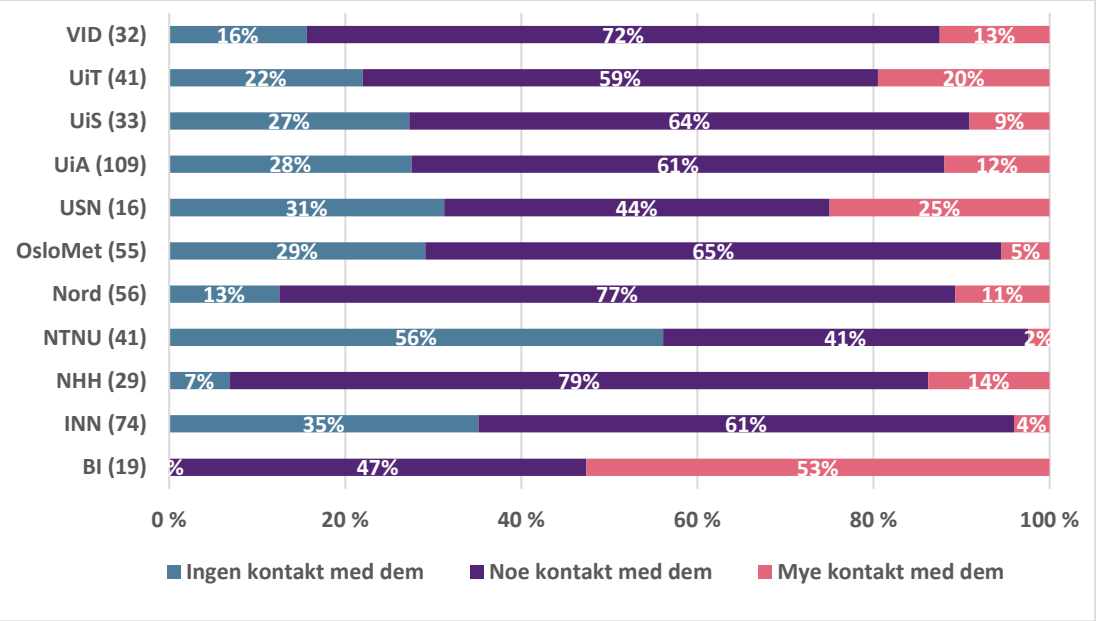

Svarfordelingen varierer en del, men sett opp mot de nasjonale tallene er det få institusjoner som skiller seg veldig ut. Unntakene er først og fremst respondentene på BI, der 0 prosent oppga ingen kontakt og 53 prosent oppga mye kontakt, og NTNU der 56 prosent oppga ingen kontakt og 2 prosent oppga mye kontakt.

Følgende særtrekk peker seg ut ved institusjonene. Institusjoner som ikke er nevnt skiller seg lite ut.

- BI: Ingen oppga «Jeg har ingen kontakt med dem» (nasjonalt 26 %). 53 % oppga «Jeg har mye kontakt med dem» (nasjonalt 12 %).
- INN: Svært få (4 %) oppga «Jeg har mye kontakt med dem».
- NHH: 7 % oppga «Jeg har ingen kontakt med dem» – denne forskjellen er så vidt ikke-signifikant.
- NTNU: 56 % oppga «Jeg har ingen kontakt med dem». Bare 2 % oppga «Jeg har mye kontakt med dem».

Det er en sammenheng mellom i hvor stor grad respondentene er enige i de to spørsmålene om «kvalitet» på kontakt med andre studenter og spørsmålet om «mengde» kontakt. Korrelasjonen mellom spørsmålene er høy.[21] Vi kan ikke si noe om eventuelle årsakssammenhenger her, vi kan bare konstatere at det er en sammenheng.[22]

BI-studentene er i størst grad fornøyde med både «kvalitet» og «mengde» og gir høyest verdi på «mye kontakt». Andre institusjoner med høye verdier på begge disse dimensjonene er Nord og UiS. I motsatt ende av skalaen har vi i første rekke INN og NTNU.

[21] Vi har brukt gjennomsnittet av svarene på de to spørsmålene om «kvalitet» og vi har beregnet en vektet verdi av spørsmålet om «mengde». De to verdiene er deretter målt opp mot hverandre.
[22] Verdt å nevne er at de to første spørsmålene (om «kvalitet») ikke er begrenset til en type aktivitet (f.eks. samling eller ikke samling), mens spørsmålet om «mengde» dreier seg (bare) om kontakten utenom organiserte læringsaktiviteter.

14.7 Innføring i metode og vitenskapsteori

Studentene og kandidatene ble spurt om innføring i metode og vitenskapsteori. Studentene fikk en rekke påstander de skulle huke av for, med innledende tekst «Kryss av hvis du, hittil i studiet, har fått innføring i …». Kandidatene fikk det tilsvarende, med innledende tekst «Kryss av hvis du, i løpet av studiet, fikk innføring i …».

Det var totalt 644 respondenter som huket av for minst ett av svaralternativene og dermed anses som å ha besvart batteriet. Tallgrunnlaget tar bare utgangspunkt i disse, dette for å unngå at de som avsluttet surveyen før dette batteriet påvirker prosentene.

Figur 14.10 viser svarfordelingen blant kandidater og de som har begynt på masteroppgaven, totalt 531 respondenter. Vi har ekskludert de som ennå ikke har begynt på masteroppgaven fra tallene i figuren, fordi de i stor grad trolig vil få innføring i metode etc. senere. Dette gir et mer reelt bilde av hva slags innføring studentene opplever å få og dermed hva som tilbys.

Figur 14.10: Andel som huket av for hvert alternativ på spørsmål om innføring i metode og vitenskapsteori.

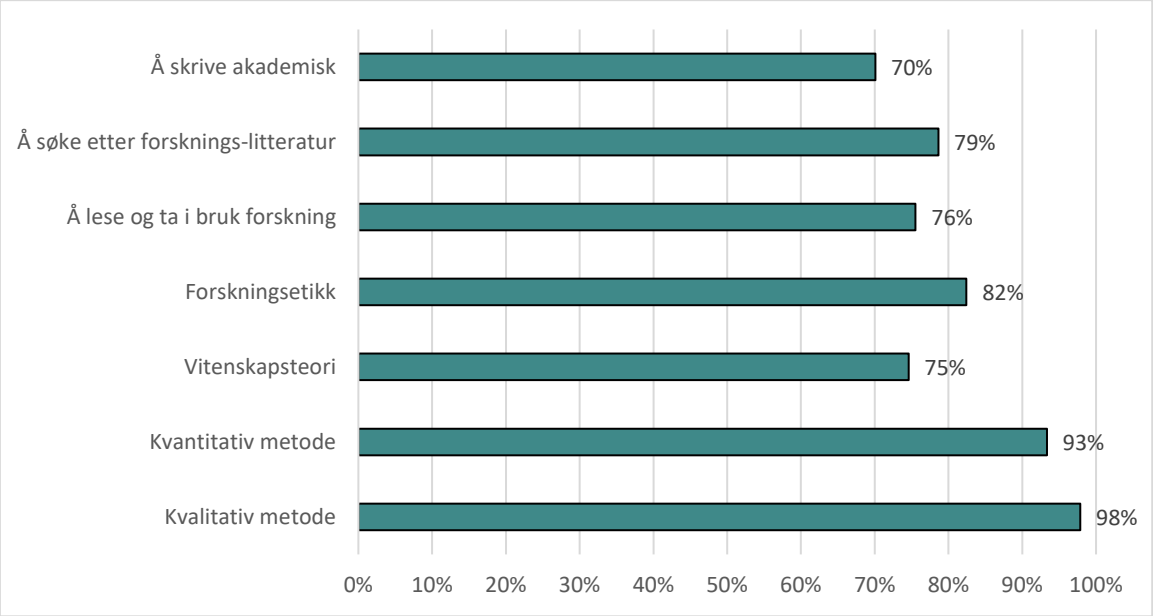

Flest krysser av for at de har blitt introdusert til kvalitativ (98 prosent) og kvantitativ metode (93 prosent). På de resterende ligger andelene mellom 70 og 82 prosent.

Halvparten oppgir at de har fått innføring i samtlige sju elementer, mens ytterligere 38 prosent oppgir å ha fått innføring i fire, fem eller seks elementer.

Tallene ovenfor gjelder altså de som holder på med eller er ferdige med masteroppgaven. De som ennå ikke har begynt på masteroppgaven fikk også disse spørsmålene. Blant dem var naturlig nok andelen en del lavere enn blant de andre på de fleste påstandene. Høyest verdi er det på «Å skrive akademisk» (67 prosent), lavest på «Forskningsetikk» (25 prosent), på de andre påstandene er verdiene mellom 41 og 55 prosent.

Under viser vi tilsvarende tall på institusjonsnivå. Disse tallene er, som i figuren over, eksklusive de som ennå ikke har startet med masteroppgaven.

Tabell 14-6: Andel på hver institusjon som huket av for hvert alternativ på spørsmål om innføring i metode og vitenskapsteori. Antall svarende i parentes.*

	Kvalitativ metode	Kvantitativ metode	Vitenskaps-teori	Forsknings-etikk	Å lese og ta i bruk forskning	Å søke etter forsknings-litteratur	Å skrive akademisk
BI (26)	88 %	85 %	35 %	77 %	77 %	92 %	58 %
INN (51)	100 %	100 %	98 %	92 %	63 %	63 %	67 %
NHH (31)	100 %	100 %	48 %	68 %	77 %	71 %	71 %
NTNU (89)	98 %	93 %	66 %	81 %	79 %	84 %	74 %
Nord (39)	100 %	87 %	95 %	95 %	85 %	77 %	82 %
OsloMet (47)	100 %	100 %	98 %	87 %	74 %	77 %	72 %
UiA (59)	97 %	93 %	75 %	80 %	69 %	63 %	61 %
UiS (20)	95 %	75 %	25 %	45 %	70 %	90 %	70 %
UiT (39)	97 %	95 %	79 %	85 %	85 %	95 %	74 %
Nasjonalt	**98 %**	**93 %**	**75 %**	**82 %**	**76 %**	**79 %**	**70 %**

** Data på USN og VID Ikke vist pga. få respondenter.*

På noen av elementene er det svært lite variasjon mellom institusjonene, på andre er det ganske store variasjoner i andeler som oppgir å ha fått innføring i de ulike elementene. På to av elementene, «Kvalitativ metode» og «Å skrive akademisk», er ingen verdier signifikant ulike de nasjonale.

Det er ikke usannsynlig at lave tall på enkelte institusjoner kan forklares i hva slags begreper institusjonene bruker på de ulike elementene. Det kan f.eks. være at institusjonene bruker andre begreper enn «vitenskapsteori» og «forskningsetikk», slik at studenter kan ha fått innføring i dette, men oppgir at de ikke har fått det pga. at disse begrepene ikke brukes.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall.

- BI: Kun 35 % oppga at de hadde fått innføring i vitenskapsteori (75 % nasjonalt).
- INN: Hele 98 % oppga at de hadde fått innføring i vitenskapsteori (75 % nasjonalt. 63 % oppga at de hadde fått innføring i å lese og ta i bruk forskning (76 % nasjonalt). Og 63 % oppga at de hadde fått innføring i å søke etter forskningslitteratur (79 % nasjonalt).
- NHH: Kun 48 % oppga at de hadde fått innføring i vitenskapsteori (75 prosent nasjonalt). 68 prosent oppga at de hadde fått innføring i forskningsetikk (82 prosent nasjonalt).
- Nord: Hele 95 % oppga at de hadde fått innføring i vitenskapsteori (75 % nasjonalt). Og 95 % oppga at de hadde fått innføring i forskningsetikk (82 % nasjonalt).
- OsloMet: Hele 98 % oppga at de hadde fått innføring i vitenskapsteori (75 % nasjonalt).
- UiA: Bare 63 % oppga at de hadde fått innføring i å søke etter forskningslitteratur (79 % nasjonalt).
- UiS: 75 % krysset av for å ha fått innføring i kvantitativ metode, mot 93 % nasjonalt. Kun 25 % oppga å ha fått innføring i vitenskapsteori (75 % nasjonalt). 45 % huket av for å ha fått innføring i forskningsetikk, mot 82 % nasjonalt.
- UiT: 95 % krysset av for at de har fått innføring i å søke etter forskningslitteratur (79 % nasjonalt).

USN og VID har for få respondenter til at vi viser tallene, begge har jevnt over høye verdier.

15 Masteroppgaven

Studentene og kandidatene fikk flere spørsmål om masteroppgaven sin. Først fikk studentene et spørsmål om statusen på arbeidet med masteroppgaven, der de skulle krysse av for det som passet best. Det var 468 studenter som svarte på spørsmålet. Spørsmålet ble videre brukt til å aktivere resten av masteroppgavespørsmålene, slik at de som ikke hadde begynt på masteroppgaven, ikke fikk flere spørsmål om denne. Kandidatene fikk et tilsvarende spørsmål, men uten kategorien «Jeg har ennå ikke begynt på masteroppgaven». Det var 244 kandidater som svarte. Totalen blir dermed 712 med både studenter og kandidater.

Figuren under viser svarfordelingen på spørsmålet og inkluderer både studenter og kandidater. Påstanden «Jeg har ennå ikke begynt på masteroppgaven» vises ikke i figuren, da denne kun gikk til nåværende studenter. Det var 61 prosent av studentene som huket av for denne påstanden. Andel studenter på de to resterende påstandene er beregnet uten dem som svarte at de ennå ikke hadde begynt på oppgaven.

Figur 15.1: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmål om status på masteroppgavearbeidet.

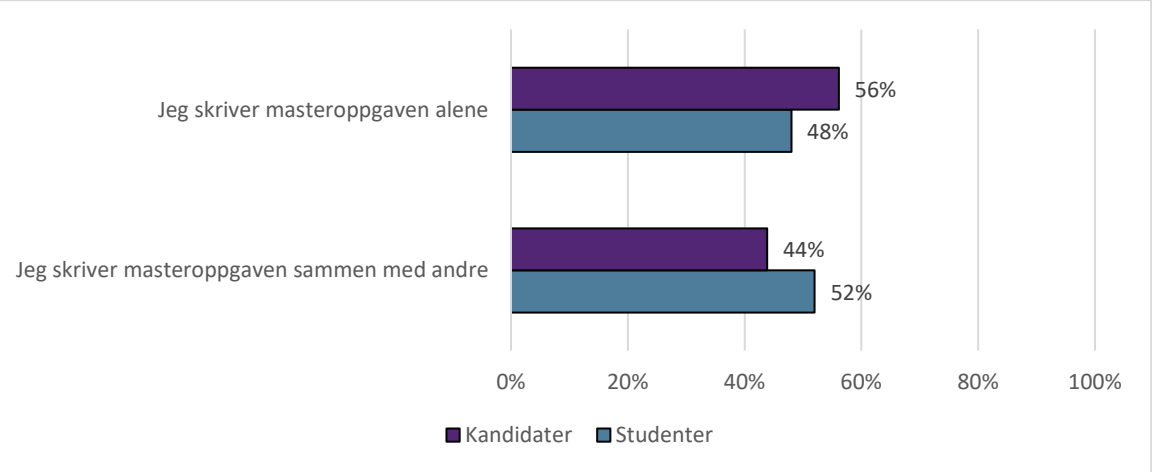

Det var 48 prosent av studentene og 56 prosent av kandidatene som oppga å skrive masteroppgaven alene. Videre var det 52 prosent av studentene og 44 prosent av kandidatene som krysset av for at de skrev sammen med andre.

Bryter vi ned på institusjon, ser vi at det er store variasjoner. Figuren under illustrerer dette. Her viser vi samlede tall (studenter og kandidater) for kategoriene «Jeg skriver masteroppgaven alene» og «Jeg skriver masteroppgaven sammen med andre». Flere institusjoner har høy andel studenter som enda ikke har begynt på masteroppgaven. Ved VID gjelder det 69 prosent, mens det på USN, UiA og UiS gjelder hhv. 59, 56 og 53 prosent. Svarfordelingene i figuren inkluderer ikke dem som svarte at de ikke hadde startet på masteroppgaven.

Figur 15.2: Andel ved hver institusjon som skriver masteroppgave sammen med andre eller alene.

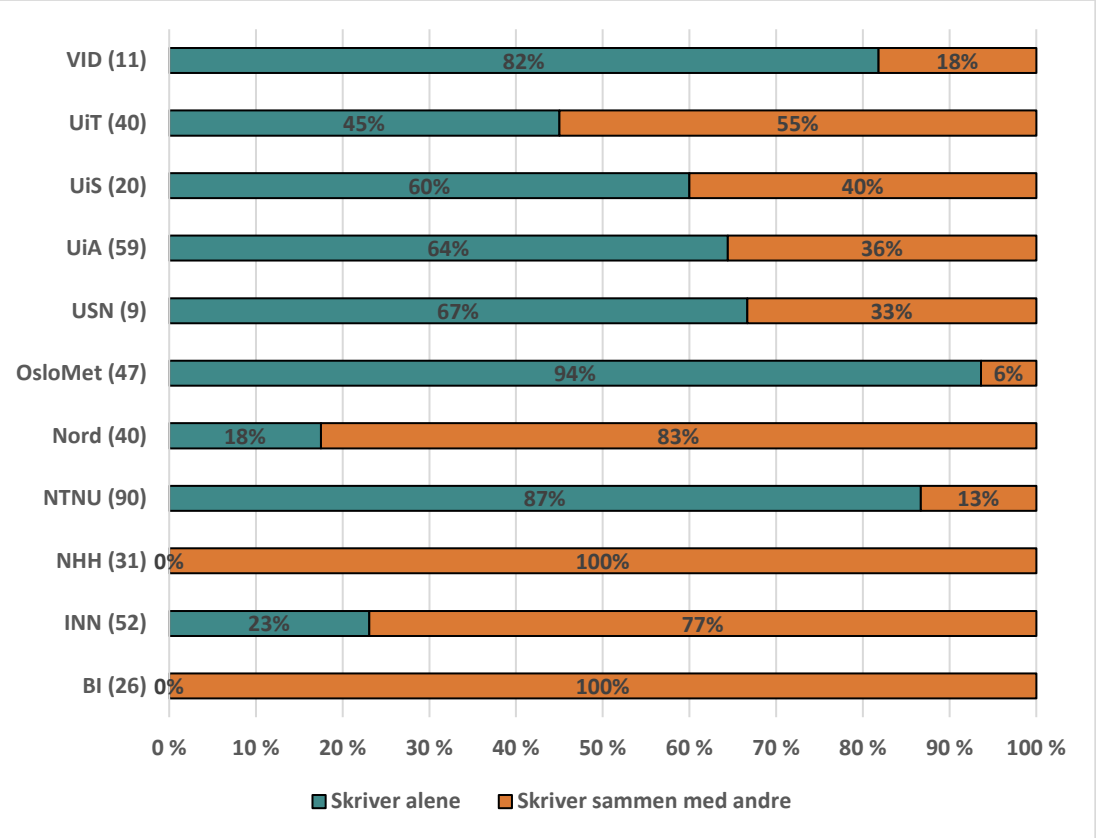

BI og NHH skiller seg ut ved at ingen oppga at de skriver alene. Ved INN og Nord skriver også de fleste studentene sammen, hhv. 77 og 83 prosent oppgir det her. UiT har en nokså jevn fordeling mellom de som skriver alene og de som skriver sammen. De resterende institusjonene har en høyere andel som skriver masteroppgaven alene. VID, NTNU og OsloMet har høyest andel her, med hhv. 82, 87 og 94 prosent.

Merk at det er få respondenter bak noen av disse tallene, spesielt på VID og USN.

15.1 Tilknytning til arbeidslivet

Studentene og kandidatene fikk en rekke påstander om masteroppgaven sin og dens tilknytning til arbeidslivet, der de ble bedt om å krysse av for det som passet best. Det var mulig med flere kryss.

423 respondenter krysset av for minst én av påstandene. Figuren under viser andel som huket av for hvert svaralternativ.

Figur 15.3: Andel som krysset av for hvert alternativ om masteroppgaven og dens tilknytning til arbeidslivet.

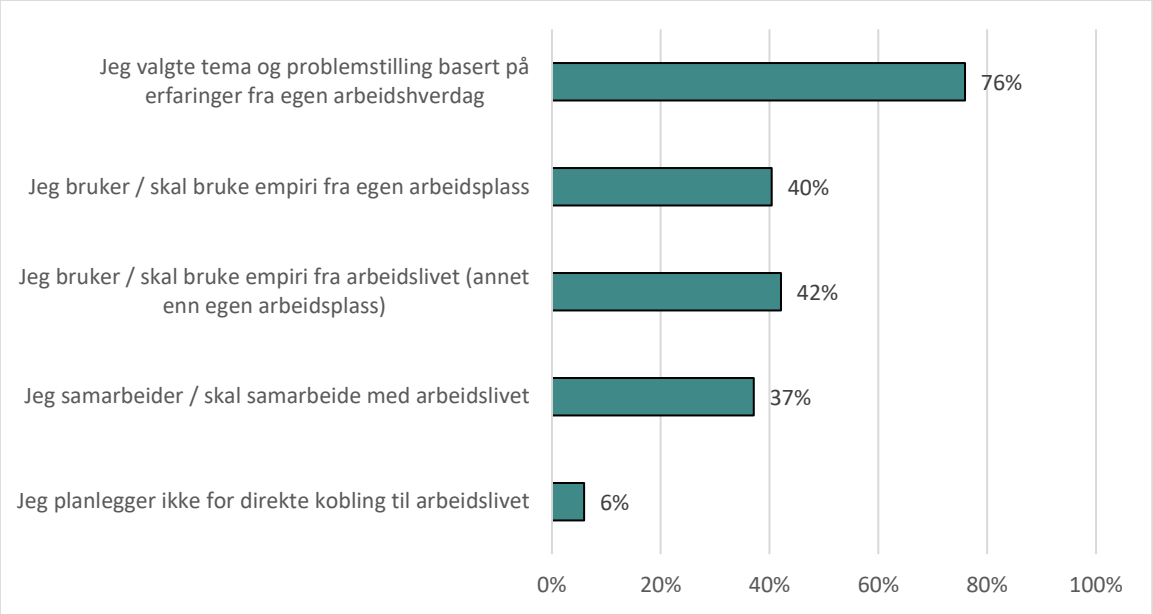

Den vanligste formen for tilknytning til arbeidslivet i masteroppgaven er gjennom valg av tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag. Hele 76 prosent oppgir å ha denne formen for tilknytning. De resterende formene for tilknytning ligger på rundt 40 prosent. Det er kun 6 prosent som oppgir at de ikke planlegger for en direkte kobling til arbeidslivet i masteroppgaven sin.

Nesten en tredjedel av respondentene krysset av for ett alternativ, mens ytterligere 40 prosent valgte to alternativer og 23 prosent tre. I mange tilfeller har om lag halvparten av de som krysset av for en form for tilknytning også krysset av for en annen. Ett eksempel er at 48 prosent av de som valgte «egen arbeidshverdag» også valgte «egen arbeidsplass». Mens 27 prosent av de som valgte «egen arbeidsplass» også valgte «fra arbeidslivet». Alternativene overlapper altså i stor grad. Unntaket er den siste kategorien, som få har valgt og som enda færre har valgt i kombinasjon med andre alternativer.

Tabellen under viser andelen på hver institusjon som huket av for hvert alternativ på spørsmålet om masteroppgaven og dens tilknytning til arbeidslivet. På grunn av for få svarende på spørsmålene om masteroppgaven, viser vi ikke andeler for USN og VID.

Tabell 15-1: Andel på hver institusjon som huket av for hvert alternativ på spørsmål om masteroppgaven og tilknytning til arbeidslivet. Antall svarende i parentes.*

	Jeg valgte tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag	Jeg bruker / skal bruke empiri fra egen arbeidsplass	Jeg bruker / skal bruke empiri fra arbeidslivet (annet enn egen arbeidsplass)	Jeg samarbeider / skal samarbeide med arbeidslivet	Jeg planlegger ikke for direkte kobling til arbeidslivet
BI (26)	46 %	31 %	62 %	81 %	4 %
INN (51)	73 %	39 %	43 %	39 %	12 %
NHH (31)	42 %	29 %	61 %	77 %	7 %
NTNU (89)	87 %	60 %	25 %	24 %	3 %
Nord (40)	73 %	33 %	55 %	50 %	5 %
OsloMet (47)	92 %	45 %	45 %	19 %	9 %
UiA (60)	88 %	27 %	45 %	22 %	0 %
UiS (20)	60 %	20 %	45 %	45 %	5 %
UiT (40)	70 %	45 %	35 %	35 %	15 %
Nasjonalt	**76 %**	**40 %**	**42 %**	**37 %**	**6 %**

** Data på USN og VID Ikke vist pga. få respondenter.*

På alle institusjonene, unntatt BI og NHH, valgte godt over halvparten tema og problemstilling basert på egne erfaringer fra egen arbeidshverdag. Empiri fra egen arbeidsplass er relativt vanlig på alle institusjonene og varierer fra 20 prosent på UiS til 60 prosent på NTNU. Empiri fra arbeidslivet ellers er også relativt vanlig på alle institusjonene og varierer fra 25 prosent på NTNU til drøyt 60 prosent på BI og NHH. Samarbeid med arbeidslivet varierer en god del, fra 19 prosent på OsloMet til 81 prosent på BI. Ingen direkte kobling til arbeidslivet er uvanlig på alle institusjonene, med 15 prosent som høyeste verdi (UiT)

Følgende særtrekk peker seg ut ved institusjonene. Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall.

- BI: 46 % huket av for «Jeg valgte tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag», mot 76 % nasjonalt. Hele 62 % krysset av for «Jeg bruker / skal bruke empiri fra arbeidslivet (annet enn egen arbeidsplass)» (42 % nasjonalt). Så mange som 81 %, mot 37 % nasjonalt, oppga «Jeg samarbeider / skal samarbeide med arbeidslivet».
- NHH: Kun 42 % huket av for «Jeg valgte tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag», mot 76 % nasjonalt. 61 % krysset av for «Jeg bruker / skal bruke empiri fra arbeidslivet (annet enn egen arbeidsplass)» (42 % nasjonalt). 77 %, mot 37 % nasjonalt, oppga «Jeg samarbeider / skal samarbeide med arbeidslivet».
- NTNU: Det var høyest andel ved NTNU (60 %) som oppga «Jeg bruker / skal bruke empiri fra egen arbeidsplass» (40 % nasjonalt). Kun 25 % krysset av for «Jeg bruker / skal bruke empiri fra arbeidslivet (annet enn egen arbeidsplass)» (42 % nasjonalt).
- OsloMet: Det var høyest andel ved OsloMet (92 %) som oppga «Jeg valgte tema og problemstilling basert på erfaringer fra egen arbeidshverdag» (76 % nasjonalt). Det var lavest andel (19 %) her som krysset av for «Jeg samarbeider / skal samarbeide med arbeidslivet» (37 % nasjonalt).

- UiA: 22 %, mot 37 % nasjonalt, oppga «Jeg samarbeider / skal samarbeide med arbeidslivet».
- UiS: 20 % oppga «Jeg bruker / skal bruke empiri fra egen arbeidsplass» (40 % nasjonalt).

15.2 Datagrunnlag

Studentene og kandidatene ble også spurt om datagrunnlaget til masteroppgaven deres, de ble bedt om å krysse av for de alternativene som passet best. Det var mulig med flere kryss.

Det var 419 respondenter som krysset av for minst ett alternativ. Figuren under viser andelen som huket av for hvert svaralternativ.

Figur 15.4: Andel som krysset av for hvert alternativ på spørsmål om masteroppgaven og dens datagrunnlag.

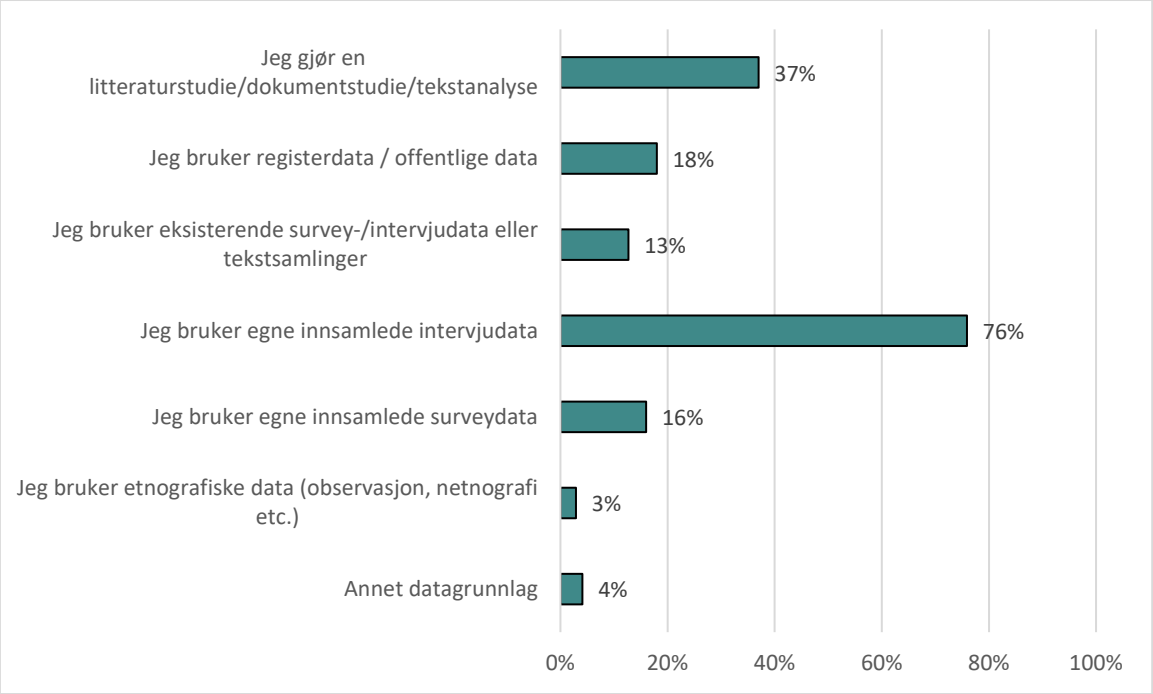

Et klart flertall av respondentene oppgir at de bruker egne innsamlede intervjudata (76 prosent). Deretter er det 37 prosent som gjør en litteraturstudie/dokumentstudie/tekstanalyse. Blant de som krysset for «Annet datagrunnlag» og beskrev dette i fritekstfeltet, skriver de fleste at de bruker en form for interne data fra bedriften/organisasjonen de skriver om. Dette er f.eks. personalundersøkelser, medarbeiderundersøkelser osv.

Noe over halvparten (56 prosent) krysset av for ett alternativ, 29 prosent valgte to og 10 prosent tre. Blant de som krysset av for litteraturstudier, registerdata og eksisterende data, krysset om lag 65 prosent også av for egne intervjuer. Blant de som krysset av for litteraturstudier, har 32 prosent krysset av for registerdata, mens 64 prosent av de som krysset av for registerdata også krysset av for litteraturstudier. Blant de som krysset av for at de brukte eksisterende data, har 43 prosent krysset av for litteraturstudier, 38 prosent for registerdata og 25 prosent for egne surveydata. Blant de som krysset av for egne

surveydata, har 36 prosent krysset av for litteraturstudier, 24 prosent for registerdata, 19 prosent for eksisterende data og 52 prosent for egne intervjuer.

Tabellen under viser andelen på hver institusjon som huket av for hvert alternativ på spørsmålet om datagrunnlaget til masteroppgaven.

Tabell 15-2: Andel på hver institusjon som huket av for hvert alternativ på spørsmål om masteroppgaven og datagrunnlaget. Antall svarende i parentes.*

	Jeg gjør en litteratur-/ dok.studie/ tekstanalyse	Jeg bruker registerdata / offentlige data	Jeg bruker eksisterende survey-/intervjudata eller tekstsamlinger	Jeg bruker egne innsamlede intervjudata	Jeg bruker egne innsamlede surveydata	Jeg bruker etnografiske data (observasjon, netnografi etc.)	Annet datagrunnlag
BI (24)	63 %	63 %	46 %	75 %	29 %	17 %	8 %
INN (51)	49 %	6 %	12 %	73 %	14 %	2 %	0 %
NHH (31)	68 %	58 %	36 %	90 %	32 %	3 %	16 %
NTNU (89)	28 %	8 %	7 %	83 %	18 %	2 %	3 %
Nord (39)	15 %	15 %	10 %	87 %	5 %	3 %	3 %
OsloMet (47)	43 %	30 %	11 %	58 %	9 %	2 %	0 %
UiA (59)	24 %	5 %	10 %	70 %	15 %	2 %	5 %
UiS (20)	50 %	20 %	10 %	80 %	15 %	0 %	0 %
UiT (40)	40 %	10 %	0 %	68 %	20 %	0 %	3 %
Nasjonalt	**37 %**	**18 %**	**13 %**	**76 %**	**16 %**	**3 %**	**4 %**

** Data på USN og VID Ikke vist pga. få respondenter.*

Det klart hyppigst forekommende datagrunnlaget er egne innsamlede intervjudata, over halvparten av respondentene på alle institusjonene oppga dette. Størst variasjon er det på registerdata / offentlig data, fra 5 prosent på UiA til 63 prosent på BI.

På alle institusjonene, unntatt BI og NHH, valgte godt over halvparten tema og problemstilling basert på egne erfaringer fra egen arbeidshverdag.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall.

- BI: 63 % oppga «Jeg gjør en litteraturstudie/ dokumentstudie/ tekstanalyse» (nasjonalt 37 %). 63 % oppga også «Jeg bruker registerdata / offentlige data» (nasjonalt 18 %). Videre var det 46 % som krysset av for «Jeg bruker eksisterende survey-/intervjudata eller tekstsamlinger». I tillegg var det 17 %, mot 3 % nasjonalt, som huket av for «Jeg bruker etnografiske data (observasjon, netnografi etc.)». BI skiller seg ut ved at mange av respondentene krysset av for mange alternativ.
- NHH: Hele 68 % oppga «Jeg gjør en litteraturstudie/ dokumentstudie/ tekstanalyse» (nasjonalt 37 %). 58 % oppga «Jeg bruker registerdata / offentlige data» (nasjonalt 18 %). Det var 36 % som krysset av for «Jeg bruker eksisterende survey-/intervjudata eller tekstsamlinger». Videre var det 32 % som huket av for «Jeg bruker egne innsamlede surveydata», mot 16 % nasjonalt. 16 % valgte «annet» (nasjonalt 4 %). NHH skiller seg ut ved at mange av respondentene krysset av for mange alternativ.
- Nord: Kun 15 % oppga «Jeg gjør en litteraturstudie/ dokumentstudie/ tekstanalyse» (nasjonalt 37 %).

- OsloMet: Det var bare 58 % som krysset for «Jeg bruker egne innsamlede intervjudata», mot 76 % nasjonalt.
- UiA: Relativt få valgte «Jeg gjør en litteraturstudie/ dokumentstudie/ tekstanalyse» (24 %) og «Jeg bruker registerdata / offentlige data» (5 %).

15.3 Bakgrunn for valg

Nåværende studenter fikk et fritekstspørsmål der de ble bedt om å utdype bakgrunnen for valg av tema, metode og datagrunnlaget for masteroppgaven. 93 studenter skrev noe i fritekstfeltet, og blant disse utpekte følgende tematikker seg:

- Nær halvparten av de som besvarte fritekstspørsmålet skrev at egen arbeidsplass eller egne erfaringer var bakgrunnen for valgene de tok.
- Nesten 40 prosent oppga at det var egen interesse for tematikken som var motivator bak valgene.
- Den tredje største kategorien var de som oppga grunner relatert til relevansen, opplevd nytte og viktighet av temaet. Det var omtrent 30 prosent av respondentene som kom med slike begrunnelser.

De fleste skrev om bakgrunnen for valg av tema, men blant dem som skrev om valg av metode/datagrunnlag var det flere som oppga praktiske hensyn (tilgang på data/informanter, kjennskap til metode) eller at valg av metode og datagrunnlag ble gjort fordi det var det som best ville belyse problemstillingen/tematikken til masteroppgaven.

15.4 Veiledning, opplæring og nytte

Studentene og kandidatene fikk et spørsmålsbatteri med fem påstander om veiledning, opplæring og nytte av masteroppgaven. Det var mellom 354 og 399 respondenter som tok stilling til påstandene.

«Vet ikke»-andelen var på mellom 6 og 16 prosent. Høyest andel er det på påstanden «Innsamlingen av data går/gikk bra» på 16 prosent. Også på påstandene «Veiledningen gjør oppgaven bedre» og «Jeg har fått tilstrekkelig metodeopplæring til å møte kravene til masteroppgaven», var det nokså høye andeler som svarte «Vet ikke / ikke relevant» (hhv. 10 og 8 prosent). De relativt høye andelene kan skyldes at mange studenter ennå ikke har nok erfaringer med masteroppgavearbeidet til å kunne vurdere grad av enighet i disse påstandene.

Figuren under viser svarfordelingene for de ulike påstandene, beregnet uten respondentene som svarte «Vet ikke / ikke relevant».

Figur 15.5: Svarfordeling på spørsmål om veiledning, opplæring og nytte av masteroppgaven. Prosent.

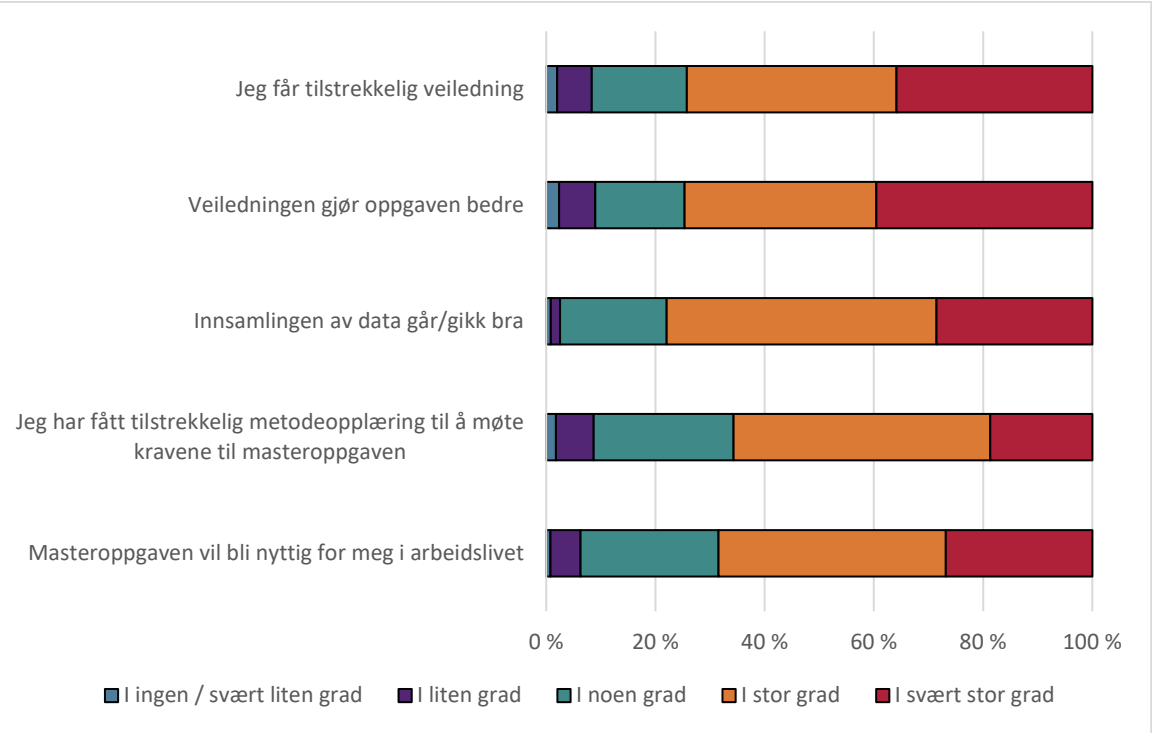

Majoriteten av respondentene svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på samtlige påstander (mellom 66 og 78 prosent). Svært få svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad».

På påstanden «Jeg får tilstrekkelig veiledning» svarer 74 prosent «I stor grad» eller «I svært stor grad», mens kun 8 prosent svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad».

Andelen som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Veiledningen gjør oppgaven bedre» er på 75 prosent. Det er bare 9 prosent som svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» her.

På påstanden «Innsamlingen av data går/gikk bra» svarer hele 78 prosent «I stor grad» eller «I svært stor grad». Det er kun 3 prosent svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» på denne påstanden.

Påstanden med lavest andel «I stor grad» eller «I svært stor grad» er «Jeg har fått tilstrekkelig metodeopplæring til å møte kravene til masteroppgaven» (66 prosent). Det er 9 prosent som svarer i nedre delen av skalaen.

Det er 68 prosent som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet», mens det kun er 6 prosent som svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad».

Det er høyest korrelasjon mellom påstandene «Jeg får tilstrekkelig veiledning» og «Veiledningen gjør oppgaven bedre» på hele 0,79. Det gir imidlertid mening at respondentene som syns de får tilstrekkelig veiledning, også mener at veiledningen gjør oppgaven bedre – og vice versa. Svakest korrelasjon er det mellom påstandene «Veiledningen gjør oppgaven bedre» og «Innsamlingen av data går/gikk bra» (0,21). De resterende korrelasjonene ligger på mellom 0,25 og 0,47.

Brutt ned på hvor langt de har kommet i studiene, ser vi at det er noen signifikante forskjeller i svarmønstre. Det er en større andel blant dem som er ferdige med masteroppgaven som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Innsamlingen av data går/gikk bra» (83 %), enn blant dem som fortsatt holder på med oppgaven (66 %). På påstanden «Masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet» er det en større andel som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» blant dem som fortsatt holder på med masteroppgaven (78 %), enn blant dem som er ferdige (62 %).

Tabellen under viser andelen på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene i spørsmålsbatteriet.

Tabell 15-3: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene i batteriet om veiledning, opplæring og nytte av masteroppgaven. Antall svarende i parentes.*

	Jeg får tilstrekkelig veiledning	Veiledningen gjør oppgaven bedre	Innsamling av data går/gikk bra	Jeg har fått tilstrekkelig metodeopplæring til å møte kravene til masteroppgaven	Masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet
BI (24)	63 %	70 %	64 %	65 %	71 %
INN (49)	78 %	85 %	78 %	72 %	59 %
NHH (29)	93 %	93 %	76 %	78 %	52 %
NTNU (87)	76 %	76 %	82 %	59 %	69 %
Nord (36)	92 %	82 %	92 %	79 %	88 %
OsloMet (45)	62 %	67 %	67 %	60 %	67 %
UiA (52)	75 %	73 %	82 %	63 %	77 %
UiS (20)	70 %	65 %	74 %	84 %	65 %
UiT (35)	63 %	55 %	76 %	64 %	62 %
Nasjonalt	**74 %**	**75 %**	**78 %**	**66 %**	**68 %**

** Data på USN og VID Ikke vist pga. få respondenter.*

Det er ikke foretatt beregninger av statistisk signifikans av forskjellen *mellom* institusjonene. Vi har imidlertid testet om det er statistisk signifikante forskjeller mellom enkeltinstitusjoner og nasjonalt snitt. I teksten under, der vi omtaler spesielle trekk ved institusjonene, er som hovedregel alle forskjellene statistisk signifikante.[23]

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- NHH: Hele 93 % av respondentene svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene «Jeg får tilstrekkelig veiledning» og «Veiledningen gjør oppgaven bedre». På påstanden om «Masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet» er tilsvarende tall 52 %, noe som er lavest av alle institusjonene.
- Nord: 92 % av respondentene svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Jeg får tilstrekkelig veiledning». Det var også langt flere enn nasjonalt som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Masteroppgaven vil bli nyttig for meg i arbeidslivet» (88 % mot 68 % nasjonalt).

[23] Se metodekapittelet for mer informasjon om forskjeller mellom enheter, statistisk signifikans etc.

- UiT: Kun 55 % svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstanden «Veiledningen gjør oppgaven bedre», mot nasjonal andel på 75 %.

Studentene og kandidatene fikk også et fritekstspørsmål som gikk på nytten arbeidet med masteroppgaven har hatt for jobben deres. Studentene ble spurt «Hva slags kompetanse og innsikt tror du arbeidet med masteroppgaven gir, som er nyttig i jobben din?», mens kandidatene fikk spørsmålet «Hva slags kompetanse og innsikt ga arbeidet med masteroppgaven, som er nyttig i jobben din?». Det var 266 som skrev noe i fritekstfeltet. Av disse var det 100 studenter og 166 kandidater.

- Over 60 prosent av respondentene skriver at de får mer kunnskap om faget/temaet/problemstillingen de skriver om.
- 24 prosent skriver på ulike måter at arbeidet har vært direkte nyttig i jobben deres. Typiske kommentarer går ut på at oppgaven tok utgangspunkt i arbeidet deres eller en beslektet arbeidsplass, eller at de har fått økt kompetanse og trygghet inn i sin nåværende jobb.
- 20 prosent skriver at de har opparbeidet seg analytiske ferdigheter og/eller kompetanse til å forstå og anvende forskning.
- 15 prosent peker på metodisk kompetanse og kunnskap.
- 15 prosent skriver at de har opparbeidet seg praktiske ferdigheter, som samarbeid, skriving og hvordan gjøre ting i praksis.

15.5 Utfordringer

Til slutt blant masteroppgavespørsmålene fikk studentene og kandidatene et fritekstspørsmål om utfordringer. Studentene fikk spørsmålet «Hva ser du som de største utfordringene i ditt arbeid med masteroppgaven?», mens kandidatene fikk «Hva var det største utfordringene i ditt arbeid med masteroppgaven?». Det var 274 respondenter som skrev i fritekstfeltet. Av disse var det 106 studenter og 168 kandidater.

Respondentene beskriver mange av de samme utfordringene i arbeidet med masteroppgaven.

- Nær 40 prosent sier at tid er en stor utfordring. Dette er en studentgruppe som i stor grad jobber ved siden av studiet og/eller er etablerte og har et familieliv. Av alle respondentene er det 24 prosent som spesifikt sier det er vanskelig å kombinere arbeidet med masteroppgaven med livet ellers.
- Nesten 20 prosent beskriver utfordringer knyttet til datainnsamling eller metode.
- Rett over 10 prosent skriver om utfordringer relatert til veiledning og veileder.

Utover dette er det flere som kommenterer på faktorer knyttet til det å samarbeide med andre studenter og til de akademiske/formelle kravene til det å skrive en masteroppgave. Flere peker også på utfordringer med å innrette masteroppgaven slik at den er overkommelig med den tidsrammen de har. Noen skriver dessuten om problemer knyttet til analyse, gjennomgang av litteratur og teori samt det å skape en rød tråd i oppgaven.

16 Utbytte av utdanningen

16.1 Direkte utbytte av utdanningen i arbeidslivet

Kandidatene ble spurt «Hva stemmer om ditt utbytte av masteren?». Deretter fulgte fem påstander, som angis i figuren nedenfor. Svaralternativene var «Det stemmer ikke / i liten grad», «Det stemmer i noen grad» og «Det stemmer i stor grad».

Drøyt 200 respondenter besvarte spørsmålene. Figuren under viser svarfordelingen.

Figur 16.1: Andel som huket av for hvert alternativ på spørsmål om utbytte av masteren.

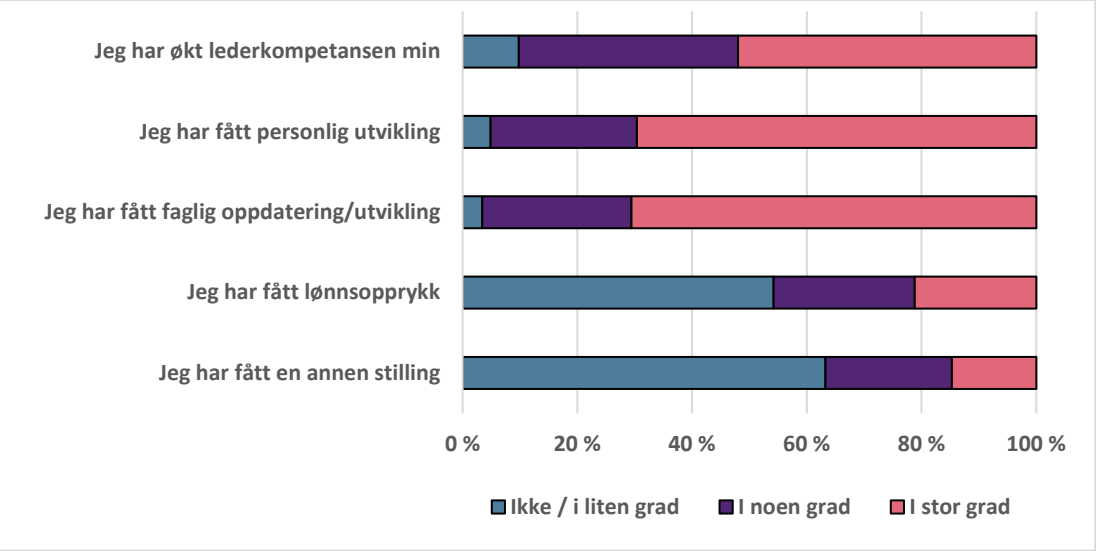

Påstandene som i størst grad stemmer, er de som ikke er så konkrete eller (lett) målbare: de om faglig oppdatering/utvikling, om personlig utvikling og om økt lederkompetanse. På de to første av disse oppga om lag 70 prosent stor grad av enighet og 25 prosent noen grad av enighet. På påstanden om lederkompetanse er tilsvarende tall 52 og 38 prosent. På disse påstandene oppga under 10 prosent at det ikke / i liten grad stemmer.

De to påstandene som spør om noe konkret har lavere grad av enighet. Påstanden om lønnsopprykk er 21 prosent i stor grad og 25 prosent i noen grad enige i. Påstanden om annen stilling er 15 prosent i stor grad og 22 prosent i noen grad enige i. Verdt å nevne er at disse kandidatene gjennomførte masteren sin under ett år før spørreundersøkelsen, og at det kan ta mer tid før man får lønnsopprykk eller annen stilling. Det kan også være vanskelig å si sikkert om lønnsopprykk eller annen stilling skyldes masteren eller andre forhold.

Vi bryter ikke ned disse dataene på institusjonsnivå. Dette skyldes både at fire av de elleve institusjonene har færre enn 15 respondenter på disse spørsmålene, og at det er relativt lite variasjon mellom de sju andre.

16.2 Læringsutbytte

Studentene og kandidatene fikk spørsmål om læringsutbyttet av masteren. Vi ba dem ta stilling til i hvilken grad de er enig/uenig i fem påstander. Påstandene vises i figuren under.

Rundt 700 respondenter svarte på disse spørsmålene. Rundt en prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant» på påstandene. Svarfordelingene er beregnet uten disse.

Figur 16.2: Svarfordeling på fem spørsmål om læringsutbytte.

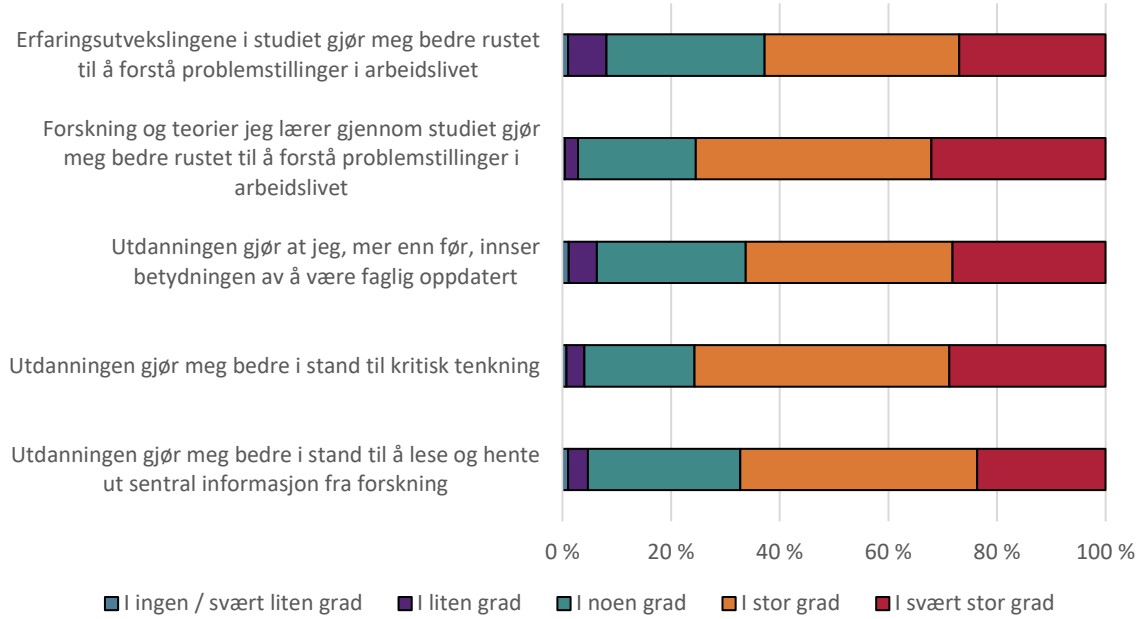

Påstandenes svarfordelinger er relativt like. På alle påstandene er om lag 70 posent av respondentene «I stor grad» eller «I svært stor grad» enige. Høyest grad av enighet er det i påstandene «Utdanningen gjør meg bedre i stand til kritisk tenkning» og «Forskning og teorier jeg lærer gjennom studiet gjør meg bedre rustet til å forstå problemstillinger i arbeidslivet». Her svarte om lag 75 prosent «I stor grad» eller «I svært stor grad». Svært få, 3–8 prosent, svarte «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» på påstandene.

Korrelasjonen mellom påstandene er gjennomgående høye og varierer fra 0,38 til 0,71. Høyest er korrelasjonen mellom påstandene «Utdanningen gjør meg bedre i stand til kritisk tenkning» og «Utdanningen gjør meg bedre i stand til å lese og hente ut sentral informasjon fra forskning». Lavest er korrelasjonen mellom påstanden «Erfaringsutvekslingene i studiet gjør meg bedre rustet til å forstå problemstillinger i arbeidslivet» og «Utdanningen gjør meg bedre i stand til å lese og hente ut sentral informasjon fra forskning».

Brutt ned etter hvor langt i studiene studentene har kommet, er det små forskjeller i svarmønstrene på de fem påstandene.

Under har vi brutt tallene ned på institusjonsnivå.

Tabell 16-1: Andel på hver institusjon som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på påstandene om læringsutbytte. Antall svarende i parentes.

	Utdanningen gjør meg bedre i stand til å lese og hente ut sentral informasjon fra forskning	Utdanningen gjør meg bedre i stand til kritisk tenkning	Utdanningen gjør at jeg, mer enn før, innser betydningen av å være faglig oppdatert	Forskning og teorier jeg lærer gjennom studiet gjør meg bedre rustet til å forstå problemstillinger i arbeidslivet	Erfaringsutvekslingene i studiet gjør meg bedre rustet til å forstå problemstillinger i arbeidslivet
BI (27)	81 %	93 %	85 %	93 %	93 %
INN (92)	58 %	59 %	53 %	52 %	48 %
NHH (47)	70 %	90 %	79 %	81 %	85 %
NTNU (90)	75 %	74 %	71 %	75 %	54 %
Nord (73)	69 %	85 %	76 %	85 %	75 %
OsloMet(74)	71 %	73 %	59 %	80 %	69 %
USN (22)	73 %	86 %	62 %	77 %	64 %
UiA (130)	60 %	76 %	69 %	77 %	54 %
UiS (43)	79 %	83 %	70 %	81 %	77 %
UiT (59)	66 %	68 %	59 %	78 %	56 %
VID (33)	56 %	72 %	55 %	70 %	58 %
Nasjonalt	**67 %**	**76 %**	**66 %**	**75 %**	**63 %**

Det er en del forskjeller mellom institusjonene. Det er ikke foretatt beregninger av statistisk signifikans av forskjellen *mellom* institusjonene. Vi har imidlertid testet om det er statistisk signifikante forskjeller mellom enkeltinstitusjoner og nasjonalt. I teksten under, der vi omtaler spesielle trekk ved institusjonene, er som hovedregel alle forskjellene statistisk signifikante.

På flere av påstandene er det relativt liten variasjon mellom institusjonene. De fleste ligger ganske nært landssnittet. Derfor er det også relativt få tilfeller av statistisk signifikante forskjeller fra landssnittet.

Under omtaler vi særtrekk ved institusjonene, gitt at tallene er statistisk signifikant ulike de nasjonale tallene. Institusjoner som ikke er nevnt har ikke statistisk signifikant ulike tall. Alle tallene refererer til andel «I stor grad» eller «I svært stor grad».

- BI: Høyest tall på alle påstandene. Alle forskjellene fra landssnittet, unntatt på den første påstanden, er statistisk signifikante.
- INN: Lavest tall på alle påstandene, unntatt den første. Alle forskjellene fra landssnittet er statistisk signifikante. Størst andel (av alle institusjonene) som oppga i ingen eller i liten grad på de fire første påstandene. Også relativt sett ganske høye verdier i midtkategorien (I noen grad) på noen påstander.
- NHH: Relativt sett høye tall på spesielt «Utdanningen gjør meg bedre i stand til kritisk tenkning» og «Erfaringsutvekslingene i studiet gjør meg bedre rustet til å forstå problemstillinger i arbeidslivet».
- UiT: Stor andel (17 %) som oppga i ingen eller i liten grad på den siste påstanden.

17 Hvordan forbedre studiet?

Avslutningsvis fikk studentene og kandidatene fritekstspørsmålet «Har du noen ønsker eller ideer som kan forbedre studieprogrammet? Eventuelle kommentarer du oppgir vil bli sendt – anonymt – til universitetet/høyskolen din og kan bidra til utvikling av studiet ditt». Det var 247 respondenter som skrev noe i fritekstfeltet. Av disse var 94 kandidater og 153 studenter.

Respondentene kommer med mange ulike forbedringsforslag, som gjerne var spesifikke til studieprogrammet deres. Under gjengir vi grove tematiske inndelinger av disse.

- Rundt 25 prosent kommenterer noe knyttet til arbeidslivsrelevans. Vanlige kommentarer går ut på at fagene ikke var relevante nok, eller at de ønsket en sterkere kobling mellom teori og praksis – gjerne i form av flere gjesteforelesere eller bruk av case. Flere gir også uttrykk for at det er problematisk at mange av studentene ikke hadde ledererfaring og pekte på at dette forringet erfaringsdelingen mellom studentene.
- Om lag 15 prosent skriver om undervisningen, foreleserne eller samlingene. Det er stor bredde i besvarelsene, men det er noen tematikker som gjentar seg. Flere kommentarer handler om pedagogikk og hvordan undervisningen kan gjøres mer engasjerende, for eksempel gjennom mer studentinvolvering i forelesningene. I tillegg er det flere som skriver om kompetansen til foreleserne i hovedsakelig negativ, men også positiv, valør. Videre skrives det om innretningen, i form av fysisk eller digitalt format, på undervisningen og samlingene. Noen skriver at de ønsker mer digital undervisning, mens andre vil at det skal være flere fysiske treff og samlinger.
- 15 prosent gir uttrykk for at de er fornøyde med studiet sitt, eller skriver at de ikke har forslag til forbedringspunkter. Her skriver flere at studiet og underviserne holder høy kvalitet, at studiet er godt organisert og preges av god integrasjon mellom teori og praksis jevnt over.
- Rett under 15 prosent skriver om masteroppgaven, undervisning knyttet til masteroppgaven eller veiledning. Majoriteten av kommentarene her handlet om dårlig masteroppgaveveiledning, for eksempel i form av at veileder ikke kunne nok om tematikken eller svarte for sent på henvendelser og var lite tilgjengelig. Noen skriver også om å legge om undervisningen, slik at man forberedes bedre til masteroppgaveskrivingen – for eksempel gjennom mer oppgaveskriving, innføring i akademisk skriving og tidligere metodeinnføring.

Andre kommentarer handler om det faglige tilbudet – at det var fag de ønsket i stedet for andre eller som de følte var overflødige. Flere skriver også om tilpasning av studiet til arbeidshverdagen, strukturen på studiet (studieplan og informasjonsflyt) og eksamen og vurdering.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | NOKUT.NO